

vreg

J A A R V E R S L A G 2 0 0 4

VOORWOORD	7
1. DE VREG	10
1.1 Inleiding	12
1.2 Personeel	12
1.2.1 Personeelsplan	12
1.2.2 Opleidingen	14
1.3 Taakverdeling	14
1.4 Interne werking	17
1.5 Financieel verslag	18
1.5.1 Balans	18
1.5.2 Resultatenrekening	19
1.5.3 Resultaatverwerking	20
2. HOOFDLIJNEN VAN DE VREG-WERKING IN 2004	22
2.1 Inleiding	24
2.2 Regulering	24
2.2.1 Regulering van de toegang tot het distributienet	24
2.2.2 Regulering van de aansluiting op het distributienet	26
2.2.2.1 Aansluitingsreglementen	26
2.2.2.2 Aansluitingen voor tijdelijke levering	27
2.2.3 Technische Reglementen	28
2.2.3.1 Controlemechanismen	28
2.2.3.2 Gegevensuitwisseling	29
2.2.3.3 Synthetische lastprofielen (SLP)	30
2.2.3.4 Nieuwe versie Technische Reglementen Distributie	31
2.2.4 Overige initiatieven	32
2.2.4.1 Verhuisproblematiek	32
2.2.4.2 Onterechte leverancierwissels	33
2.2.5 Informatie-uitwisseling	34
2.3 Openbaardienstverplichtingen	35
2.3.1 Ecologische openbaardienstverplichtingen	35
2.3.1.1 Groenestroomcertificaten	35
A. Inleiding	35
B. Evolutie regelgeving	35
C. De toekenning van groenestroomcertificaten	36
D. Naleving van de certificatenverplichting	38
E. De handel in groenestroomcertificaten	41
F. De garanties van oorsprong	41
2.3.1.2. Warmtekrachtcertificaten	42
A. Inleiding	42
B. Evolutie regelgeving	43
C. Toekenning van warmtekrachtcertificaten	43
D. Handel in warmtekrachtcertificaten en databank WKC	44
E. Accreditatie- en beoordelingsprocedure	44
F. Advies over aanpassing van de degressiviteit	45

2.3.1.3. Gratis distributie van elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen	46
A. Evolutie regelgeving	46
B. Gratis gedistribueerde elektriciteit uit HEB	47
2.3.1.4 REG-openbaredienstverplichtingen	48
A. Verplichte vermelding van de verbruiksgegevens op de factuur	48
B. Herkomst van de geleverde elektriciteit	49
C. Overige REG-openbaredienstverplichtingen	49
2.3.2 Sociale openbaredienstverplichtingen	50
2.3.2.1 Jaarlijkse toekenning van een gratis hoeveelheid elektriciteit	50
2.3.2.2 Procedure bij wanbetaling van de elektriciteits- en aardgasfactuur door huishoudelijke afnemers	51
A. Procedure	51
B. Toezicht op de naleving van deze procedure	51
C. Informatieverlening over het opzeggen van een leveringscontract	52
D. Overleg met armoedeorganisaties	52
2.3.2.3 Statistieken met betrekking tot de sociale openbaredienstverplichtingen	53
2.3.2.4 Betalingsmogelijkheden voor particulieren	55
2.3.2.5 Rondetafel Sociale Openbaredienstverplichtingen van 10 september 2004	56
2.4 Klachtenbehandeling en bemiddeling	57
2.4.1 Klachten tegen VREG	57
2.4.2 Klachten tegen leveranciers en netbeheerders	57
2.4.2.1 Klachtenbehandeling door de VREG	57
2.4.2.2 Consumentenbelangen	61
2.4.2.3 Ombudsdienst voor de energiesector	61
2.4.3 Bemiddeling	62
2.5 Netbeheerders	63
2.5.1 Aanwijzing	63
2.5.1.1 Evolutie van de aanwijzing van de distributienetbeheerders voor elektriciteit	63
2.5.1.2 Evolutie van de aanwijzing van de aardgasnetbeheerders	64
2.5.2 Opvolging	64
2.5.2.1 Algemeen	64
2.5.2.2 Productieactiviteiten	65
2.5.3 Onafhankelijkheid	65
2.5.4 Kwaliteit dienstverlening en investeringsplannen	66
2.5.4.1 Kwaliteitsopvolging	66
2.5.4.2 Investeringsplannen	67
2.6 Leveranciers	68
2.6.1 Toekenning	68
2.6.1.1 Leveringsvergunning voor elektriciteit	68
2.6.1.2 Leveringsvergunning voor aardgas	68
2.6.2 Opvolging	69
2.6.3 Evolutie aantal (actieve) vergunningen	69
2.7 Communicatie en informatieverlening	71
2.7.1 Stroomlijning en uitbouw van extern communicatiebeleid	71
2.7.2 Website en nieuwsbrief	72
2.7.3 Leveranciersvergelijking op de VREG-website	72
2.7.4 Studie prijsevolutie	73

2.7.5 VREG infocel	74
2.7.6 Informatie-inspanningen van de VREG	74
2.7.7 Andere communicatie-initiatieven	75
2.7.8 Media-aanwezigheid	75
2.7.9 Persmededelingen en persconferenties	76
2.8 Marktbevragingen	77
2.8.1 Marktbevraging sector	77
2.8.2 Marktbevraging afnemers	78
2.9 Adviesverlening en studiewerk	81
2.9.1 Formele adviezen	82
2.9.1.1 Advies over het ontwerpbesluit weekendtarieven (ADV-2004-1)	82
2.9.1.2 Advies over het ontwerpbesluit tot afschaffing van de gratis distributie van groene stroom (ADV-2004-2)	83
2.9.2 Informele adviezen	84
2.9.2.1 Memorandum	84
2.9.2.2 Energiedecreet	87
2.9.2.3 Overige voorstellen	87
2.9.3 Studiewerk rond noodleverancier	88
3. MARKTGEGEVENS	90
3.1 Algemene marktgegevens	92
3.1.1 Beschrijvende elementen	92
3.1.1.1 Indeling afnemers	92
3.1.1.2 De totale hoeveelheid in 2003 en 2004 geleverde energie in Vlaanderen	93
3.1.2 Marktaandelen	94
3.1.2.1 Actieve leveranciers – spreiding over netwerken	94
3.1.2.2 Marktaandelen leveranciers	96
3.1.2.3 Aandelen netbeheerders in vervoerde hoeveelheden energie	101
3.1.2.4 Leverancierswissels	102
3.2 Hernieuwbare energiebronnen	104
4. BIJLAGEN	106
4.1 Adviezen	108
4.2 Beslissingen van de VREG in 2004	108
4.3 Mededelingen en aanbevelingen van de VREG in 2004	117
4.4 Persmededelingen	118
4.5 Overzicht leveringsvergunningen	119
4.6 Begrippenlijst	120
4.7 Verklarende woordenlijst	122

In de tekst vindt u een aantal begrippen en referenties naar wettelijke teksten terug die voorzien zijn van een *.
Voor de betekenis van deze woorden verwijzen we naar de begrippenlijst onder punt 4.6.

Daarnaast lichten we een aantal woorden toe onder punt 4.7. 'Verklarende woordenlijst'.
Deze staan in de tekst aangeduid met .

Geachte lezer,

Voor de eerste keer legt de VREG u een jaaroverzicht van haar activiteiten voor in een volledig geliberaliseerde Vlaamse elektriciteits- en gasmarkt.

“Opdracht volbracht? Waar houdt de VREG zich dan nu mee bezig?”

Deze grappende maar ongetwijfeld goed bedoelde opmerking geeft aan dat de buitenstaander het moeilijk heeft om de impact van de vrijmaking van de energiemarkt in te schatten. Anderzijds kan dit ook de uiting zijn van een gevoel dat er niets veranderd is in energieland.

De sector van de elektriciteits- en gasdistributie maakt door de liberalisering de belangrijkste evolutie door van de laatste 20 jaar.

Omwille van de liberalisering, en vooral door de beoogde en noodzakelijke ontkoppeling tussen leveringsactiviteit en netbeheer, werden bestaande bedrijven opgesplitst of activiteiten afgestoten. Dit veranderingsproces is zeker nog niet afgerond. Nieuwe processen worden opgezet, bestaande processen worden aangepast en er is een grote behoefte aan continue bijsturing, waardoor de druk op deze organisaties hoog wordt opgevoerd.

Er ontstaan nieuwe bedrijven. Deze nieuwkomers proberen een plaats onder de zon te veroveren in een markt die deels nog ingedommeld is en lijdt onder de conservatieve reflex van het ‘oude vertrouwde’.

Elk overleg moet voortaan veel breder gevoerd worden en verloopt moeizamer dan in het verleden. Toen was er één dominante speler, die als verticaal geïntegreerd bedrijf nagenoeg alleen met interne processen moest rekening houden. Nu vergt de datacommunicatie tussen de verschillende betrokken partijen ongeziene inspanningen en is het misschien wel de meest kritische factor in deze fase van de marktopbouw.

De verbruiker ontwaakt ondertussen door de confrontatie met campagnes van leveranciers via media, sponsoring en minder vertrouwde verkoopskanalen. Maar ook door de andere aanpak en bereikbaarheid bij de energiebedrijven. Nu moet hij plots een ongrijpbaar product aanschaffen, dat vroeger altijd beschikbaar was, vanzelfsprekend en zonder de minste inspanning. Wil hij bewust participeren en zijn voordeel halen uit de vrije energiemarkt? Dan moet de consument vandaag méér doen dan zijn factuur afwachten.

De VREG evolueert mee met de impact van deze bewegingen in de sector en moet groeien.

Het project ‘VREG 2009’ werd opgezet om de interne werking te schragen. De VREG manifesteert zich sinds haar ontstaan als een team en wil dat ook blijven doen. De betrokkenheid van alle medewerkers is uiterst belangrijk. Daarom wordt met dit project gebouwd aan de toekomst en dit met alle neuzen in dezelfde richting.

Uit deze denkoefeningen volgde onder meer al een uitvoerig memorandum aan de onderhandelaars bij de vorming van de Vlaamse Regering en aan de minister bevoegd voor Energie. Maar ook inbreng bij het totstandkomen van het oprichtingsdecreet van de VREG als publiekrechtelijk Extern Verzelfstandigd Agentschap (EVA) en inbreng in de voorbereidingen van het Energiedecreet dat nog moet worden voorgelegd.

Voor de beheersovereenkomst tussen de Vlaamse Regering en de VREG, die zal worden opgesteld in het kader van de nieuwe EVA-structuur, zullen de elementen uit dit project naar boven komen.

De missieverklaring werd opgesteld:

**De VREG ijvert:
voor een transparante Vlaamse energiemarkt
en realiseert haar missie, opgelegd bij decreet**

**via een open communicatie met
de Vlaamse overheid,
de marktspelers en
de verbruikers**

**met medewerkers die zichzelf kunnen ontplooiën
en in hun eigenheid gerespecteerd worden.**

‘Vooruitzien’ is de brandstof die ons moet in staat stellen om een tempo aan te houden dat toelaat te anticiperen op de ontwikkelingen van morgen.

Bij het opmaken van een jaarverslag moet je even de tijd nemen – je bent trouwens al een eind in het nieuwe jaar – om achter je te kijken en dan stel je een verrassende hoeveelheid aan activiteiten en resultaten vast. Activiteiten die heel veel energie, inzet en creativiteit vergden en intussen al zo gewoon geworden zijn.

De basisactiviteiten van opvolging, controle en meting eisen intussen een zeer belangrijk deel van de capaciteit op. En bedreigen zo de ruimte voor innovatie en creatie. Het is een grote uitdaging om voldoende scherp te bewaren om de minder verwachte en de plotse gebeurtenissen onder controle te houden.

- Wij zullen van nabij de ontwikkelingen opvolgen in de gegevensuitwisseling tussen de marktpartijen, zeker wat het aansturings- en beslissingsproces hiervan betreft. Indien nodig zullen we ingrijpen als het evenwicht op de markt in het gedrang komt.
- Wij stellen vast dat er, meer dan vóór de liberalisering, een streven is naar uniformiteit in Vlaanderen. De druk om tot eenvormigheid te komen in procedures, reglementen en contracten is het logische gevolg van het groter aantal betrokken partijen. Daarnaast is er ook de eis naar kwaliteit van de klant, die via de concurrentiedruk begint te wegen. We zullen niet nalaten om rechtstreeks of bemiddelend bij te dragen tot deze evolutie.
- Wij stellen vast dat commerciële strategieën vaak tot gevolg hebben dat de consument misleid dreigt te worden in plaats van goed geïnformeerd. Daarom blijven we ijveren voor meer duidelijkheid.
- Wij stellen vast dat de behoefte aan een centraal informatiepunt en een ombudsdienst toeneemt naarmate de klanten alerter worden. De nodige beslissingen zijn nog niet genomen. Door zijn rol als ‘depanneur’ in het behandelen van klachten wordt de werking van de VREG bedreigd. In afwachting van een oplossing zullen wij echter alles doen wat binnen onze mogelijkheden ligt om de consument niet in de kou te laten staan.

Hoopgevend en vertrouwenwekkend:

- zijn de resultaten van de productie van elektriciteit op basis van hernieuwbare energiebronnen. Ze tonen immers aan dat - weliswaar met enige vertraging - de doelstellingen gehaald worden. De markt voor de groenestroomcertificaten zal zich nog meer ontwikkelen en met de start van een analoog systeem voor warmtekrachtcertificaten vanaf 1 januari 2005 zal dit soort marktwerking nog aan belang toenemen;
- zijn de signalen over het groeiende bewustzijn van de verbruiker dat de energiemarkt vrij is en hij kan kiezen voor een leverancier;
- zijn de evoluties van de prijzen die, ondanks de stijging van de energieprijzen op de wereldmarkten, voor de Vlaamse consument een duidelijk neerwaarts effect laten zien.

Het meest hoopgevend en vertrouwenwekkend is vast te stellen dat alle partijen die zich meten op de energiemarkt er toch voor kiezen om over alle concurrentie heen, samen te werken om tot oplossingen te komen.

Het is een droom om in deze positieve sfeer te kunnen werken als regulator. Maar slapen doen wij zeker niet. Want elke suggestie, elk voorstel en elk gesprek wordt afgewogen tegenover de belangen van de marktwerking.

André Pictoel
voorzitter

DE VREG

HOOFDSTUK 1

Van VOI naar EVA

De VREG zal tot Extern Verzelfstandigd Agentschap omgevormd worden. Een nieuw label dat niets afdoet aan de primaire taak van de VREG: toezicht houden op de efficiënte organisatie en werking van de elektriciteits- en gasmarkt in Vlaanderen. Deze taak wordt deskundig ter harte genomen door de 19 personeelsleden. Medewerkers die voortdurend inspelen op de evoluties van de markt en de ontwikkelingen in hun vakgebied.

1. DE VREG

1.1 Inleiding

De VREG is een Vlaamse Openbare Instelling, operationeel sinds 1 december 2001.

Als toezichthouder zorgt de VREG voor een efficiënte organisatie en werking van de Vlaamse elektriciteits- en aardgasmarkt.

- Zij zorgt voor de nodige regulering. Zij stelt de technische regels vast voor het beheer van het distributienet en de toegang tot dit net, door het opstellen van de Technische Reglementen;
- Zij geeft adviezen aan de Vlaamse minister, bevoegd voor het Energiebeleid. Zo kan de overheid de wetgeving over de Vlaamse energiemarkt bijsturen en vervolledigen;
- Zij heeft een controlefunctie. Ze houdt nauwlettend in de gaten of de netbeheerders en leveranciers de opgelegde openbardienstverplichtingen naleven;
- Zij behandelt geschillen en klachten die betrekking hebben op de naleving van de energiewetgeving en de technische reglementen;
- Zij wijst de distributienetbeheerders en aardgasnetbeheerders aan, reikt leveringsvergunningen uit aan de leveranciers van elektriciteit en aardgas en volgt de evolutie van deze bedrijven op;
- Zij staat in voor de informatieverlening over de werking van de elektriciteits- en aardgasmarkt in Vlaanderen. Zij verspreidt objectieve informatie over de vrijgemaakte energiemarkt in Vlaanderen en publiceert regelmatig de resultaten van bevragingen in de sector en bij afnemers en van studies die ze over de marktwerking uitvoert.

1.2 Personeel

1.2.1 Personeelsplan

Eind 2004 telde de VREG 19 personeelsleden. De infocel werd afgebouwd, de juridische cel kreeg versterking.

Aantal personeelsleden en wijzigingen in 2004

Op 31 december 2004 telde de VREG 19 personeelsleden. Dat was ook zo voorzien in het personeelsplan dat principieel werd goedgekeurd door de Vlaamse minister, bevoegd voor het Energiebeleid. Op 14 maart 2005 keurde de Vlaamse minister, bevoegd voor Ambtenarenzaken, dit personeelsplan goed.

De tijdelijk opgerichte infocel, die in 2004 uit drie personen bestond, werd afgebouwd met het oog op de oprichting van een centrale federale ombudsdienst en een centraal federaal meldpunt. Sinds 1 april neemt nog één persoon deze activiteit waar. Deze medewerker maakt deel uit van de administratieve cel. De samenwerking met de Vlaamse Infolijn zorgt voor een optimale bereikbaarheid van het VREG-infonummer.

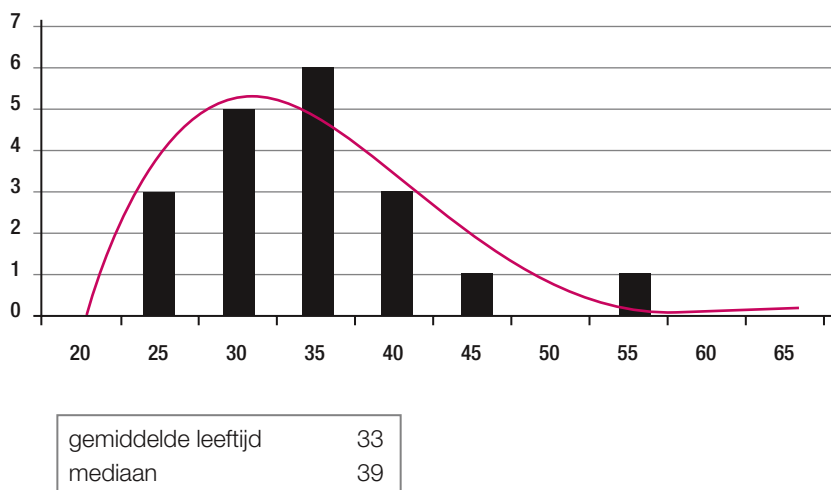
Vanaf 1 september kreeg de juridische cel versterking. Deze uitbreiding was noodzakelijk door de toename van het aantal rechtszaken waarbij de VREG betrokken is en die de VREG aanvankelijk moeilijk kon inschatten. De sterk gestegen behoefte om onderzoek uit te voeren naar de gegrondheid van klachten en deze te behandelen, was een factor die deze uitbreiding eveneens noodzakelijk maakte. Door het ontbreken

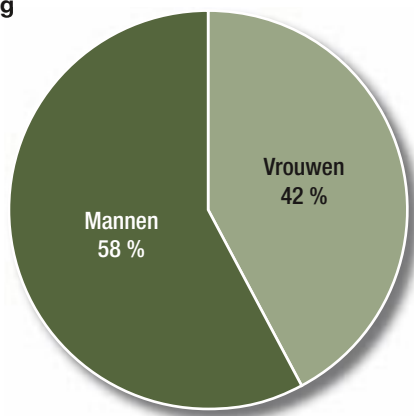
van een federaal centraal meldpunt en een ombudsdienst voor de energiesector, die nochtans voorzien en aangekondigd zijn, vormt de hierdoor ontstane supplementaire werklast opnieuw een bedreiging voor de werking van deze cel.

Personeelssituatie op 31 december 2004

Leeftijdsverdeling

Man/vrouw verhouding

1.2.2 Opleidingen

De kennis van de personeelsleden voortdurend up-to-date houden en uitbreiden: dat bleef ook in 2004 een prioriteit voor de VREG.

De opleidingen spitsten zich toe op volgende thema's: energie-economie, administratief recht en wetgevingstechniek, ICT, communicatie en financiën.

- **Energie-economie**

De inhoudelijke medewerkers van de eco-cel volgen tijdens academiejaar 2004-2005 cursussen aan de Ehsal Brussel, de KULeuven en de Universiteit Antwerpen. Met deze opleiding versterken ze hun theoretisch inzicht in alle belangrijke facetten van de energieproblematiek (het garanderen van een betrouwbare, betaalbare en milieuvriendelijke energievoorziening) en krijgen ze een overzicht van theoretische en actuele ontwikkelingen op het vlak van energie-economie.

- **Juridische opleidingen**

Tijdens een aantal studiedagen kwamen de evoluties op het vlak van het energierecht en het administratief recht aan bod. De medewerkers volgden ook opleidingen met betrekking tot wetgevingstechniek.

- **ICT**

Eenzijds vervolmaakten de personeelsleden zich in softwareprogramma's, anderzijds leerden ze hoe ze websites creëren, aanpassen en toegankelijk maken.

- **Communicatie**

De communicatieverantwoordelijke van de VREG volgde opleidingen rond bedrijfscommunicatie en communicatiestrategie.

- **Financiën**

Het comptabiliteitsdecreet, de modernisering van de overheidsboekhouding en de overheidsopdrachtenwetgeving werden bestudeerd.

Daarnaast volgden de medewerkers ook algemene colloquia over de regulering van vrije markten in Europa, milieuvriendelijke elektriciteitsproductie en distributie van energie.

1.3 Taakverdeling

De VREG is georganiseerd in een aantal inhoudelijke cellen met eigen taken. Afhankelijk van de complexiteit en de duurtijd vormt ze voor bepaalde inhoudelijke opdrachten multidisciplinaire 'ad hoc'-teams of langlopende projectgroepen.

Het dagelijks bestuur

Het dagelijks bestuur gebeurt door de voorzitter, bijgestaan door drie beheerders. In principe vergadert dit team wekelijks.

Naast de multidisciplinaire werking nemen de diverse cellen specifieke kerntaken waar:

De sociaal-economische cel

Deze cel staat in voor de financiële opvolging van leveranciers en netbeheerders en volgt de evolutie van de marktwerking op. Het team behartigt activiteiten zoals het opvolgen en het publiceren van de prijsevoluties, het wis-selgedrag van de gebruikers, de leveranciers-vergelijking op de VREG-website en de markt-enquêtes. Bovendien zorgt de groep voor de uitwerking en bewaking van het externe communicatieplan.

DE VREG

De technische cel

Het technische aanspreekpunt van de VREG. Deze cel zorgt ervoor dat het Technisch Reglement nauw blijft aansluiten bij de dagelijkse realiteit. Dit gebeurt in voortdurend overleg met de marktpartijen. Het team beoordeelt productie-installaties voor warmtekrachtkoppeling en hernieuwbare energie op hun technische aspecten en volgt ze op. Dat geldt ook voor de certificatenmarkt die hieraan gekoppeld is.

De juridische cel

De nadruk voor deze cel ligt op de juridische toets van alle acties die de VREG uitvoert of plant. Ze ziet toe op de kwaliteit van de regelgeving die aan de basis ligt van de liberalisering van de energiemarkt en van de taken van de VREG als regulator. Het team volgt de geschillen op waarbij de VREG betrokken is en bereidt de nodige juridische stappen voor. Dit team staat sterk onder druk door de vragen en klachten van verbruikers en marktpartijen.

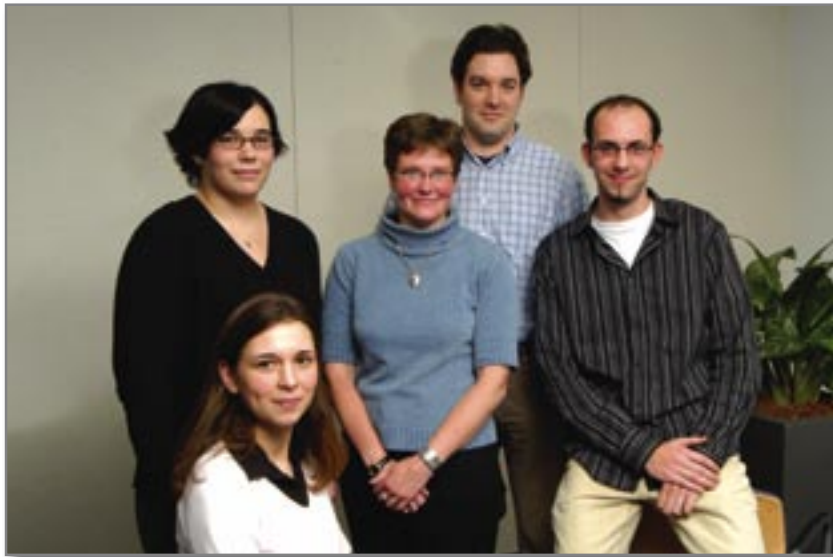

De administratieve cel

De kerntaken van de administratieve cel ondersteunen de hele organisatie.

Ze bestrijken de domeinen personeel, financiën, aankoop, secretariaat, onthaal en interne communicatie.

Bij de opening van de markt in 2003 werd tijdelijk de infocel opgericht. In 2004 werd deze cel afgebouwd en in de administratieve cel ondergebracht.

1.4 Interne werking

De Vlaamse Regering keurde het decreet goed tot omvorming van de VREG tot een publiekrechtelijk extern verzelfstandigd agentschap of EVA.

- In het kader van Beter Bestuurlijk Beleid keurde de Vlaamse Regering het Oprichtingsdecreet* van de VREG goed. De VREG werd in het Elektriciteitsdecreet* opgericht als een Vlaamse Openbare Instelling. In het Oprichtingsdecreet wordt zij omgevormd tot een publiekrechtelijk extern verzelfstandigd agentschap (EVA). Dit in het kader van het project Beter Bestuurlijk Beleid tot hervorming van de Vlaamse overheidsinstellingen. De uitvoering van dit Oprichtingsdecreet krijgt waarschijnlijk in het volgende jaar zijn beslag. Het gevolg hiervan is de oprichting van een raad van bestuur en een nieuwe organisatiestructuur.
- Op 1 juli 2003 werd de marktopening een feit en raakte het VREG-personeelskader ingevuld. Een volgende logische stap was een interne strategische oefening. Met 'VREG 2009' zet de VREG de krijtlijnen uit voor een aanpassing van de interne organisatie. Doel: beter gewapend zijn tegen de toekomstige uitdagingen. Iedere VREG-medewerker neemt aan deze denkoefening deel.
- De entiteit Interne Audit van de Vlaamse Gemeenschap voerde een sterkte-zwakteanalyse uit. Het resultaat hiervan wordt in 2005 voorgelegd.

1.5 Financieel verslag**1.5.1 Balans**

ACTIVA	codes	2004	2003
VASTE ACTIVA		217.113	253.760
Immateriële vaste activa (+)	21	50.357	101.241
Materiële vaste activa	22/27	166.756	152.519
Meubilair en materieel (+)	24	166.756	152.519
VLOTTENDE ACTIVA		741.568	352.984
Vorderingen op ten hoogste één jaar	40/41	0	77
Handelsvorderingen op ten hoogste één jaar (+)	40	0	77
Liquide middelen (+)	55/59	731.068	349.580
Overlopende rekeningen (+)	490-491-495	10.500	3.327
TOTAAL		958.681	606.744
PASSIVA	codes	2004	2003
EIGEN VERMOGEN		680.398	486.737
Overgedragen netto resultaat (of verlies) (+/-)	14	680.398	486.737
VREEMD VERMOGEN		278.283	120.007
Voorzieningen en uitgestelde belastingen	16	94.338	19.412
Voorzieningen voor pensioenen en soortgelijke verplichtingen (+)	160	94.338	19.412
Schulden op ten hoogste één jaar	42/48	183.945	100.595
Handelsschulden op ten hoogste één jaar (+)	44	166.882	90.712
Schulden met betrekking tot belastingen, bezoldigingen en sociale lasten (+)	45	17.063	9.883
TOTAAL		958.681	606.744

1.5.2 Resultatenrekening

	codes	2004	2003
OPERATIONEEL RESULTAAT		193.662	-546.800
Operationele opbrengsten	70/74	2.540.000	1.776.093
Lopende opbrengsten (+)	70	0	93
Inkomens- en kapitaaloverdrachten (+)	73	2.540.000	1.776.000
Operationele kosten (-)	60/64	-2.346.338	-2.322.893
Diensten en diverse goederen (+)	61	793.415	962.967
Personeelskosten (+)	62	1.379.949	1.282.597
Afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, immateriële en materiële vaste activa (+)	630	98.048	57.030
Voorzieningen (toevoegingen, bestedingen en terugnemingen) (+/-)	633/637	74.926	19.412
Inkomensoverdrachten (+)	640	0	887
FINANCIEEL RESULTAAT		-1	-6.019
Financiële opbrengsten	75	0	0
Financiële kosten (-)	65	-1	-6.019
Kosten van schulden (+)	650	1	5.949
Bankkosten (+)	657	0	70
UITZONDERLIJK RESULTAAT		0	0
Uitzonderlijke opbrengsten	76	0	0
Uitzonderlijke kosten (-)	66	0	0
NETTO RESULTAAT VAN HET JAAR (voor belastingen)		193.661	-552.819
Belastingen	67/77	0	0
NETTO RESULTAAT VAN HET JAAR (na belastingen) (verlies (-))		193.661	-552.819
TE BESTEMMEN NETTO RESULTAAT VAN HET BOEKJAAR (verlies (-))		193.661	-552.819

1.5.3 Resultaatverwerking

	codes	2004	2003
TE BESTEMMEN WINSTSALDO		680.398	486.737
TE VERWERKEN VERLISSALDO (-)		0	0
Te bestemmen netto resultaat van het jaar (+)		193.661	0
Te verwerken verlies van het jaar (-)		0	-552.819
Overgedragen netto resultaat van het vorige boekjaar (+)	790	486.737	1.039.556
Overgedragen verlies van het vorige boekjaar (-)	690	0	0
OVER TE DRAGEN RESULTAAT			
Over te dragen netto resultaat (-)	693	-680.398	-486.737
Over te dragen verlies (+)	793	0	0

HOOFDLIJNEN VAN DE VREG-WERKING IN 2004

HOOFDSTUK 2

Optimale marktwerking

Een vrije energiemarkt die het belang van de consument maximaal dient: dat blijft het motief voor elke actie die de VREG onderneemt.

Ook in 2004 zorgde de VREG als regulator voor een ordelijk verloop op de energiemarkt. Onder meer dankzij een verdere optimalisering van de regels en aandacht voor administratieve vereenvoudiging. Bovendien bracht de VREG talrijke adviezen uit en vervulde ze een controlerende, informerende en bemiddelende rol.

HOOFDLIJNEN VAN DE VREG-WERKING IN 2004

2. HOOFDLIJNEN VAN DE VREG-WERKING IN 2004

2.1 Inleiding

In navolging van haar missie hanteert de VREG altijd een open communicatie, zowel ten aanzien van de Vlaamse overheid, de sector, de verbruikers als de andere regulatoren.

Met de overheid heeft de VREG een intense samenwerking opgezet. Bij elke gepaste gelegenheid brengt ze haar ideeën over. Zo ondersteunt ze het beleid met haar ervaring.

Bij de vorming van de Vlaamse Regering reikte ze de onderhandelaars een memorandum aan met aandachtspunten voor een efficiëntere energiemarkt. Bij het aantreden van de nieuwe regering verwerkte ze deze accenten in haar input voor de beleidsnota van de minister, bevoegd voor Energie.

Met de sector bouwde de VREG een informele en erg efficiënte samenwerking uit. Bewijs hiervoor zijn de 'ad hoc'-werkgroepen, rondetafelvergaderingen, bemiddelingsinitiatieven en consultatierondes. Een aanpak die geapprecieerd wordt. Dat blijkt uit de niet-aflatende inspanningen van de verschillende partijen én de resultaten die hieruit voortvloeien.

De verbruikers vinden hoe langer hoe beter de weg naar de VREG. Enerzijds individueel via website, leveranciersvergelijking of informatiesessies. Anderzijds via belangengroepen die de problemen gebundeld op de gesprekstafel brachten. De doorgevoerde communicatie-inspanningen droegen hier sterk toe bij.

Ten slotte won de informele samenwerking en het overleg tussen de regulatoren sterk aan belang. De uitwerking van oplossingen of standpunten in gezamenlijk overleg is zeer belangrijk voor de Vlaamse en zeker ook Belgische markt.

2.2 Regulering

Het Elektriciteitsdecreet* stelt dat de VREG passende en doelmatige mechanismen moet ontwikkelen voor de regulering, controle en transparantie van de Vlaamse elektriciteitsmarkt. Onder het begrip 'regulering' moet verstaan worden: **'het ordelijk doen verlopen' van de werking van de elektriciteits- en aardgasmarkt.** De VREG nam daartoe verschillende initiatieven in 2004.

2.2.1 Regulering van de toegang tot het distributienet

Een evenwichtig toegangscontract met één uniforme tekst voor elektriciteit en één uniforme tekst voor aardgas die door alle netbeheerders worden gebruikt, dat wil de VREG bereiken.

Naast de bepalingen in de desbetreffende Technische Reglementen wordt de verhouding tussen de leveranciers en de netbeheerders vooral geregeld in de toegangscontracten die tussen beide partijen gesloten worden.

Elke leverancier moet een toegangscontract sluiten met de netbeheerder in het gebied of de gebieden waar hij energie levert aan eindafnemers. De leverancier wil toegang tot het net krijgen en vraagt hiervoor toegangrechten voor de afname en de injectie⁹ van elektriciteit en/of aardgas.

Kritische opmerkingen op het contract

Eind 2003 maakte de VREG al kritische bemerkingen op de toegangscontracten 2004 die de netbeheerders wilden voorleggen aan de leveranciers (MEDE-2003-10):

- Zo waren de bepalingen van de toegangscontracten volgens de VREG in vele gevallen impliciet en in sommige gevallen zelfs uitdrukkelijk in conflict met de bepalingen van de Technische Reglementen distributie elektriciteit en gas;
- Verder bracht de verdeling van de rechten en plichten van het toegangscontract geen evenwichtige verdeling van verantwoordelijkheid en aansprakelijkheid met zich;
- De gelijke behandeling van alle leveranciers door de netbeheerders was niet altijd gegarandeerd. Verschillende bepalingen waren immers té algemeen van aard en voor interpretatie vatbaar;
- Ten slotte stonden er in de toegangscontracten verschillende bepalingen die geen betrekking hadden op de relatie netbeheerder-leverancier, maar wel op de relatie netbeheerder-afnemer.

De VREG riep de netbeheerders dan ook op om hun toegangscontracten volledig te herschrijven.

Begin 2004 bezorgden de netbeheerders de VREG een aangepaste versie van hun toegangscontracten. Opnieuw gevolgd door opmerkingen van de VREG aan de netbeheerders. Uiteindelijk ging de VREG in juli 2004 akkoord met de aangepaste modeltoegangscontracten. Het ging uiteraard nog steeds om verschillende modellen per netbeheerder.

Stap in goede richting

De aangepaste toegangscontracten zijn zeker al een stap in de goede richting. Zo werd dankzij de VREG een mogelijkheid tot bemiddeling en een forfaitaire schadeloosstelling ingevoerd:

- Wil de netbeheerder de toegang tot het net weigeren of opschorten? Dan voorziet het contract in een voorafgaande bemiddeling door de VREG. Behalve in gevallen van overmacht, noodsituaties en de keuze van een nieuwe evenwichtsverantwoordelijke⁹;
- De netbeheerder moet meetgegevens overmaken zodat er een kwaliteitsmeting kan plaatsvinden. Maakt hij de gegevens niet over, zoals hij verplicht is? Dan voorziet het contract in een forfaitaire schadeloosstelling. Eind 2004 was deze regeling echter nog niet geïmplementeerd.

Ook voor de verdeling van verantwoordelijkheden en aansprakelijkheden tussen de partijen, zijn de goedgekeurde teksten een verbetering.

Naar een uniform toegangscontract

Bovendien was er nood aan een uniform toegangscontract voor de hele Vlaamse markt. Dat bleek uit de signalen die de VREG van de leveranciers ontving. Het toegangscontract kon immers van netbeheerder tot netbeheerder verschillen.

In juli 2004 kondigde de VREG aan dat zij samen met de netbeheerders wilde werken aan een model-toegangscontract, met een meer evenwichtige verdeling van verantwoordelijkheden en aansprakelijkheden. Bedoeling: komen tot één uniforme tekst voor elektriciteit én aardgas, die door alle Vlaamse netbeheerders gebruikt wordt. Alle netbeheerders verklaarden zich intussen akkoord met dit initiatief.

In september 2004 maakte de VREG een eerste tekstvoorstel voor elektriciteit over aan de netbeheerders en leveranciers. In november volgde de tekst voor aardgas. De inhoud van deze voorstellen en de opmerkingen van de netbeheerders en leveranciers werden al verschillende keren besproken. Verwacht wordt dat deze besprekingen in de eerste helft van 2005 kunnen leiden tot een akkoord over een uniform toegangsreglement voor alle netbeheerders, zowel voor elektriciteit als voor aardgas.

HOOFDLIJNEN VAN DE VREG-WERKING IN 2004

2.2.2 Regulering van de aansluiting op het distributienet**2.2.2.1 Aansluitingsreglementen**

In 2004 startten de besprekingen over een aansluitingsreglement voor de netbeheerders van de gemengde en van de zuivere sector. Verwacht wordt dat deze in de loop van 2005 tot een akkoord leiden. Op termijn wordt ook hier gestreefd naar een uniform aansluitingscontract/reglement voor alle netbeheerders.

De VREG startte in 2004 een onderzoek naar alle contracten, reglementen en andere documenten van de netbeheerders waarin hun relatie met de afnemers geregeld wordt. Dat gebeurde in het kader van een ruimere studie naar praktische problemen met aansluitingen.

Verouderde reglementen

Begin 2004 stelde de VREG immers vast dat de meeste netbeheerders in Vlaanderen hun verhouding met de afnemer nog steeds regelden via reglementen die uit de gebonden markt stamden. Deze reglementen bevatten niet alleen bepalingen over de eigenlijke aansluiting, maar ook nog steeds een luik 'verkoop van energie'. Een ongewenste situatie.

Nieuw voorstel ingediend

In eerste instantie vroeg de VREG alle teksten op die door de netbeheerders werden gebruikt. Tegen uiterlijk midden juli 2004 verwachtte de VREG van hen een voorstel van aangepast aansluitingscontract. Dit contract moest aangepast zijn aan de nieuwe wetgeving en reglementering en de principes van de vrijmaking.

De VREG wees de netbeheerders erop dat ze in de aansluitingsreglementen en -contracten een aansprakelijkheidsregeling en regeling tot forfaitaire schadeloosstelling moesten opnemen. Meer bepaald voor de schadegevallen die het gevolg zijn van een fout van de netbeheerder, maar die de afnemer bijna niet kan bewijzen. Dat is bijvoorbeeld het geval bij onderbrekingen in de levering van elektriciteit en gas. Een dergelijke regeling moet volgens de VREG in ieder geval voorzien worden voor de huishoudelijke afnemers, en indien mogelijk ook voor de kleine ondernemingen.

Midden 2004 ontving de VREG een voorstel van de netbeheerders van de gemengde én de zuivere sector. Het onderzoek van deze voorstellen loopt nog steeds. Dat geldt ook voor de onderhandelingen met de netbeheerders om de contracten te wijzigen.

Laag- en hoogspanning

De VREG besliste wel dat alle bepalingen voor eenvoudige aansluitingen op een distributienet met een spanningsniveau lager dan 1.000 V (laagspanning) in een reglement kunnen worden opgenomen. Deze afnemers moeten dus geen contract ondertekenen.

Voor aansluitingen op een distributienet met een spanningsniveau hoger dan 1.000 V (hoogspanning) en de aansluitingen op laagspanning waarvoor een voorafgaande studie vereist is, vindt de VREG dat de algemene bepalingen ook in een reglement kunnen worden opgenomen. De bijzondere bepalingen – specifiek voor de afnemer – moeten wel nog steeds in een ondertekend contract worden opgenomen.

2.2.2.2 Aansluitingen voor tijdelijke levering

De VREG formuleerde standpunten over de problematiek van aansluitingen voor tijdelijke levering op openbare plaatsen. Een globale oplossing wordt pas in de loop van 2005 verwacht.

Al in 2002 en 2003 voerde de VREG onderzoek naar 'speciale leveringssituaties'. Dit zijn situaties waarin een verbruiker van elektriciteit of aardgas zijn energie niet ontvangt op een manier die overeenstemt met de principes van de vrijmaking.

Een voorbeeld hiervan zijn leveringen op tijdelijke basis:

- vaste aansluitingen waarop slechts sporadisch of periodiek geleverd wordt;
- aansluitingen die slechts gedurende beperkte tijd gebruikt worden.

Concreet gaat het om leveringssituaties op markten, foren en andere tijdelijke publieke manifestaties, maar ook om aansluitingen op bouwwerven.

Mistoestanden en vragen

De VREG werd in 2004 veelvuldig gecontacteerd over de problematiek van aansluitingen voor tijdelijke levering. Verschillende aannemingsfederaties en vertegenwoordigingsorganisaties van markt- en foorkramers klaagden mistoestanden aan. Ook steden en gemeenten namen contact op met de VREG om te informeren naar de stand van zaken in verband met deze aansluitingen.

Een groot deel van de gemelde problemen had betrekking op tarifaire aangelegenheden. Hiervoor is niet de VREG, maar de CREG ⁹ bevoegd. Daarnaast werden ook de principes van de aansluitingsprocedure in vraag gesteld.

Vergaderingen en besprekingen

Om deze reden organiseerde de VREG verschillende besprekingen met de betrokkenen. Zo vond er onder andere een vergadering plaats met de verschillende vertegenwoordigende organisaties van aannemers. Bovendien nam de VREG deel aan het 10e Nationale Congres der Plaatsmeesters in Gent. Ten slotte werd bij de netbeheerders zelf geïnformeerd welke dienstverlening ze aanbieden bij aansluitingen voor tijdelijke levering. Enkele voorstellen van de netbeheerders werden bestudeerd en beoordeeld.

Op grond van deze besprekingen nam de VREG een standpunt in over bepaalde aspecten van aansluitingen voor tijdelijke levering op openbare plaatsen (markten, foren, buurtfeesten ...):

- De gemeente is altijd toegangshouder op aansluitingen voor tijdelijke levering;
- Doorlevering door de gemeenten aan de eindafnemer kan, maar wel als onderdeel van een bredere dienstverlening (ter beschikking stellen van standplaats, energie, water, kabel ...);
- De aankoop van (vaste of mobiele) kasten voor aansluitingen voor tijdelijke levering is vrij. Ze gebeurt na een overheidsopdrachtenprocedure bij steden en gemeenten;
- De netbeheerder staat in voor de eigenlijke aansluiting.

CREG en tarieven

Op het vlak van tarieven overstijgt de problematiek de bevoegdheid van de VREG. De VREG belegt daarom begin 2005 een overlegvergadering tussen de partijen die betrokken zijn bij de realisatie van de aansluiting (netbeheerders, steden en gemeenten) en de bevoegde instantie voor tarieven (CREG). Doel is om de betrokken partijen bij elkaar te brengen en zo de problematiek van aansluitingen voor tijdelijke leveringen op

HOOFDLIJNEN VAN DE VREG-WERKING IN 2004

openbare plaatsen verder te inventariseren. Bij de volgende overlegondes zullen ook de belangenverenigingen van marktcraters en foorreizigers betrokken worden.

2.2.3 Technische Reglementen

De procedures voor de vrije energiemarkt kennen nog beperkingen. In samenwerking met de sector stelt de VREG de procedures bij. Dit leidde tot een aanpassing van de Technische Reglementen en de uitwerking van een grondig herziene versie van de UMIG-Handleiding⁹ die de gegevensuitwisseling tussen de marktpartijen regelt.

2.2.3.1 Controlemechanismen

Foute of ontbrekende informatie tussen marktpartijen veroorzaakt heel wat problemen. Oorzaak van deze foute informatie kan zijn:

- historisch onvolledige of vervuilde data;
- verkeerde interpretaties van bepalingen;
- slordige overdracht van oude informatie naar nieuwe systemen;
- gebrek aan kwaliteitsopvolging en foutdetectie;
- manuele rechtzettingen zonder melding.

Hierdoor worden soms ten onrechte processen in gang gezet met verregaande gevolgen. Denk maar aan onterechte leverancierswissels. Bij gebrek aan geautomatiseerde mechanismen gebeurt de rechtzetting van deze fouten vaak manueel. Uiteraard is de kwaliteitsbewaking van de gegevens in het toegangsregister van de netbeheerders hierbij cruciaal.

Extra controlemechanismen

Op 27 januari 2004 vaardigde de VREG een beslissing uit met betrekking tot extra controlemechanismen op het toegangsregister⁹ en de EDIEL⁹-communicatie voor toegangspunten op het distributienet van elektriciteit en/of gas (BESL-2004-6). Deze beslissing werd geïntegreerd in de Technische Reglementen. Ze bevat een verdere precisering van het repertorium van EAN-GSRN-codes en van het snapshot-controlemechanisme.

EAN-GSRN-codes

Elk toegangspunt krijgt een unieke identificatiecode. Deze EAN-GSRN-codes worden gebruikt in het berichtenverkeer tussen alle marktpartijen. Op elk moment houden de netbeheerders in het toegangsregister bij welke leverancier actief is op een bepaald toegangspunt. De leveranciers linken deze code aan de klantengegevens in hun klantenbestand (contractuele voorwaarden, leveringsadres, factureringsgegevens, ...). Vóór de vrijmaking van de markt ontving elke afnemer van stroom en aardgas deze code per brief van de netbeheerder. Zij staat ook vermeld op de facturen.

De leveranciers hadden nood aan een bijkomend hulpmiddel om deze code op te zoeken. De code is immers onmisbaar bij elke communicatie. Daarom legde de VREG de netbeheerders op om elk semester een update van hun EAN-GSRN-bestand aan de leveranciers over te maken. Op die manier kunnen ze aan de hand van de adresgegevens de EAN-GSRN-code opzoeken.

Snapshot-controlemechanisme

Met dit controlemechanisme is het mogelijk om het toegangsregister van de netbeheerder en het klantenbestand van de leverancier op regelmatige basis te vergelijken. Zo worden fouten in de verschillende bestanden opgespoord en snel rechtgezet. Bepaalde rechtzettingen gebeuren door een lopend proces te annuleren. In andere gevallen moeten één of meerdere processen (vaak handmatig) worden teruggedraaid. Dit betekent een groot efficiëntieverlies en leidt vaak tot discussies. Een fout bij een van de partijen kan immers een grote financiële impact hebben. Controles in een vroeg stadium beperken het aantal rechtzettingen en discussies tot een minimum.

2.2.3.2 Gegevensuitwisseling

De UMIG is de handleiding voor de uitwisseling van commerciële gegevens tussen netbeheerders en leveranciers. Deze uitwisseling verloopt volgens het EDIEL-protocol. Op 8 juni 2004 keurde de VREG het gemeenschappelijke voorstel van de netbeheerders goed in verband met de UMIG 3.03 (BESL-2004-35).

Het voorstel van de netbeheerders kwam tot stand in overleg met de leveranciers en na besprekingen met de VREG. Alle partijen moeten de goedgekeurde versie vanaf april 2005 toepassen.

De nieuwe UMIG-versie betekent een verdere positieve stap in de informatie-uitwisseling tussen de marktpartijen. Zo zijn er nu een aantal bijkomende berichtensequenties voor specifieke processen.

Het rechtzetten van onterechte leverancierswissels zal hierdoor vlotter verlopen. Ook kan een leverancier aangeven dat een contract met een niet-residentiële afnemer beëindigd is, of dat er een wissel van evenwichtsverantwoordelijke of bevrachter heeft plaatsgevonden. Het specifieke proces voor een leverancierswissel weg van de sociale leverancier is eveneens uitgewerkt.

De informatie nodig voor het handhaven van het operationeel evenwicht op het gasvervoernet werd gedetailleerd, evenals de verbruiksberichten voor elektriciteit en aardgas, en de rectificatieberichten. Voor het overmaken van de gasverbruiksgegevens van de telegelezen metingen werd overgeschakeld naar een verzending op uurbasis.

Ten slotte werden de nettarijfbberichten opgenomen in UMIG 3.03.

Catalogus opstellen

Er komt een catalogus met mogelijke correctiecodes en de bijhorende correctieprocedures. Voorlopig kan alleen de distributienetbeheerder berichten op inhoud testen en verwerpen. Leveranciers kunnen enkel correcties aanvragen voor indexen en verbruiksgegevens. De VREG volgt de verdere opstelling van deze foutencatalogus van nabij op in de loop van 2005.

Elektronische uitwisseling

Volgens de voorgestelde gestandaardiseerde protocollen moest de netbeheerder al vanaf 1 juli 2004 alle berichten met betrekking tot de nettarijfactuur elektronisch versturen naar de leverancier, weliswaar voorlopig buiten EDIEL.

De VREG besliste bovendien dat op 1 november 2004 een testperiode moest starten voor de uitwisseling van berichten volgens deze handleiding, onder toezicht van een coördinator die instaat voor de gepaste testprocedures en certificering.

HOOFDLIJNEN VAN DE VREG-WERKING IN 2004

Kanttekeningen UMIG 3.03

Ondanks de goedkeuring van UMIG 3.03 plaatste de VREG toch een aantal kanttekeningen:

- De VREG suggereerde één enkel leverancierswisselbericht te bepalen en de behandeling ervan te laten afhangen van de status die de afnemer in het toegangsregister heeft. Op dit ogenblik krijgt de leverancier nog een verwerpingsbericht wanneer hij een gewone leverancierswissel in gang zet op een toegangspunt waar al een drop- of een eindecontractbericht werd geïnitieerd;
- De VREG legde ook op om werk te maken van een eindecontractbericht voor residentiële afnemers;
- De VREG stelde bovendien vast dat er geen oplossing werd voorgesteld voor de problematiek van dagen- en nachtverbruik bij de allocatie van elektriciteit. Hierdoor kunnen bepaalde groepen afnemers niet of onvoldoende interessant zijn voor nieuwkomers op de markt. De VREG beschouwt de verdere uitwerking en opvolging van de allocatie⁹ - en reconciliatieprocessen⁹ als een van de belangrijkste activiteiten voor 2005.

Value Added Network

Met de sector werd afgesproken dat de communicatie blijft verlopen via de VAN (Value Added Network, een soort elektronische postbus), tenzij de leverancier en netbeheerder onderling anders afspreken. De bestaande Web-EDI-versie wordt niet meer aangevuld met de nieuwe berichten, de bestaande berichten worden wel geüpgraded.

Op naar versie 4

Een tijdige bespreking van de planning en inhoud van een volgende release, is een absolute must om het project te doen slagen. Dat blijkt uit de ervaringen die werden opgedaan bij de realisatie van dit document (UMIG 3.03). De discussies over de inhoud van de versie 4 zijn daarom al in het najaar van 2004 opgestart. Bedoeling is om voor 1 februari 2005 al een akkoord te hebben over de concrete invulling. De andere regionale regulatoren werden telkens uitgenodigd om aan de besprekingen deel te nemen.

2.2.3.3 Synthetische lastprofielen (SLP)**De VREG startte in 2004 met de evaluatie van de synthetische lastprofielen voor elektriciteit en gas.**

Synthetische lastprofielen (SLP's) bestaan uit genormaliseerde cijferreeksen die een schatting van het verbruikerspatroon weergeven. Ze dienen om leveranciers een bepaalde hoeveelheid energie toe te wijzen voor eindafnemers die niet over een kwartieruitlezing beschikken. Voor het jaar 2004 werden de synthetische lastprofielen voor elektriciteit al eind 2003 goedgekeurd (BESL-2003-98). Voor aardgas gebeurde dat op 16 maart 2004 (BESL-2004-11). Voor elektriciteit gaat het om statische profielen, voor aardgas om dynamische profielen met de temperatuur als modelparameter. Dat was ook al zo in 2003. Er werden bovendien geen wijzigingen aangebracht aan de categorieën van eindafnemers, noch aan de toewijzingscriteria.

In de loop van 2004 startte de VREG met de evaluatie van de profielen op basis van de resultaten van de allocatieberekeningen. Hoe nauwkeuriger de profielen aansluiten bij het reële verbruik, hoe kleiner de residu's die bij het allocatieproces moeten toegewezen worden.

2.2.3.4 Nieuwe versie Technische Reglementen Distributie

De VREG keurde een nieuwe versie van de Technische Reglementen Distributie Elektriciteit en Gas goed. Bovendien werd met de andere gewestelijke regulatoren een Werkgroep Technisch Reglement opgericht.

De VREG herzag de Technische Reglementen Distributie (Elektriciteit en Gas) in functie van:

- de lopende besprekingen met de sector over de toegangscontracten;
- de opgestarte besprekingen met de sector over het aansluitingscontract/reglement;
- de synchronisatie met UMIG 3.03;
- de publicatie van nieuwe sectoriële voorschriften voor de elektriciteitssector.

Sluitend regelgevend kader

Komen tot een sluitend regelgevend kader: dat was de grootste bekommernis. Een kader waarin de Technische Reglementen Distributie en de UMIG-handleiding een coherent geheel vormen, en waar de relevante contracten en reglementen bij aansluiten. Daarnaast werd een aantal termijnen nader vastgelegd, en ging er aandacht naar de specifieke behandeling van toegangspunten voor injectie van elektriciteit en/of gas.

De VREG organiseerde hiervoor een consultatie in de loop van het najaar 2004. Zowel van netbeheerders als van leveranciers kreeg de VREG suggesties, waarvan een aantal werd opgenomen in de goedgekeurde versie.

- Het nieuwe Technisch Reglement Distributie Elektriciteit werd goedgekeurd op 30 november 2004 (BESL-2004-73).
- Het nieuwe Technisch Reglement Distributie Gas werd goedgekeurd op 20 december 2004 (BESL-2004-81).

Werkgroep Technisch Reglement

In het kader van het geformaliseerde overleg tussen de nationale regulator CREG en de drie regionale regulatoren VREG, CWaPE en BIM werd een werkgroep Technisch Reglement opgericht. Die heeft tot doel om te waken over de consistentie van de verschillende reglementen, voor zover de wetgevende teksten dit toelaten. Vanuit de sector kwam herhaaldelijk de uitdrukkelijke vraag naar een maximale efficiëntie, onder meer door procedures en termijnen onderling af te stemmen. De werkgroep geeft hieraan gehoor.

Onder het voorzitterschap van de VREG kwam de werkgroep een eerste keer formeel samen op 10 juni 2004. Voor het jaar 2005 werd een planning opgesteld om de verschillende reglementen te vergelijken. Er vindt ook regelmatig overleg plaats over de ontwikkelingen in verband met gegevensuitwisseling tussen marktpartijen.

HOOFDLIJNEN VAN DE VREG-WERKING IN 2004

2.2.4 Overige initiatieven

De VREG startte in 2004 projecten op om de problemen rond de verhuis van afnemers en van onterechte leverancierswissels in kaart te brengen en te voorkomen.

2.2.4.1 Verhuisproblematiek

Begin 2004 ontving de VREG heel wat vragen met betrekking tot de verhuis van afnemers:

- Hoelang op voorhand moet ik mijn leverancier melden dat ik ga verhuizen?
- Welke informatie moet ik mijn leverancier geven bij een verhuis?
- Moet ik contact opnemen met mijn netbeheerder bij een verhuis?
- Moet ik een nieuw leveringscontract sluiten bij verhuis of moet ik het leveringscontract van de vorige huurder overnemen?
- Ik ben eigenaar van een verhuurde woning. Een huurder vertrekt uit de woning en ik heb nog geen nieuwe huurder gevonden. Wat nu met de energievoorziening?

Veel gestelde vragen

Daarom stelde de VREG een aantal 'veel gestelde vragen en antwoorden' op met betrekking tot deze problematiek. De lijst werd toegevoegd aan de website en wordt intussen gebruikt bij de informatieverlening door de infocel van de VREG en de Vlaamse Infolijn.

Deze 'veel gestelde vragen en antwoorden' kwamen tot stand op basis van een vragenlijst die door de VREG werd voorgelegd aan de leveranciers en netbeheerders. Tijdens het verwerken van de vragenlijst en van de verhuisformulieren stelde de VREG vast dat de huidige verhuisprocedures tot verschillende problemen aanleiding geven.

Probleem in verband met toegangspunt

Het grootste probleem bij verhuis is dat een leverancier na de verhuis van zijn klant toch vermeld blijft staan als leverancier op een toegangspunt. En dit zolang er zich geen nieuwe leverancier aanmeldt en/of zolang het toegangspunt niet afgesloten is. De meeste leveranciers proberen in deze gevallen contact op te nemen met de nieuwe bewoner, om hem te overhalen een contract met hen te sluiten. Probleem is dat er geen procedure bestaat die de situatie regelt zolang die nieuwe bewoner nog geen leveringscontract ondertekende. Wie moet in die periode energie leveren aan de afnemer en hoe lang?

Ook de opname van de meterstand bij verhuis, het onnodig afsluiten van de elektriciteits- en aardgastoevoer in geval van verhuis, ... kunnen problemen geven.

De VREG werkte daarom een voorstel uit voor een nieuwe verhuisprocedure en maakte het over aan de marktpartijen. Al gauw bleek dat er nood was aan overlegvergaderingen over de verhuisproblematiek én het voorstel van de VREG. Deze overlegvergaderingen vonden plaats tussen november 2004 en januari 2005.

Probleem in verband met verhuisformulieren

Ook de verhuisformulieren die de leveranciers gebruiken, brachten problemen mee. De meeste verhuisformulieren bieden de nieuwe bewoner alleen de mogelijkheid om een leveringscontract te tekenen met de leverancier van de vorige bewoner van die woning. Hij kan meestal nergens invullen dat hij al een contract met een andere leverancier heeft of dat hij van plan is om een contract te tekenen met een andere leverancier. Zij hebben nochtans deze keuzemogelijkheid.

De VREG vindt dat de verhuisformulieren in de eerste plaats dienen om de energievoorziening bij een verhuis in goede banen te leiden, niet om aan klantenwerving te doen. En dat doen sommige leveranciers nu net wél. Gevolg: hun verhuisformulieren zijn zeer complex en vragen vaak naar onnodige informatie. De VREG bezorgde deze opmerkingen aan de leveranciers. Verschillende van hen pasten daarna hun verhuisformulieren aan.

2.2.4.2 Onterechte leverancierwissels

In een vrijgemaakte markt heeft elke marktpartij haar eigen klantenbestanden. Nochtans moet er communicatie zijn tussen de netbeheerders en leveranciers over hun klanten/afnemers. Dat gebeurt via een gegevensuitwisseling per toegangspunt.

In 2003 stelde de VREG al vast dat er hierdoor in bepaalde gevallen onderlinge verschillen kunnen optreden tussen de diverse bestanden. Gevolg: sommige afnemers kregen per ongeluk een andere leverancier zonder dat zij een leverancierskeuze hadden gemaakt.

Preventieve maatregelen

Om dit probleem in te dijken, besliste de VREG in juli 2003 een controlemechanisme in te stellen, de zogenaamde 'snapshot-procedure'. Deze maatregel werd begin 2004 verder gepreciseerd en geactualiseerd (BESL-2004-6). Meer uitleg vindt u in 2.2.3.1.

Om het probleem van de onterechte leverancierwissels nog verder in te perken, riep de VREG de netbeheerders begin 2004 op om de naam van de nieuwe leverancier op de meterkaartjes te vermelden. De afnemers krijgen die kaartjes in de bus bij een leverancierswissel (MEDE-2004-2). Bovendien werd aan hen gevraagd om deze meterkaartjes zo snel mogelijk op te sturen na ontvangst van het wisselbericht van de nieuwe leverancier van de afnemer. Zo kan de afnemer snel optreden als hij vaststelt dat hij ten onrechte een nieuwe leverancier heeft gekregen. Deze maatregel werd eind 2004 verplicht na haar opname in de Technisch Reglementen Distributie Elektriciteit en Gas.

Procedure tot rechtzetting

In de aanbeveling van begin 2004 (MEDE-2004-2) legde de VREG meteen ook de krijtlijnen vast voor een rechtzettingsprocedure. Verneemt de eindafnemer aan de hand van de meterkaart dat er een onterechte leverancierswissel is gebeurd? Dan kan hij hiervan drie partijen op de hoogte brengen:

- zijn huidige leverancier;
- de leverancier die ten onrechte de wissel heeft aangevraagd;
- de netbeheerder of de partij die in zijn naam optreedt.

Volgens de nieuwe procedure neemt de gecontacteerde partij contact op met de leverancier die ten onrechte de wissel heeft aangevraagd. Deze leverancier is immers de enige partij die de wissel kan annuleren en de situatie dus kan rechtzetten.

De nieuwe leverancier vertelt de afnemer vervolgens welke stappen hij kan ondernemen om de wissel te annuleren. En wanneer hij mag verwachten dat de fout wordt rechtgezet. Hij moet de eindafnemer verzekeren dat hij niet twee keer zal moeten betalen voor zijn energieverbruik. Ten slotte duidt hij aan op welke wijze en door wie de afnemer op de hoogte zal gehouden worden van het verdere verloop van de rechtzetting. Indien gevraagd, legt hij de afnemer uit hoe klachten en mogelijke claims zullen worden behandeld.

HOOFDLIJNEN VAN DE VREG-WERKING IN 2004

Lijst met contactpersonen

Ten slotte legde de VREG een lijst aan met contactpersonen bij de diverse leveranciers. Zo weet de VREG met wie ze contact moet nemen wanneer een eindafnemer melding maakt van een onterechte leverancierswissel. Dit resulteert in een betere doorstroming van klachten over onterechte leverancierswissels van de VREG naar de leveranciers.

2.2.5 Informatie-uitwisseling

De werkgroep Informatie-uitwisseling van het Regulatorenoverleg vermindert de administratieve lasten voor netbeheerders, leveranciers en producenten. En staat voortaan ook in voor het opstellen en publiceren van marktstatistieken op Belgisch niveau.

De nationale regulator CREG en de drie regionale regulatoren VREG, CWaPE en BIM kwamen overeen om een werkgroep Informatie-uitwisseling op te richten. Het doel van deze werkgroep beperkte zich initieel tot de vermindering van de administratieve lasten voor netbeheerders, leveranciers en producenten. Dit door de onderlinge uitwisseling van informatie en het op elkaar afstemmen van bevragingen en definities.

Administratieve vereenvoudiging

In 2004 werd een inventaris opgemaakt van alle informatieverplichtingen die door de verschillende regulatoren aan de marktpartijen worden opgelegd. Op basis hiervan onderzoekt de werkgroep welke informatie 'dubbel' opgevraagd wordt en welke definities gehanteerd worden. De uiteindelijke bedoeling is te vermijden dat een marktpartij bepaalde informatie telkens opnieuw moet indienen bij ieder van de regulatoren, eventueel onder een iets gewijzigde vorm. In een ideale situatie moet de marktpartij slechts één dossier opmaken dat hij in identieke vorm bij alle regulatoren kan indienen. Een andere mogelijkheid is dat een marktpartij slechts één keer een dossier indient en dat de regulatoren elkaar hierover informeren.

Vertrouwelijkheid en beroepsgeheim

Om dit te realiseren moesten de regulatoren eerst onderzoeken in welke mate een onderlinge uitwisseling van informatie over marktpartijen niet indruist tegen de beginselen van vertrouwelijkheid en beroepsgeheim. De werkgroep heeft vastgesteld dat er zich vandaag geen problemen stellen, op voorwaarde dat de uitgewisselde informatie alleen gebruikt wordt voor de taken waarvoor iedere regulator bevoegd is.

Opstellen overeenkomst

Zodra het Oprichtingsdecreet* van de VREG in werking treedt, kan er alleen nog informatie uitgewisseld worden waarover de regulatoren eerst een akkoord hebben ondertekend. In afwachting van dat moment werd deze overeenkomst in 2004 al opgemaakt en goedgekeurd door de verschillende regulatoren. De overeenkomst kon nog niet ondertekend worden, gezien het Oprichtingsdecreet einde 2004 nog niet in werking getreden was.

Uitbreiding doelstelling werkgroep

In het najaar werd beslist de doelstelling van de werkgroep uit te breiden. Voortaan behoort ook het opstellen en publiceren van marktstatistieken op Belgisch niveau tot de taak van de werkgroep. Vanuit diverse hoeken is er vraag naar nationale statistieken. Onder andere vanuit de Europese Commissie. In 2004 vonden de voorbereidende werkzaamheden plaats. Verwacht wordt dat in het voorjaar 2005 een eerste gezamenlijke publicatie zal verschijnen op de website van de vier regulatoren.

2.3 Openbardienstverplichtingen

2.3.1 Ecologische openbardienstverplichtingen

2.3.1.1 Groenestroomcertificaten

A. Inleiding

De VREG kent groenestroomcertificaten toe aan producenten van elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen. Daarnaast verplicht ze de elektriciteitsleveranciers om een bepaald quotum groenestroomcertificaten in te leveren.

De VREG kreeg een centrale rol in het systeem van de groenestroomcertificaten in Vlaanderen. Zo staat zij in voor:

- de goedkeuring van aanvragen tot toekenning van groenestroomcertificaten;
- de maandelijks toekenning van groenestroomcertificaten op basis van de nodige productiegegevens;
- de bevordering en registratie van de handel in groenestroomcertificaten, onder andere door bekendmaking van de vraag en het aanbod naar groenestroomcertificaten en de gemiddelde prijs van een verhandeld groenestroomcertificaat;
- het toezicht op de naleving van de certificatenverplichting, inclusief het opleggen van een administratieve boete wanneer deze verplichting niet wordt nageleefd.

B. Evolutie regelgeving

Via een decreet van 7 mei 2004* werd een aantal wijzigingen en aanvullingen doorgevoerd aan de artikelen in het Elektriciteitsdecreet* met betrekking tot de groenestroomcertificaten. Daarnaast werd het Besluit hernieuwbare energiebronnen (HEB) van 28 september 2001* vervangen door het Besluit HEB van 5 maart 2004*.

Decreet van 7 mei 2004

Op 7 mei 2004 werden onder meer de volgende wijzigingen en aanvullingen aangebracht in het Elektriciteitsdecreet:

- De netbeheerders kregen een vrijstelling van de certificatenverplichting voor hun leveringen in de eerste helft van 2003;
- De leveranciers van grote elektriciteitsafnemers (grote industriële energieverbruikers) kregen een gedeeltelijke vrijstelling van de certificatenverplichting;
- De netbeheerders werden verplicht om groenestroomcertificaten die aan hen werden aangeboden aan te kopen tegen een bepaalde minimumprijs. Deze minimumprijs is afhankelijk van de gebruikte productietechnologie.

Verder werd in het Decreet van 7 mei 2004 verduidelijkt dat het woord 'onverminderd' in artikel 37, §2, van het Elektriciteitsdecreet moet worden verstaan als 'met uitsluiting van'. Via dit interpretatief artikel verduidelijkt de wetgever dat de VREG geen appreciatiebevoegdheid heeft bij het opleggen van administratieve boetes wegens niet-naleving van de certificatenverplichting. Het artikel werd echter op 2 februari 2005 door het Arbitragehof vernietigd in zoverre het van toepassing is op de kalenderjaren vóór 2004.

HOOFDLIJNEN VAN DE VREG-WERKING IN 2004

De vrijstelling van de certificatenverplichting voor netbeheerders en de vermindering van de certificatenverplichting voor leveranciers aan energie-intensieve bedrijven werd ingevoerd met terugwerkende kracht, met name vanaf 1 januari 2004. Hierdoor legde een aantal marktpartijen op 31 maart 2004 in eerste instantie te veel groenestroomcertificaten voor aan de VREG. Na bepaling van het juiste voor te leggen aantal, annuleerde de VREG de inlevering van deze certificaten. Zo kon de betrokken eigenaar ze opnieuw gebruiken.

In een mededeling van 22 juni 2004 maakte de VREG de grote afnemers van elektriciteit erop attent dat de vermindering van de certificatenverplichting voor leveranciers aan energie-intensieve bedrijven, opgenomen in het decreet van 7 mei 2004, een belangrijke verlaging van hun elektriciteitsfactuur kan betekenen (MEDE-2004-8). In het kader van de certificatenverplichting hadden de leveranciers in 2003 kosten aangerekend. De VREG vindt dat de grote energieafnemers recht hebben op een (gedeeltelijke) terugbetaling van deze kosten door de leveranciers. En dit in overeenstemming met de vermindering van het aantal in te leveren groenestroomcertificaten.

Een nieuw Besluit HEB

Op 5 maart 2004 werd het Besluit Hernieuwbare Energiebronnen van 28 september 2001 vervangen door een nieuw besluit. De VREG had in 2003 al een advies verstrekt over de vervanging van het Besluit HEB (ADV-2003-6).

De vervanging van het Besluit HEB was noodzakelijk omwille van vier factoren:

1. De Europese richtlijn Hernieuwbare Energiebronnen*, die door iedere lidstaat voor 27 oktober 2003 moest omgezet worden, vergde een aantal aanpassingen aan het Besluit Hernieuwbare Energiebronnen van 28 september 2001* (onder andere de aanpassing van de definitie van biomassa en de invoering van de garantie van oorsprong);
2. De VREG stelde een aantal praktische problemen vast bij het systeem van de groenestroomcertificaten; onder meer met betrekking tot de aanvraagprocedure en de wijze waarop het aantal uit te reiken certificaten moet worden bepaald;
3. De eerdere wijzigingen aan de decretale bepalingen over het systeem van de groenestroomcertificaten, vereisten dat ook het besluit werd aangepast;
4. Het begrip 'groene stroom' werd gedeponeed door een leverancier. Om de objectiviteit van de overheid te behouden, werd de term in het Besluit HEB vervangen door de term 'elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen'.

C. De toekenning van groenestroomcertificaten

In 2004 keurde de VREG 21 aanvraagdossiers voor het verkrijgen van groenestroomcertificaten goed en 148 vereenvoudigde dossiers voor PV-installaties⁹. In totaal werden er 543.891 groenestroomcertificaten (GSC) uitgereikt.

21 aanvragen goedgekeurd

Het Besluit HEB van 5 maart 2004 verruimde de definitie van het begrip 'hernieuwbare energiebron'. De organisch-biologische fractie van restafval wordt nu eveneens beschouwd als een hernieuwbare bron van energie. Dit op voorwaarde dat de aanvrager een primaire energiebesparing van minstens 35 % kan aantonen. In de loop van 2004 werden 5 restafvalverbrandingsinstallaties erkend als groenestroominstallaties.

Daarnaast werden nog 16 andere dossiers goedgekeurd (exclusief 148 PV-installaties). Op het einde van 2004 kwamen zo in totaal 77 installaties in aanmerking voor groenestroomcertificaten (zie tabel 1). Het

opgestelde vermogen overschreed daarmee de grens van 200 MW. Dat is een verhoging met 49 % ten opzichte van 2003.

Technologie	Aantal installaties dat in aanmerking kwam voor GSC op 31/12/2004	Geïnstalleerd vermogen in Vlaanderen dat in aanmerking kwam voor GSC op 31/12/2004 [kW]
PV-installaties	438	825
Windparken	26	72.742
Watermolens	7	643
Slibgasinstallaties	8	2.075
Stortgasinstallaties	13	17.227
GFT-gasinstallaties	3	3.430
Overige biogasinstallaties	11	21.290
Restafval-installaties	5	21.700
Overige biomassa-installaties	4	60.400
Totaal	515	200.332

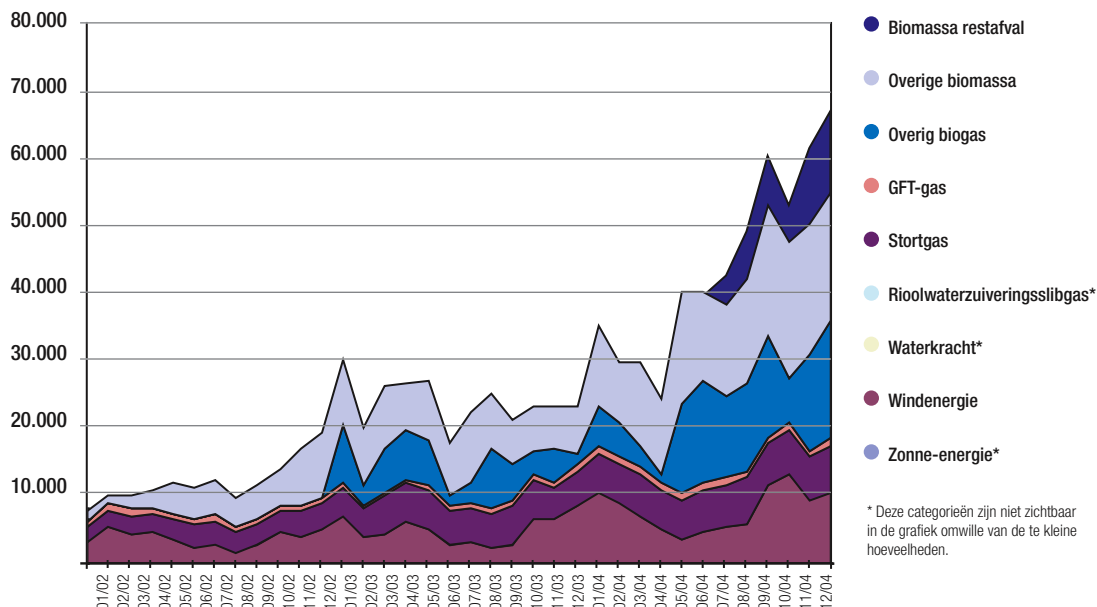
Tabel 1. Overzicht van het aantal erkende productie-installaties en van het geïnstalleerd vermogen dat in aanmerking komt voor Vlaamse groenestroomcertificaten, per technologie

Installaties die jaarlijks meer dan 1.000.000 kWh (= 1 GWh) elektriciteit opwekken die in aanmerking komt voor de toekenning van groenestroomcertificaten, krijgen alleen nog groenestroomcertificaten wanneer ze om de twee jaar een nieuw keuringsverslag voorleggen. In Mededeling 2004-3 verduidelijkte de VREG de taken van de keuringsinstantie. Deze instantie heeft specifieke aandacht voor de opstelling en de kenmerken van de technische installaties, én voor de gebruikte meetapparatuur. Op basis van de ingediende herkeuringsdossiers oordeelde de VREG in 2004 dat 25 installaties nog steeds in aanmerking kwamen voor de toekenning van groenestroomcertificaten.

HOOFDLIJNEN VAN DE VREG-WERKING IN 2004

Het aantal uitgereikte groenestroomcertificaten steeg gestaag in 2004, zoals voorgesteld in Figuur 1.

Maandelijks toekenning van groenestroomcertificaten

Figuur 1. Overzicht van het aantal uitgereikte groenestroomcertificaten in Vlaanderen van 1 januari 2002 tot en met 31 december 2004, per maand en per hernieuwbare energiebron.

Op maandbasis werd in september, november en december de kaap van 1,5 % van het totaal verbruik in Vlaanderen overschreden.

D. Naleving van de certificatenverplichting

Op 31 maart 2004 moesten er in totaal 409.959 groenestroomcertificaten bij de VREG worden ingeleverd. Dit cijfer houdt rekening met de diverse vrijstellingen.

In te leveren quota voor 31 maart 2004

De totale hoeveelheid elektriciteit die in Vlaanderen in 2003 via het distributie- en transmissienet werd geleverd, bedroeg 48.675.761 MWh. 16,3 % hiervan betrof de leveringen van distributienetbeheerders aan gebonden afnemers. De overige 83,7 % werd door houders van een leveringsvergunning aan vrije afnemers geleverd.

Rekening houdend met de vrijstellingen voor distributienetbeheerders, voor eindafnemers met een afname van meer dan 20.000 MWh en voor eindafnemers die instaan voor het openbaar vervoer, moest op 31 maart 2004 een totaal van 409.959 groenestroomcertificaten worden ingeleverd.

Voorgelegde certificaten op 31 maart 2004

Het werkelijke aantal ingeleverde groenestroomcertificaten bedroeg 259.125. Daarvan werden er 60.286 teveel ingeleverd door enkele distributienetbeheerders en leveranciers. In totaal werden uiteindelijk dus

198.839 certificaten ingeleverd. Op die manier werd 48,5 % van het totale quotum van 2003 gehaald (ten opzichte van 37 % in 2002). Hierbij wordt dus alleen rekening gehouden met de certificatenverplichting van de leveranciers.

Certificaten op de markt op 31 maart 2004

- In 2003 werden in totaal **291.568** groenestroomcertificaten uitgereikt. Deze konden volgens het Elektriciteitsdecreet* tot 31 maart 2004 worden ingeleverd.
- De certificaten die in 2002 werden uitgereikt, moesten voor 31 maart 2003 worden ingeleverd. Toch kon een deel hiervan ook in 2004 worden overhandigd. Een leverancier die op 31 maart 2003 en 31 maart 2004 na het bereiken van zijn quotum nog certificaten overhield, mag deze immers tot 5 jaar na de uitreiking indienen. Op die manier werden **35.425** groenestroomcertificaten opgespaard die al in 2002 werden uitgereikt. Deze certificaten konden dus op 31 maart 2004 door de betrokken leverancier worden ingeleverd.
- Bovendien waren er in januari en februari 2004 al **66.016** groenestroomcertificaten uitgereikt voor elektriciteitsproductie in 2004. Die konden eveneens worden gebruikt voor de certificatenverplichtingen van 31 maart 2004. Dat gebeurde niet, zodat ook deze voor toekomstige certificatenverplichtingen kunnen worden gebruikt.

In totaal waren voor de certificatenverplichting op 31 maart 2004 dus **393.009** certificaten voorhanden. Dat komt overeen met 95,9 % van de totale certificatenverplichting.

- Vóór het Elektriciteitsdecreet* de vrijstellingen invoerde, beschikten de leveranciers nog over **2.892** certificaten van 2002 en **64.641** certificaten van 2003. Deze kunnen worden gebruikt voor de certificatenverplichting van de volgende jaren door de leverancier die ze in zijn bezit had op 31 maart 2004.
- Door de vrijstelling voor distributienetbeheerders zijn er nog **13.208** extra groenestroomcertificaten van 2002 en 2003 die aan leveranciers kunnen worden verkocht en gebruikt kunnen worden voor de certificatenverplichting van de volgende jaren.
- En dan is er nog de gedeeltelijke vrijstelling die wordt toegestaan aan de leveranciers van eindafnemers met een jaarlijkse afname van meer dan 20.000 MWh én aan de eindafnemers die instaan voor het openbaar vervoer. Hierdoor werden in eerste instantie **46.801** groenestroomcertificaten van 2002 en 2003 teveel ingeleverd.

Op 31 maart 2005 waren er in totaal dus nog:

- **114.334** groenestroomcertificaten die zijn uitgereikt in 2002 en 2003 en die door leveranciers zijn opgespaard;
- **13.208** bijkomende groenestroomcertificaten die door distributienetbeheerders kunnen worden verkocht aan leveranciers.

HOOFDLIJNEN VAN DE VREG-WERKING IN 2004

Samenvattend geeft dit de volgende tabel (Tabel 2).

	2003	2004
Beschikbaarheid op datum van	31-03-2004	31-03-2005
Aantal opgespaarde GSC van 2002	35.425	2.892
Aantal opgespaarde GSC van 2003	-	64.641
Aantal uitgereikte GSC in 2003	291.568	-
Aantal uitgereikte GSC in 2004	66.016	543.891
Extra GSC uit vrijstelling DNB's	-	13.208
Extra GSC uit vrijstelling LEV's	-	46.801
Aantal voor te leggen GSC	409.959	850.960

Tabel 2. Overzicht van het aantal beschikbare groenestroomcertificaten voor de certificatenverplichting op 31 maart 2004 en 31 maart 2005.

Voor het bepalen van het percentage groenestroomcertificaten voorhanden op 31 maart 2005 dienen deze cijfers nog te worden aangevuld met de groenestroomcertificaten door de VREG uitgereikt voor de productie in januari en februari 2005.

Verplichtingen van de marktpartijen

Acht partijen hebben aan hun certificatenverplichting voor 2003 voldaan: City Power, E.ON Belgium, Ecopower, EBEM, EDF, Electrabel, Luminus en SPE.

Alle andere partijen die in 2003 elektriciteit leverden via het distributie- en transmissienet, voldeden aan minder dan 20 % van hun certificatenverplichting. Zij moesten een boete betalen die overeenkomt met het aantal niet-ingeleverde certificaten. Vijf van deze partijen hebben de boete betaald; drie partijen vechten de boete aan langs gerechtelijke weg.

Overleg tussen gewestelijke regulatoren

In de Werkgroep Milieuvriendelijke Elektriciteit van het regulatorenoverleg werd een analyse gemaakt van de verschillende quotaregelingen in de drie gewesten. Met deze analyse werd nagegaan of de voorwaarden aanwezig zijn voor een wederzijdse aanvaarding van certificaten. De VREG vindt dat deze gelijkwaardigheidsvoorwaarden op dit ogenblik niet aanwezig zijn, noch op technisch, noch op economisch vlak. En dit ondanks het intrinsieke voordeel van een zo ruim mogelijk actieterrein voor de leveranciers.

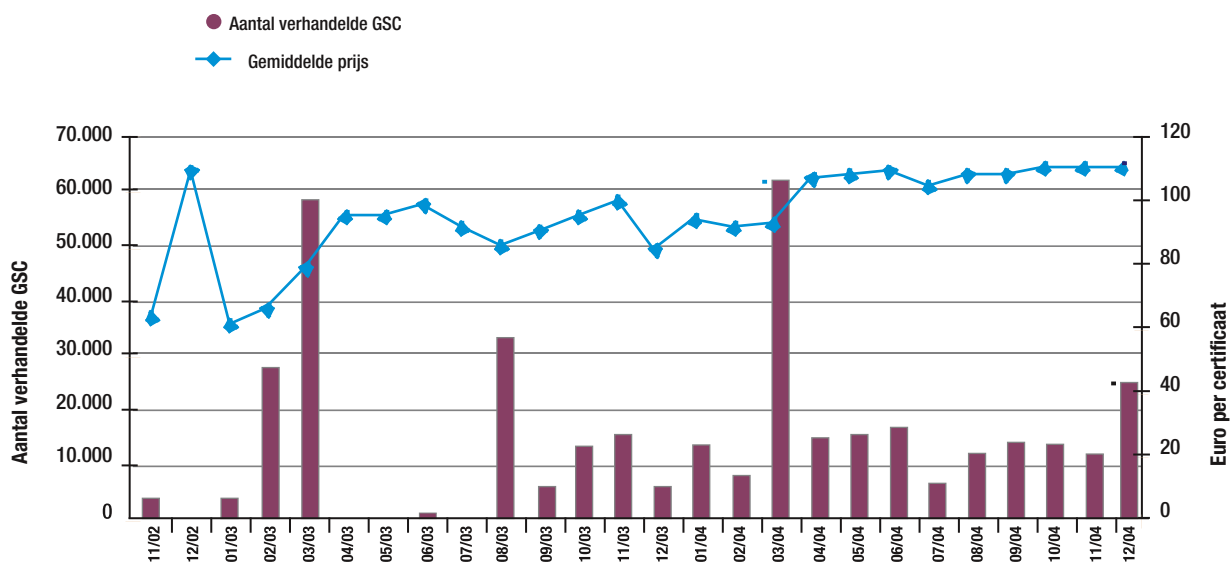

E. De handel in groenestroomcertificaten

De waarde van een groenestroomcertificaat (GSC) bleef ook in 2004 gekoppeld aan de boeteprijs.

De schaarste aan groenestroomcertificaten zorgde ervoor dat de marktwaarde aansloot bij de hoogte van de administratieve boete. Voor een tekort aan ingeleverde groenestroomcertificaten bedroeg deze boete 100 euro per 31 maart 2004 (voor het verbruik in 2003), terwijl ze steeg naar 125 euro vanaf het inleveringsjaar 2005 (verbruik in 2004).

Net zoals in 2003 bereikte het volume van de handel een piek net voor de inleveringsperiode; nadien vielen de verhandelde volumes terug, maar veel minder sterk dan het jaar voordien. Er kwam met andere woorden meer continuïteit in de verhandeling van groenestroomcertificaten.

Figuur 2. Overzicht van het aantal verhandelde groenestroomcertificaten en de gemiddelde marktprijs in Vlaanderen tot en met 31 december 2004.

F. De garanties van oorsprong

De VREG maakte een voorstel over aan de minister over een sluitende procedure voor de controle op de verkoop van stroom uit hernieuwbare energiebronnen. Hierin speelt de garantie van oorsprong, zoals bedoeld in de Europese richtlijn HEB* een centrale rol.

Het Besluit HEB van 5 maart 2004* bevat nog geen bepalingen over de invoering van de garanties van oorsprong⁶, zoals voorzien in artikel 5 van de Europese Richtlijn Hernieuwbare Energiebronnen*. Op dat moment was er hiervoor nog geen decretale basis. Deze decretale basis werd pas op 7 mei 2004 aan het Elektriciteitsdecreet* toegevoegd. Het nieuwe artikel 23bis stelt dat de leverancier eerst groenestroomcertificaten aan de VREG moet kunnen voorleggen (in functie van de garantie van oorsprong). Pas dan mag hij

HOOFDLIJNEN VAN DE VREG-WERKING IN 2004

elektriciteit verkopen als 'elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen'. Of onder een andere benaming die erop kan wijzen dat de elektriciteit door hernieuwbare energiebronnen werd geproduceerd.

De VREG maakte een voorstel van wijziging van het Besluit HEB over aan de Vlaamse minister, bevoegd voor het Energiebeleid. Met als doel artikel 5 van de Europese richtlijn Hernieuwbare Energiebronnen en artikel 3,(6) van de Europese richtlijn Interne markt voor elektriciteit in Vlaamse regelgeving om te zetten.

Artikel 5 van de Europese richtlijn HEB

Met dit voorstel wil de VREG een sluitende controleprocedure invoeren. Deze procedure garandeert dat elektriciteit die in het Vlaamse Gewest wordt aangeboden als 'elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen', terecht onder die benaming wordt verkocht. De VREG zal controleren of een elektriciteitsleverancier die elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen levert, voor die elektriciteit een overeenstemmend aantal 'garanties van oorsprong' kan voorleggen. Elke Europese lidstaat moet dergelijke garanties van oorsprong toekennen voor de productie van elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen. Dat zegt artikel 5 van de Europese richtlijn Hernieuwbare Energiebronnen. In het Vlaamse Gewest zullen deze garanties van oorsprong in de vorm van groenestroomcertificaten worden toegekend. Deze certificaten krijgen dus een bijkomende functie, naast hun gebruik voor de certificatenverplichting.

Artikel 11 van het REG-besluit

Het tweede doel van het voorontwerp van besluit is het wijzigen van artikel 11 van het REG-besluit*. Dit artikel 11 verplicht de elektriciteitsleveranciers om op hun facturen de oorsprong te vermelden van de geleverde elektriciteit (nucleair, hernieuwbare energiebronnen, fossiele brandstoffen, ...). Om met de Tweede Elektriciteitsrichtlijn* overeen te stemmen, moet het artikel op bepaalde punten worden gewijzigd. Bovendien moet een aantal problemen bij de huidige uitvoering ervan worden weggewerkt. Ten slotte stelt de VREG voor om een eenduidige link te leggen tussen de garanties van oorsprong en de controle van de oorsprong van de geleverde elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen.

Overleg met andere regulatoren

In de Werkgroep Milieuvriendelijke Elektriciteit van het regulatorenoverleg vond overleg plaats over de invoering van de garantie van oorsprong in de verschillende gewesten. In de drie gewesten is voor de elektriciteitsleveranciers een quotaregeling van toepassing. Daarom is een afstemming van de functionaliteiten van de uitgereikte certificaten (voor de quotaverplichting, de verkoop van stroom uit hernieuwbare energiebronnen en de weergave van de herkomst van de geleverde stroom op de factuur) wenselijk.

Aanpassing databank

Sinds eind 2004 is het bovendien mogelijk om buitenlandse garanties van oorsprong in elektronische vorm te importeren vanuit landen of gewesten die het technische protocol van AIB⁹ ondersteunen. Dat is een belangrijke mijlpaal in de internationale handel van stroom uit hernieuwbare energiebronnen.

2.3.1.2. Warmtekrachtcertificaten

A. Inleiding

De VREG kent warmtekrachtcertificaten toe aan eigenaars van kwalitatieve warmtekrachtinstallaties en verplicht elektriciteitsleveranciers om jaarlijks een bepaald quotum aan warmtekrachtcertificaten in te leveren.

De VREG speelt een centrale rol in het systeem van de warmtekrachtcertificaten in Vlaanderen. Zo staat zij in voor:

- de goedkeuring van de aanvragen tot toekenning van warmtekrachtcertificaten;
- de maandelijks toekenning van warmtekrachtcertificaten op basis van de nodige productiegegevens;
- de bevordering en registratie van de handel in warmtekrachtcertificaten, onder andere door het informeren over vraag en aanbod en de gemiddelde prijs van een verhandeld warmtekrachtcertificaat;
- het toezicht op de naleving van de certificatenverplichting, inclusief het opleggen van een administratieve boete wanneer deze verplichting niet wordt nageleefd.

B. Evolutie regelgeving

Na goedkeuring van het Besluit Warmtekrachtcertificaten* startte de VREG met het uitreiken van warmtekrachtcertificaten (WKC) aan kwalitatieve warmtekrachtinstallaties, die na 1 januari 2002 operationeel werden of ingrijpend werden gewijzigd.

In 2004 werd de regelgeving over warmtekrachtcertificaten uitgebreid. Tot 2004 was het enkel mogelijk om een kwaliteitserkenning te verkrijgen voor een warmtekrachtinstallatie, overeenkomstig het besluit kwalitatieve WKK*. Op 5 maart 2004 werd het Besluit warmtekrachtcertificaten (WKC)* goedgekeurd, dat een systeem van warmtekrachtcertificaten invoert. Vanaf 25 april 2004 kon de VREG warmtekrachtcertificaten toekennen. De certificatenverplichting inzake warmtekrachtcertificaten is pas vanaf 1 januari 2005 gestart.

C. Toekenning van warmtekrachtcertificaten

De toekenning van warmtekrachtcertificaten in 2004 kende een moeizame opstart door een juridisch geschil.

Goedkeuring aanvragen

In 2004 ontving de VREG zes aanvragen voor de toekenning van warmtekrachtcertificaten. Tot en met 31 januari 2005 werden nog drie bijkomende aanvragen ingediend. In de loop van 2004 werden geen aparte aanvragen voor de toekenning van een kwaliteitserkenning meer ingediend, noch goedgekeurd door de VREG.

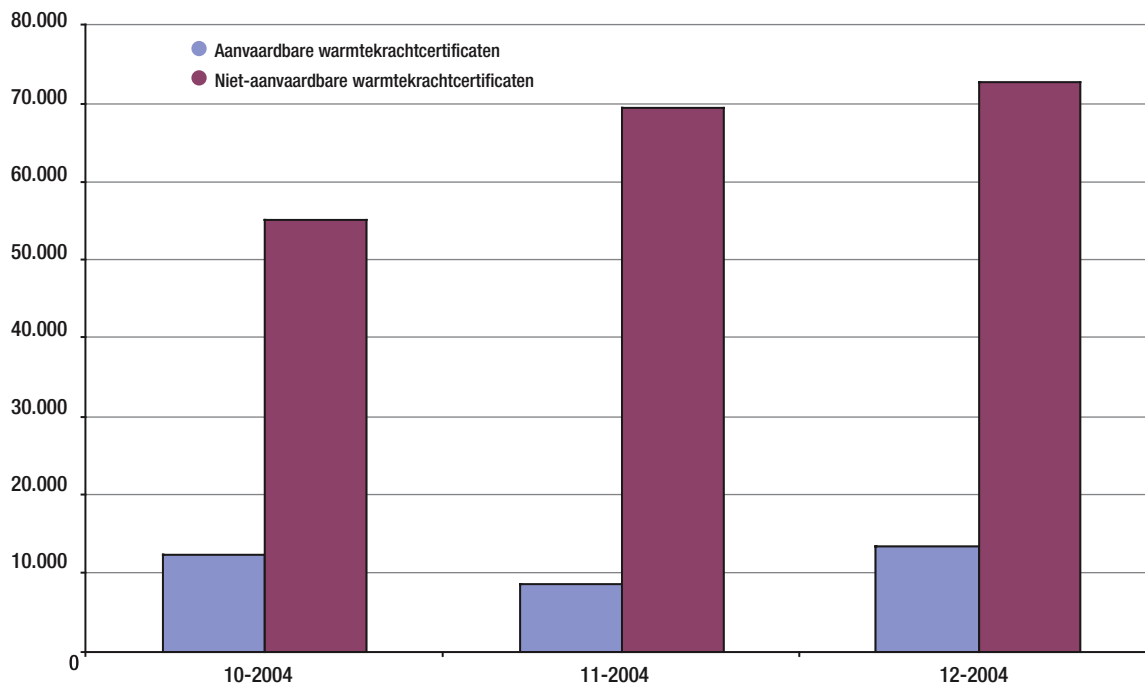
Op 25 oktober 2004 keurde de VREG de allereerste aanvraag tot toekenning van warmtekrachtcertificaten goed. Onmiddellijk daarna stelde de VREG vast dat de beslissing op foutieve informatie gebaseerd was. Daarom schorste de VREG deze goedkeuring op 3 november 2004 voor nader onderzoek. Op 18 januari 2005 heeft de VREG de schorsing van deze beslissing ingetrokken en de oorspronkelijke beslissing gewijzigd. Op 31 maart 2005 heeft de VREG deze beslissing nogmaals gewijzigd. Aan de betrokken warmtekrachtinstallatie worden sinds oktober 2004 warmtekrachtcertificaten toegekend. Die zijn slechts gedeeltelijk aanvaardbaar in het kader van de quotaverplichting. De VREG oordeelde immers dat de betrokken installatie als geheel niet operationeel werd of ingrijpend gewijzigd werd na 1 januari 2002, maar wel dat een deel van de installatie na 1 januari 2002 in dienst werd genomen.

De andere aanvragen waren nog in behandeling op 31 december 2004.

HOOFDLIJNEN VAN DE VREG-WERKING IN 2004

Maandelijkse toegekende certificaten

In 2004 kende de VREG 232.304 warmtekrachtcertificaten toe. Deze zijn ten dele aanvaardbaar in het kader van de warmtekrachtcertificatenverplichting van elektriciteitsleveranciers. De andere certificaten kunnen niet gebruikt worden voor de warmtekrachtcertificatenverplichting.

Figuur 3. Overzicht van het aantal toegekende warmtekrachtcertificaten in Vlaanderen van 1 oktober 2004 tot en met 31 december 2004.

D. Handel in warmtekrachtcertificaten en databank WKC

In 2004 werden nog geen warmtekrachtcertificaten verhandeld.

De databank voor groenestroomcertificaten wordt aangepast en uitgebreid zodat hierin ook warmtekrachtcertificaten kunnen worden geregistreerd.

In 2004 startte de ontwikkeling van de databank voor de registratie van de warmtekrachtcertificaten. De specificaties voor deze databank werden opgesteld en een softwareontwikkelaar startte met de implementatie. Na een grondige testfase in het voorjaar van 2005 zal de databank in gebruik worden genomen.

E. Accreditatie- en beoordelingsprocedure

Twee keuringsinstanties werden geaccrediteerd door BELTEST.

De accreditatie van keuringsinstanties

Vraagt een warmtekrachtinstallatie met een vermogen groter dan 1 MW certificaten aan? Dan moet in het aanvraagdossier een keuringsverslag zitten van een geaccrediteerde keuringsinstantie. In dit verslag moet de keuringsinstantie bevestigen dat de metingen voldoen aan de gestelde voorwaarden. Met haar beslissing van 14 oktober 2003 (BESL-2003-85) verduidelijkte de VREG dat de keuringsinstantie een accreditatie moet bezitten, specifiek voor het toepassingsdomein warmtekrachtkoppeling.

In augustus 2004 verleende BELTEST een accreditatie aan twee keuringsinstanties. Hierdoor konden warmtekrachtinstallaties met een vermogen van meer dan 1 MW hun aanvraagdossiers met het noodzakelijke keuringsverslag vervolledigen.

De beschouwing van een warmtekrachtinstallatie bij de berekening van de (relatieve) primaire energiebesparing

De Besluiten kwalitatieve WKK* van 7 september 2001 en warmtekrachtcertificaten* van 5 maart 2004 bepalen hoe de relatieve primaire energiebesparing en de warmtekrachtbesparing moeten worden berekend. Deze bepalingen zijn slechts bruikbaar in het geval van eenvoudige warmtekrachtinstallaties. Dat zijn warmtekrachtinstallaties die:

- zijn aangesloten op slechts één bepaald spanningsnet (met een spanning ofwel lager dan of gelijk aan 15 kV ofwel hoger dan 15 kV);
- warmte produceren onder slechts één bepaalde vorm (ofwel stoom, ofwel heet water).

Is een WKK-installatie aangesloten op netten met een verschillende spanning?

Produceert een WKK-installatie meerdere en/of andere vormen van warmte die nuttig worden aangewend?

Dan zijn de bepalingen van de besluiten ontoereikend. Ook wanneer ze mechanische energie produceert, is het niet altijd duidelijk hoe deze bepalingen moeten worden geïnterpreteerd.

Nadere regels

Zowel de sector als de VREG waren vragende partij voor nadere regels voor de berekening van de warmtekrachtbesparing en de relatieve primaire energiebesparing bij warmtekrachtinstallaties. Daarom stelde de VREG nadere regels op over de procedure die de kwaliteitserkenning van warmtekrachtinstallaties moet beoordelen. Dit overeenkomstig artikel 9 van het Besluit kwalitatieve WKK* van 7 september 2001. De nadere regels werden vastgelegd in de beslissing van de VREG van 6 oktober 2004 (BESL-2004-62). Deze beslissing werd op 25 oktober 2004 lichtjes aangepast.

F. Advies over aanpassing van de degressiviteit

De VREG gaf een advies aan de minister over de aanpassing van de degressiviteit⁹ voor de aanvaardbaarheid van warmtekrachtcertificaten.

Vanaf vier jaar nadat een warmtekrachtinstallatie operationeel wordt (of ingrijpend werd gewijzigd) komt nog slechts een deel van de uitgereikte warmtekrachtcertificaten (WKC) in aanmerking voor de quotumverplichting. Dat stelt het Besluit warmtekrachtcertificaten* van 5 maart 2004 in artikel 10, §1. Deze vermindering wordt bepaald door de relatieve primaire energiebesparing⁹ (RPE): hoe hoger de RPE, hoe langer de WKC aanvaardbaar blijven.

HOOFDLIJNEN VAN DE VREG-WERKING IN 2004

De 'Beleidsnota Energie en Natuurlijke Rijkdommen 2004-2009' stelt inzake warmtekrachtkoppeling op pagina 57 dat "de warmtekrachtcertificaten specifiek zijn gericht op de nieuwe of nog op te bouwen installaties; enkel WKK-installaties in dienst genomen of ingrijpend gewijzigd na 1 januari 2002 komen in aanmerking; de in het systeem ingebouwde degressiviteit zal worden verminderd teneinde de certificatenmarkt liquider te maken; de totale WKK-doelstelling blijft gehandhaafd". Het 'Regeerakkoord 2004' van de Vlaamse Regering stelt inzake warmtekrachtkoppeling dat "de bestaande warmtekrachtcertificaten zullen worden verlengd".

Advies op eigen initiatief

De VREG verstreekte op eigen initiatief een advies aan de Vlaamse minister, bevoegd voor het Energiebeleid, over dit voorstel om het Besluit WKC* aan te passen. Hierin stelde de VREG dat een vermindering van de degressiviteit ertoe zal leiden dat oudere Warmtekrachtkoppelingssystemen langer steun ontvangen. Hierdoor zullen er meer warmtekrachtcertificaten op de markt beschikbaar zijn, waardoor de gemiddelde prijs van een certificaat zal dalen. Het risico bestaat dat de gemiddelde prijs onder de 60 % van de boetewaarde zakt, en de Vlaamse overheid een compensatie moet betalen. Wordt het quotum voor de certificaten gemakkelijker gehaald? Dan zullen het te installeren vermogen aan WKK-installaties en de primaire energiebesparing (dit is de beleidsdoelstelling) niet worden gerealiseerd tenzij ... de doelstelling wordt verhoogd. Ten slotte merkte de VREG op dat een wijziging van het systeem voordat er een grondige evaluatie is gebeurd, een negatief effect heeft op de rechtszekerheid van de investeerders.

2.3.1.3. Gratis distributie van elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen

A. Evolutie regelgeving

De regelgeving rond de gratis distributie werd herhaaldelijk gewijzigd. Uiteindelijk werd de maatregel zelfs afgeschaft.

Het oorspronkelijke artikel 15 van het Elektriciteitsdecreet* bepaalde dat er voor de distributie van elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen geen distributienettarief moest betaald worden. Verder werd bepaald dat de Vlaamse Regering deze regeling kon beperken.

Oorspronkelijk was in het Besluit HEB van 28 september 2001* voorzien dat de gratis distributie van toepassing was op Vlaamse én niet-Vlaamse elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen. Via een wijziging op 4 april 2003 van het Besluit HEB werd de maatregel van de gratis distributie beperkt tot de elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen die in het Vlaamse Gewest werd opgewekt en op het distributienet werd geïnjecteerd.

Begin 2004 schorste de Raad van State deze bepaling. Gevolg: de oorspronkelijke regeling van de gratis distributie werd opnieuw van kracht. Hierdoor was de gratis distributie dus opnieuw van toepassing voor zowel Vlaamse als niet-Vlaamse elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen.

Naar aanleiding van deze schorsing beperkte de Vlaamse Regering in het Besluit HEB van 5 maart 2004* de gratis distributie tot de elektriciteit die:

- wordt opgewekt door hernieuwbare energiebronnen;
- in een productie-installatie die haar elektriciteit rechtstreeks injecteert in een distributienet dat in België gelegen is.

Door de schorsing en de wijziging van het Besluit HEB*, moest de VREG tot twee maal toe haar procedure herzien (BESL-2004-14, MEDE-2004-1 en MEDE-2004-4). In deze documenten wordt de procedure verder uitgewerkt die de VREG moet toelaten om te controleren of stroom effectief recht heeft op de gevraagde gratis distributie.

Op 30 maart 2004 stelde de Europese Commissie dat de maatregel van de gratis distributie tegen de Europese concurrentieregels indruist. Volgens de Commissie wordt buitenlandse groene stroom gediscrimineerd ten opzichte van Vlaamse (en Belgische) groene stroom.

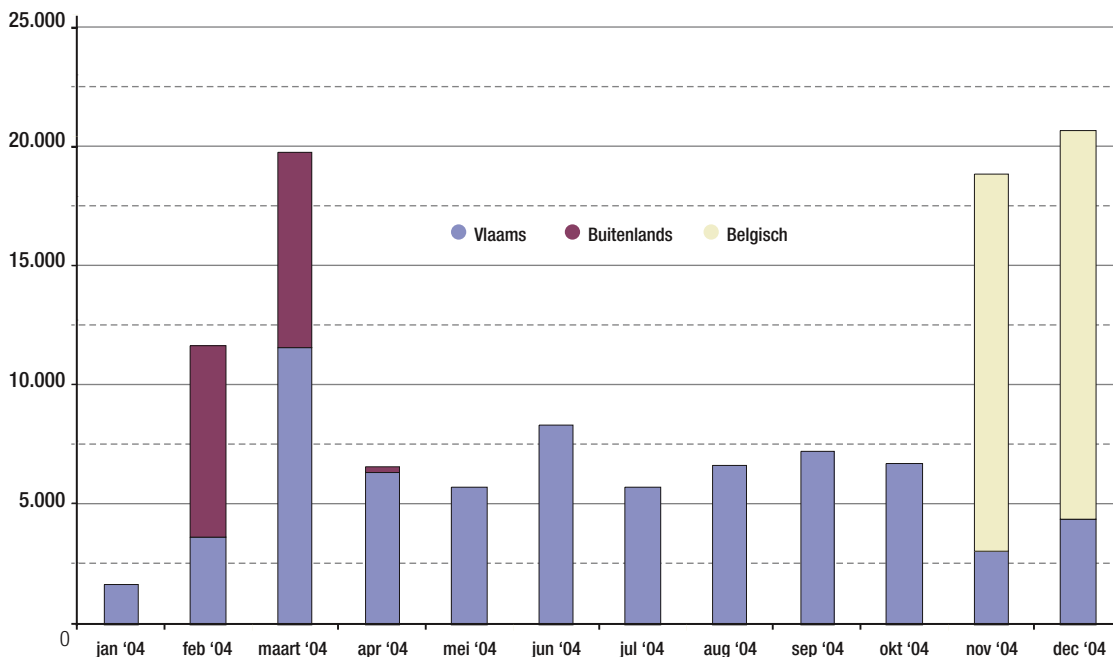
Als reactie op dit standpunt van de Commissie werd besloten om de maatregel van de gratis distributie volledig af te schaffen. Dat gebeurde via de opheffing vanaf 1 januari 2005 van artikel 15 van het Elektriciteitsdecreet* in het Programmadecreet 2005*. Er komt wel een overgangperiode van 1 jaar waarin de verworven rechten nog kunnen worden uitgeoefend.

Daarnaast keurde de Vlaamse Regering op 25 maart 2005 een besluit goed dat voorziet in de uitdrukkelijke opheffing van artikel 18 van het Besluit HEB*. Dat artikel bepaalt de nadere regels met betrekking tot de gratis distributie van groene stroom. De VREG heeft eind 2004 een advies verleend met betrekking tot dit ontwerpbesluit (ADV-2004-2) (zie 2.9.1.).

B. Gratis gedistribueerde elektriciteit uit HEB

De VREG berekende hoeveel elektriciteit er gratis moest worden gedistribueerd. Ze hielp de distributienetbeheerders ook bij de onderlinge verrekening.

De hoeveelheden elektriciteit die gratis over het distributienet werden vervoerd in 2004, staan afgebeeld op figuur 4.

Figuur 4. Overzicht van de gratis gedistribueerde elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen

HOOFDLIJNEN VAN DE VREG-WERKING IN 2004

Het Besluit HEB* voorzag dat de gemaakte kosten onderling onder de distributienetbeheerders worden verrekend. Dit vermijdt een lawine-effect bij distributienetbeheerders met een hoog nettatarief. Afnemers op deze netten konden immers een groter voordeel doen met de gratis distributie. Dat zou aanleiding kunnen geven tot een spiraal van tariefstijgingen.

In het kader van de toepassing van deze onderlinge verrekening onder distributienetbeheerders werd de medewerking van de VREG gevraagd met betrekking tot de toepassing van artikel 18, §8 van het Besluit HEB. De VREG verzamelde de gegevens met betrekking tot het jaar 2003 en stuurde de resultaten van haar berekening naar de distributienetbeheerders.

2.3.1.4 REG-openbaredienstverplichtingen

Het REG-besluit* legt aan de elektriciteitsleveranciers en distributienetbeheerders een aantal openbaredienstverplichtingen op die het rationeel energiegebruik bevorderen. De VREG ziet erop toe dat een aantal van deze REG-openbaredienstverplichtingen wordt nageleefd. Er bestaat nog geen REG-besluit voor aardgas.

A. Verplichte vermelding van de verbruiksgegevens op de factuur

Om de afnemer bewust te maken van de evolutie van zijn verbruik, zijn de leveranciers verplicht de verbruiksgegevens op de factuur te vermelden. De VREG informeerde de leveranciers over wijzigingen in de verplichte vermelding van verbruiksgegevens op de factuur.

Artikel 10 van het REG-besluit* verplicht de leveranciers om op elke afrekeningfactuur het jaarlijkse elektriciteitsverbruik van de laatste drie jaar op een overzichtelijke manier weer te geven. Dit om de afnemer bewust te maken van de evolutie van zijn verbruik.

Op 26 september 2003 werd het REG-besluit gewijzigd met het oog op administratieve vereenvoudiging en om het besluit beter toepasbaar en efficiënter te maken. Deze wijzigingen worden niet door alle elektriciteitsleveranciers gevolgd. Daarom lichtte de VREG in januari 2004 de belangrijkste wijzigingen toe in een schrijven. Ze vroeg de leveranciers deze wijzigingen zo snel mogelijk door te voeren.

De doorgevoerde aanpassingen aan artikel 10 van het REG-besluit* zijn:

- De historische verbruiksgegevens van de afnemer moeten niet meer op alle facturen vermeld worden, maar alleen op de facturen die gebaseerd zijn op nieuwe afnamegegevens;
- Ontvangt de afnemer maandelijks, tweemaandelijks, driemaandelijks, ... een factuur op basis van nieuwe afnamegegevens? Dan moeten op de factuur ook de maandelijkse, tweemaandelijks, driemaandelijks, ... gegevens van de laatste drie jaar vermeld worden. Bovendien moeten de gegevens zo worden genormaliseerd dat de afnemer ze onderling perfect kan vergelijken (zelfde verbruiksperiode). Voor industriële afnemers volstaat het om deze gegevens via een beveiligde internettoegang ter beschikking te stellen;
- Hebben de facturen van de jaarlijks gemeten laagspanningsafnemers betrekking op meer dan acht en minder dan veertien maanden? Dan moeten ze genormaliseerd worden naar twaalf maanden. Dit volgens het profiel dat de VREG voor de betrokken afnemer heeft vastgelegd;
- Beschikt de afnemer over afzonderlijke meters die een onderscheid maken in gebruikperiode (dag/nacht/exclusief nacht/peik)? Dan moeten zowel de afnamegegevens van de laatste drie jaar van elke afzonderlijke meter, als de afnamegegevens van alle meters samen (het totale verbruik) weergegeven worden.

Aan de hand van een kopie van effectief verstuurde voorbeeldfacturen controleerde de VREG of het gewijzigde artikel 10 correct toegepast werd.

Na controle van de ingediende afrekeningfacturen bleek dat slechts vier leveringsbedrijven voldeden aan alle vereisten van artikel 10. De anderen vermeldden slechts gegevens voor één of twee jaar in plaats van drie jaar of gaven enkel totaalverbruiken (dag + nacht) of uitsluitend opgesplitste gegevens en geen totalen.

Alle leveranciers die nog niet aan de vereisten van artikel 10 voldeden, kregen een brief van de VREG met vermelding van de inbreuken. De bepalingen uit het gewijzigde REG-besluit werden in deze brief opnieuw toegelicht. De resultaten van deze actie worden pas begin 2005 opnieuw geëvalueerd.

B. Herkomst van de geleverde elektriciteit

Om de afnemer bewust te maken van de oorsprong van zijn elektriciteit, zijn de leveranciers verplicht dit op de factuur te vermelden. De VREG controleerde in 2004 of het aandeel van energie uit hernieuwbare bronnen, dat op de factuur stond, met de realiteit strookte.

Het REG-besluit verplicht elektriciteitsleveranciers om de oorsprong van de geleverde elektriciteit weer te geven op de factuur. En dit opgedeeld naargelang de elektriciteit geproduceerd werd met hernieuwbare energiebronnen, kwalitatieve warmtekrachtinstallaties, fossiele brandstoffen, nucleaire centrales of dat de oorsprong van de elektriciteit onbekend is. Met deze verplichting wil de overheid de consument meer bewust maken van de oorsprong van zijn elektriciteit en de milieugevolgen hiervan. De VREG moet nagaan of de leverancier betrouwbare informatie geeft.

In 2004 controleerde de VREG vooral de opgegeven informatie van de leverancier over het aandeel elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen in 2003. Er werd nagegaan of het opgegeven percentage van elektriciteit uit hernieuwbare bronnen correct was. De oorsprong van de elektriciteit werd bepaald op basis van het gehele productiepark van de producenten waar de leverancier zijn elektriciteit haalde. Voor de leveringen van 2003 werd bij de controle nog geen rekening gehouden met garanties van oorsprong.

De VREG publiceerde de resultaten van haar onderzoek op 24 december 2004 (RAPP-2004-13). In eerste instantie verschilde bij heel wat leveranciers de vermelding van de oorsprong op de factuur van de gegevens die waren gerapporteerd aan de VREG. Pas na opmerkingen van de VREG werd de factuur aangepast of werden de gegevens gecorrigeerd.

Eind 2004 bracht de VREG de leveranciers ook op de hoogte van de procedure voor de rapportering over de oorsprong van de leveringen in 2004, die op de facturen van 2005 moet staan. Voor stroom uit hernieuwbare energiebronnen moeten garanties van oorsprong worden voorgelegd.

C. Overige REG-openbaredienstverplichtingen

Eén netbeheerder behaalde in 2003 de besparingsdoelstelling op hoogspanning niet.

De naleving van de andere REG-verplichtingen uit het REG-besluit* (zoals het indienen van REG-actieplannen en –rapporten en het realiseren van een bepaald percentage aan primaire energiebesparing bij de laag- en hoogspanningsafnemers door de netbeheerders) worden voornamelijk opgevolgd door ANRE⁹.

HOOFDLIJNEN VAN DE VREG-WERKING IN 2004

Op 30 september 2004 overhandigde ANRE het jaarlijkse globaal evaluatieverslag over het voorgaande jaar aan de VREG. Dat verslag bevat informatie over de naleving van de betreffende REG-verplichtingen. Het REG-decreet* stelt immers uitdrukkelijk dat de VREG bevoegd is voor het opleggen van administratieve geldboetes wanneer deze REG-openbaardienstverplichtingen niet worden nageleefd.

Uit het globaal evaluatieverslag bleek dat één netbeheerder in het jaar 2003 de doelstelling op hoogspanning niet behaalde. Hierdoor kwam hij de resultaatsverplichting niet na, die door het besluit wordt opgelegd.

Volgens de bepalingen van artikel 37, §2bis van het Elektriciteitsdecreet*, kan de VREG een administratieve geldboete opleggen aan netbeheerders die hun REG-besparingsdoelstelling overtreden. De VREG wenste de betrokken partij echter eerst de kans te geven haar argumenten tijdens een hoorzitting voor te leggen. De procedure was nog niet afgerond op het einde van 2004.

2.3.2 Sociale openbaardienstverplichtingen

2.3.2.1 Jaarlijkse toekenning van een gratis hoeveelheid elektriciteit

De VREG heeft bijkomende en meer gespecificeerde regels opgesteld voor het toekennen en verrekenen van de gratis hoeveelheid elektriciteit. Dit op vraag van en in overleg met leveranciers en netbeheerders.

Artikel 18bis van het Elektriciteitsdecreet* bepaalt dat iedere Vlaamse huishoudelijke afnemer recht heeft op de jaarlijkse toekenning van een gratis hoeveelheid elektriciteit. De nadere regels voor de toekenning en de verrekening van deze gratis elektriciteit zijn vastgelegd in het Besluit gratis elektriciteit*. Dit besluit bepaalt dat de netbeheerders aan de leveranciers de gegevens moeten meedelen die nodig zijn om te berekenen op hoeveel gratis elektriciteit een afnemer recht heeft. Een van de belangrijkste gegevens hierbij is het aantal gezinsleden van de betrokken afnemer. De netbeheerder krijgt deze domiciliegegevens via het Rijksregister. Op basis van deze gegevens kennen de leveranciers op de eindafrekening een korting toe aan huishoudelijke afnemers. Deze korting is gelijk aan de geldelijke tegenwaarde van de gratis hoeveelheid elektriciteit waarop ze recht hebben. De leverancier kan deze korting recupereren bij de netbeheerder. Die zal het bedrag in mindering brengen op het nettatarief dat de leverancier moet betalen.

Gratis elektriciteit 2003

De VREG omschreef nader de technische toepassingsvoorwaarden voor de toekenning en verrekening van de gratis hoeveelheid elektriciteit voor het jaar 2003. Dat gebeurde in een beslissing van 17 februari 2004 (BESL-2004-7).

Zo werd bepaald welke gegevens de netbeheerders aan de leveranciers moeten bezorgen om de toekenning van de gratis hoeveelheid elektriciteit voor de tweede helft van 2003 mogelijk te maken. De **sector** werd hierover meermaals geconsulteerd. Met deze beslissing leidde de VREG de bijzondere regeling voor de toekenning van gratis elektriciteit in het jaar 2003 in goede banen.

Gratis elektriciteit 2004

De sector werd ook nauw betrokken bij de uitwerking van nadere technische regels voor de toekenning van de gratis hoeveelheid elektriciteit vanaf het jaar 2004. Er werd gestreefd naar een verdere vermindering van de administratieve lasten voor de leveranciers, netbeheerders en afnemers. Op 14 april 2004 stelde de VREG de nadere technische toepassingsvoorwaarden vast voor de overdracht van de domiciliegegevens

van de netbeheerder aan de leveranciers. En dit voor de toekenning van de gratis elektriciteit in de jaren vanaf 2004 (BESL-2004-18). Op 8 juni 2004 werden de overige technische toepassingsvoorwaarden vastgesteld voor de toekenning van de gratis elektriciteit vanaf 2004 (BESL-2004-34). Hierbij werden onder meer de problemen geregeld in verband met:

- het gebruik van domiciliegegevens van gezinnen die verhuisd zijn tijdens het betrokken jaar;
- de facturering van de gratis elektriciteit van de leverancier aan de netbeheerder.

Verhuis

Bij een verhuis moeten voortaan geen attesten met gegevens over de gezinssamenstelling meer worden voorgelegd. In tegenstelling tot het jaar 2003. In deze gevallen gaan de leveranciers uit van de domiciliegegevens die door de afnemer worden overgemaakt. De jaarlijkse update van de domiciliegegevens geeft de netbeheerders en leveranciers voldoende controle mogelijkheden op mogelijke fraude door de afnemers.

Forfaitaire benadering

Bij de facturering van de gratis hoeveelheid elektriciteit tussen netbeheerder en leverancier wordt afgestapt van de complexe controleprocedure per toegangspunt. Die was van toepassing voor de toekenning van de gratis hoeveelheid elektriciteit voor het jaar 2003. Nu factureert de leverancier een forfaitair bedrag aan de netbeheerder. Dat wordt bepaald door het geheel van de toegangspunten waar de leverancier elektriciteit levert. Dat leidt tot een sterke administratieve vereenvoudiging voor netbeheerders en leveranciers. De leverancier dient wel een jaarlijkse afrekening op te stellen voor de netbeheerder met daarin de toegekende hoeveelheden gratis elektriciteit per toegangspunt.

2.3.2.2 Procedure bij wanbetaling van de elektriciteits- en aardgasfactuur door huishoudelijke afnemers

Betaalt een huishoudelijke afnemer zijn elektriciteits- en aardgasfactuur niet? Dan gelden er voor de leverancier en netbeheerder bepaalde procedures. De VREG ziet erop toe dat zij zich aan deze procedures houden.

A. Procedure

Bij niet-betaling mag de elektriciteits- en gastoevoer niet zomaar worden afgesloten.

Betaalt een afnemer zijn elektriciteits- en aardgasfactuur niet? Dan mag zijn elektriciteits- en aardgastoevoer niet zomaar worden afgesloten. De leveranciers en de netbeheerders moeten in deze gevallen een procedure volgen. Die procedure wordt opgelegd in de Besluiten sociale openbaardienstverplichtingen* en biedt extra bescherming voor huishoudelijke afnemers met betalingsproblemen.

Voor een toelichting, zie Jaarverslag VREG 2003.

B. Toezicht op de naleving van deze procedure

De VREG controleerde in 2004 de herinneringsbrieven en ingebrekestellingen die de leveranciers aan hun klanten stuurden.

De Besluiten sociale openbaardienstverplichtingen* verplichten de leveranciers om een aantal vermeldingen

HOOFDLIJNEN VAN DE VREG-WERKING IN 2004

op te nemen in de herinneringsbrieven en ingebrekestellingen die zij sturen naar afnemers die hun elektriciteits- en aardgasfacturen niet betalen:

- in de ingebrekestelling en de herinneringsbrief moet de leverancier voorstellen dat de afnemer contact neemt met zijn klantendienst, het OCMW of een erkende schuldbemiddelaar om afspraken te maken over een afbetalingsplan;
- verder moet er in de brief worden omschreven welke gevolgen de niet-betaling van de factuur kan hebben (de opzeg van het contract door de leverancier, de installatie van een budgetmeter, ...).

Begin 2004 vroeg de VREG de leveranciers om de modelbrieven over te maken die ze gebruiken voor de opmaak van herinneringsbrieven en ingebrekestellingen. De VREG toetste deze modelbrieven aan de reglementaire vereisten. Uit het onderzoek bleek dat de brieven van verschillende leveranciers niet voldeden. De VREG informeerde hun hierover. Daarna brachten de meeste leveranciers hun brieven in orde. Naar aanleiding van dit onderzoek, drong de VREG er bij verschillende leveranciers op aan om hun modelbrieven te herwerken zodat de leesbaarheid zou verbeteren. Sommige leveranciers hebben dit ook effectief gedaan.

De VREG vroeg ook de modelbrieven op die de netbeheerders sturen aan afnemers, van wie het leveringscontract door hun leveranciers werd opgezegd. Op alle modelbrieven gaf de VREG opmerkingen met betrekking tot de inhoudelijke correctheid en de begrijpbaarheid.

C. Informatieverlening over het opzeggen van een leveringscontract

De VREG voegde een rubriek 'veel gestelde vragen over de opzegging door de leverancier van een leveringscontract' aan haar website toe.

De VREG voegde een aantal 'veel gestelde vragen' aan haar website toe. Dit gebeurde naar aanleiding van de vele vragen die de VREG begin 2004 van leveranciers ontving over de opzegging van energiecontracten. De vragen handelen over de opzegging van het leveringscontract door de leverancier en de plaatsing en het gebruik van de budgetmeter. De VREG biedt hiermee correcte en objectieve informatie aan de afnemers met betalingsmoeilijkheden en de organisaties die zich om deze mensen bekommeren (OCMW's, armoedeverenigingen, schuldbemiddelingsinstellingen, ...).

D. Overleg met armoedeorganisaties

De VREG nam deel aan overleg met armoedeorganisaties om zo een betere voeling te krijgen met de praktische problemen waarmee veel niet-betalers worstelen.

De VREG vindt het belangrijk om, naast de formele controle op de naleving van de sociale openbare dienstverplichtingen, ook op te volgen welke problemen in de praktijk opduiken. Daarom ging de VREG in op de uitnodigingen van PRISO⁹ en het *Vlaams Netwerk van verenigingen waar armen het woord nemen* om deel te nemen aan werkvergaderingen en aanwezig te zijn op studiedagen. Vanuit haar takenpakket was het vooral de bedoeling om te luisteren naar de bekommernissen, echter zonder engagementen aan te gaan.

Rondetafel

Op 15 maart 2004 nam de VREG deel aan de 'Rondetafel maatschappelijke dienstverlening'. Die werd georganiseerd ter voorbereiding van het Vooruitgangs- en toekomstverkennd congres Armoede 2004 door het *Vlaams Netwerk van verenigingen waar armen het woord nemen*. Tijdens de rondetafel werd een visietekst over energie en armoede bediscussieerd. Deze tekst werd als basistekst gebruikt op het Armoedecongres.

Armoedecongres

De VREG was als toehoorder aanwezig op het Armoedecongres van 6 mei 2004. Hier waren zowel academici, OCMW's, middenveldorganisaties, overheid, energiesector, politieke partijen en vanzelfsprekend organisaties waar armen het woord nemen verenigd in het Vlaams Netwerk, vertegenwoordigd. Energie werd ondergebracht in de werkgroep 'Wonen', met 170 deelnemers meteen ook de grootste groep.

Studievoormiddag

Op 24 september 2004 nam de VREG deel aan de studievoormiddag 'Tasten in het donker' in het Vlaams Parlement, over het grondrecht op energie. Deze studiedag was een gezamenlijk initiatief van PRISO, VIBOSO⁹ en het Vlaams Netwerk en dit in samenwerking met de Vlaamse ombudsdienst.

Informatievergadering

Op 2 december 2004 vond in de kantoren van de VREG op vraag van het Vlaams Netwerk een informatievergadering plaats waarop ook ANRE werd uitgenodigd. Er vond een toelichting plaats bij de belangrijkste vaststellingen van de studie die de projectgroep 'Armoede en energie' met de steun van de Vlaamse overheid uitvoerde. De studie bundelt de ervaring van mensen in armoede sinds de liberalisering.

De VREG juicht dergelijke initiatieven toe en wil ook in de toekomst graag aanwezig zijn om te luisteren naar wat er leeft. De getuigenissen, discussiepunten en het eisenpakket leveren belangrijke informatie voor de adviserende en controlerende rol van de VREG. De VREG is dan ook bereid om in de toekomst de initiatieven rond 'energie en armoede' te blijven ondersteunen en bij te dragen tot correcte informatieverstrekking.

2.3.2.3 Statistieken met betrekking tot de sociale openbardienstverplichtingen

Volgens de Besluiten sociale openbardienstverplichtingen*, moet de VREG jaarlijks een verslag opmaken voor de Vlaamse minister, bevoegd voor het Energiebeleid. Dit verslag bundelt de statistieken over huishoudelijke afnemers in het kader van de sociale openbardienstverplichtingen en licht ze toe.

Het betreft met name de hieronder opgenomen statistieken, telkens opgesplitst per gemeente en in beschermde⁹ en niet-beschermde klanten⁹:

- door de leveranciers aan te leveren gegevens:
 - het aantal aansluitingen waarvoor een herinneringsbrief werd gestuurd;
 - het aantal aansluitingen waarvoor een ingebrekestelling werd gestuurd;
 - het aantal toegestane betalingsplannen en het gemiddelde betalingsbedrag per maand;
 - het aantal niet-nageleefde betalingsplannen;
 - het aantal dossiers dat werd doorgestuurd naar het OCMW;
 - het aantal dossiers dat werd doorgestuurd naar een erkende instelling voor schuldbemiddeling.

HOOFDLIJNEN VAN DE VREG-WERKING IN 2004

- door de netbeheerder aan te leveren gegevens:
 - het aantal geplaatste of opnieuw ingeschakelde budgetmeters, zowel inclusief als exclusief het aantal geplaatste of opnieuw ingeschakelde budgetmeters als gevolg van de verhuizing van afnemers;
 - het aantal uitgeschakelde budgetmeters, zowel inclusief als exclusief het aantal uitgeschakelde budgetmeters als gevolg van de verhuizing van afnemers;
 - het aantal uitgeschakelde stroombegrenzers;
 - het aantal opnieuw ingeschakelde stroombegrenzers binnen vierentwintig uur, tussen één en zeven kalenderdagen, tussen acht en dertig kalenderdagen en na meer dan dertig kalenderdagen;
 - het aantal afgesloten huishoudelijke afnemers;
 - het aantal heraangesloten huishoudelijke afnemers binnen vierentwintig uur, tussen één en zeven kalenderdagen, tussen acht en dertig kalenderdagen en na meer dan dertig kalenderdagen.

Volgens hogervermelde besluiten moeten alle gegevens overgemaakt worden per gemeente. Dit zou echter de verwerking en analyse vergen van duizenden cijfers. Dat is met de huidige mensen en middelen van de VREG totaal onmogelijk. Daarom werd aan de leveranciers en netbeheerders gevraagd om globale gegevens over te maken in plaats van gegevens per gemeente.

VREG maakt modelformulieren op

Om de gegevens op een gestructureerde wijze te verzamelen, maakte de VREG modelformulieren op, in samenwerking met ANRE. Deze werden informeel voorgelegd aan de sector met de vraag om ze op operationeel niveau te bekijken en opmerkingen over te maken. Hoewel geen problemen gemeld werden, doken bij het binnenkomen van de cijfers toch nog verschillende problemen op.

Zo bleken de leveranciers die elektriciteit én aardgas leveren, systeemtechnisch niet altijd het onderscheid te kunnen maken tussen elektriciteit en aardgas. Reden: de invorderingsmethoden zijn gebaseerd op de globale bedragen van de energiefactuur die zowel elektriciteit als aardgas omvat.

- Niet alle leveranciers maakten het onderscheid tussen beschermde en niet-beschermde afnemers waardoor de betrouwbaarheid van de cijfers niet gegarandeerd is.
- Bij de berekening van het gemiddelde betalingsbedrag per maand van de overeengekomen betalingsplannen hanteerden sommige leveranciers een andere methode dan de berekeningswijze opgelegd in het modelformulier. Ze hadden hiervoor soms ook goede argumenten.

Vergelijking niet mogelijk

Het rapport met betrekking tot de cijfers 2003 (RAPP-2004-7) werd tijdig overgemaakt aan de minister en staat op de website van de VREG. De vergelijkbaarheid met de voorgaande jaren valt weg. Logisch:

- Er kwamen nieuwe marktpartijen bij;
- Er werden nieuwe procedures bij wanbetaling uitgewerkt;
- De desbetreffende artikels in het besluit werden niet afgestemd op vroegere bevragingen.

Ook 2003 en 2004 zullen niet vergelijkbaar zijn. 2003 was een overgangsjaar waarin de VREG spontaan de vroegere werkzaamheden van het toenmalige Controlecomité voor de Elektriciteit en het Gas verderzette om de continuïteit te garanderen.

Consistent vanaf 2005

De VREG hoopt vanaf 2005 (cijfers 2004) consistente reeksen te kunnen opbouwen. Ze is van oordeel dat een wijziging van de Besluiten over de sociale openbaardienstverplichtingen in de vrijgemaakte elektriciteits- en aardgasmarkt aangewezen is. Om de administratieve overlast voor de sector en de VREG te beperken, zou enkel die informatie opgevraagd worden die nodig is om het beleid te kunnen evalueren. Bovendien

moeten de problemen bij de toepassing van de besluiten in hun huidige vorm weggewerkt worden.

Rapportering vereenvoudigen

Volgens de VREG kan de rapportering met betrekking tot de sociale openbaredienstverplichtingen beperkt worden tot de netbeheerders. De gegevens die in het verleden aan de leveranciers werden gevraagd (onder meer het aantal herinneringsbrieven en ingebrekestellingen, ...) vormen geen wezenlijke input voor het beleid.

Willen de Vlaamse Regering, de Lokale Adviescomités (LAC's⁹) en netbeheerders hun beleid kunnen evalueren en bijsturen? Dan is het volgens de VREG voldoende wanneer de netbeheerders de volgende gegevens doorsturen:

- Per gemeente:
 - aantal af- en heraansluitingen elektriciteit en aardgas naar aanleiding van beslissing LAC;
 - aantal budgetmeters waarvan de stroombegrenzer werd uitgeschakeld of opnieuw ingeschakeld naar aanleiding van beslissing LAC.

- Per netbeheerder:
 - het totaal aantal geplaatste en actieve budgetmeters en stroombegrenzers;
 - de totalen van de tijdens de laatste twaalf maanden geplaatste budgetmeters en stroombegrenzers.

2.3.2.4 Betalingsmogelijkheden voor particulieren

De VREG waakt over de betalingsmogelijkheden door de particulieren.

De Besluiten sociale openbaredienstverplichtingen* leggen op dat de leveranciers verschillende betalingswijzen moeten aanbieden aan hun huishoudelijke afnemers, waaronder in ieder geval betalingen per maand, per twee maanden of per kwartaal, en betalingen via domiciliëring en via overschrijving.

De VREG ontving een aantal klachten over een bepaalde leverancier die geen domiciliëring toestond bij één van zijn tariefformules. Naar aanleiding hiervan stelde de VREG in een mededeling van 25 mei 2004 (MEDE-2004-7) duidelijk dat deze bepaling toegepast dient te worden op alle producten of product-/tariefformules die een leverancier aanbiedt. De betrokken leverancier heeft zich uiteindelijk eind 2004 aan deze mededeling aangepast.

HOOFDLIJNEN VAN DE VREG-WERKING IN 2004

2.3.2.5 Rondetafel Sociale Openbaredienstverplichtingen van 10 september 2004

De VREG organiseerde op 10 september 2004, in samenwerking met ANRE, een overleg- en evaluatievergadering over de naleving van de sociale en de REG-openbaredienstverplichtingen. Naast alle netbeheerders en leveranciers, waren ook de CREG, BFE⁹ en het kabinet van de Vlaamse minister, bevoegd voor het Energiebeleid, aanwezig.

Met betrekking tot de sociale openbaredienstverplichtingen stond de evaluatie van de volgende onderwerpen op de agenda:

- de statistieken met betrekking tot huishoudelijke afnemers in het kader van de Besluiten op de sociale openbaredienstverplichtingen*;
- de plaatsing van budgetmeters en oplaadpunten door de netbeheerders;
- de ontwikkeling van de nieuwe generatie budgetmeters, die aan alle leveranciers toelaten om te leveren via de budgetmeter (de zogenaamde multivendormeter⁹);
- de procedures die leveranciers en netbeheerders moeten naleven in geval van wanbetaling door een huishoudelijke afnemer;
- de extra maatregelen voor beschermde afnemers;
- de werking van de Lokale Adviescommissies (LAC's). Die moeten volgens de huidige regelgeving advies verlenen over vragen tot afsluiting van huishoudelijke afnemers door netbeheerders.

Wijzigingen noodzakelijk

Tijdens de vergadering werd geconcludeerd dat er een aantal wijzigingen nodig is aan de decretale en reglementaire bepalingen in verband met de sociale openbaredienstverplichtingen. Daarnaast vroegen de netbeheerders om de minimumvereisten voor het aantal oplaadpunten voor budgetmeters per gemeente (in relatie tot het aantal inwoners) te herbekijken. Momenteel worden zij verplicht om in stedelijke gebieden een oplaadmogelijkheid te hebben binnen een straal van drie kilometer. In niet-stedelijke gebieden moeten ze een oplaadmogelijkheid hebben per 10.000 inwoners, met een minimum van één oplaadmogelijkheid per gemeente. In de praktijk is deze verplichting te zwaar en te duur. Bovendien blijkt het bestaan van een centraal oplaadpunt (meestal bij het OCMW) in de meeste gevallen te volstaan. Verder werd gewaarschuwd dat de datum van 1 juli 2005 voor de opstart van het systeem van de multivendormeters niet kan worden gehaald.

Lacunes in de wetgeving

De sector wees op een aantal lacunes in de wetgeving. Zo is er nood aan een regeling voor een bewoner die geen contract heeft gesloten voor de levering van energie in de nieuwe woning (of heeft nagelaten zijn leverancier in te lichten) en dus na verhuis energie afneemt zonder leveringscontract. De maatregelen voor beschermde klanten zijn volgens de sector onbekend bij de doelgroep, en er worden grote vragen gesteld bij de doeltreffendheid van deze maatregelen. Ten slotte stelt de sector vast dat er nog heel wat technische moeilijkheden en onvolkomenheden bestaan bij de toepassing van de procedure inzake wanbetaling. De netbeheerders merkten ook op dat zij al veel tijd en energie gestoken hebben in het informeren van de LAC's, maar dat het nog te vroeg is om de werking van de LAC's in de vrijgemaakte markt te evalueren.

2.4 Klachtenbehandeling en bemiddeling

2.4.1 Klachten tegen VREG

De VREG ontving in 2004 twee klachten tegen haar werking.

Sinds de inwerkingtreding van het Vlaamse Klachtendecreet op 1 januari 2002, heeft iedereen het recht om kosteloos een klacht in te dienen bij een Vlaamse bestuursinstelling over de handelingen en de werking van die bestuursinstelling. De VREG is een Vlaamse overheidsinstelling en moet bijgevolg dit Klachtendecreet naleven.

Klacht uit Voeren

De eerste klacht werd op 7 januari 2004 ingediend bij de VREG. De klacht was afkomstig van een inwoner uit Voeren die er zich over beklaagde dat de informatie van de leveranciersvergelijking niet in het Frans beschikbaar was. Op 27 januari 2004 heeft de VREG hierop geantwoord dat de website inderdaad geen Franstalige informatie bevat en dat dit conform de taalwetgeving is. Verder werd geantwoord dat een Franstalige inwoner de bedoelde gegevens altijd bij de VREG kan opvragen. Hij ontvangt ze dan per fax of per brief in het Frans.

Klacht via Ombudsdienst

De tweede klacht werd op 21 oktober 2004 door de Vlaamse Ombudsdienst overgemaakt aan de VREG. Die had een klacht ontvangen tegen de VREG met postdatum 13 september 2004. De klager stelde dat hij van de VREG geen antwoord had gekregen op een klacht die hij had ingediend tegen een netbeheerder. Onderzoek van de VREG wees uit dat de klacht tegen de netbeheerder echter op dezelfde dag, dus 13 september 2004, werd ingediend bij de VREG. De klacht werd dan ook als kennelijk ongegrond beschouwd. Dit werd per brief van 18 november 2004 aan de Vlaamse Ombudsdienst gemeld.

2.4.2 Klachten tegen leveranciers en netbeheerders

2.4.2.1 Klachtenbehandeling door de VREG

De VREG is bevoegd om klachten te behandelen van particulieren en marktpartijen over wettelijke en reglementaire bepalingen die niet worden nageleefd. In 2004 ontving de VREG 405 uitdrukkelijke klachten tegen netbeheerders en leveranciers.

De controle en het toezicht op de naleving van het Elektriciteits- en het Aardgasdecreet*, en de bijhorende uitvoeringsbesluiten en Technische Reglementen: dat is de algemene taak van de VREG. In dit kader is de VREG bevoegd om klachten te behandelen van particulieren en marktpartijen wanneer deze wettelijke en reglementaire bepalingen niet worden nageleefd.

HOOFDLIJNEN VAN DE VREG-WERKING IN 2004

Het betreft onder meer klachten met betrekking tot:

- het niet of onvolledig toekennen van de gratis elektriciteit;
- het niet naleven door de netbeheerders van de verplichtingen die hun in de Technische Reglementen zijn opgelegd (onder meer het niet naleven van de termijnen voor aansluiting op het elektriciteitsdistributienet, het niet vervangen of herstellen van defecte meters, ...);
- het niet naleven van de besluiten sociale openbardienstverplichtingen in de vrijgemaakte elektriciteits- en gasmarkt (onder meer plaatsen budgetmeter of stroombegrenzer, naleven door de leverancier van de procedure bij wanbetaling, aanbieden van verschillende betalingsmogelijkheden, ...).

Klachten over contractuele aangelegenheden

Voorbeelden van klachten met betrekking tot contractuele aangelegenheden zijn onder meer klachten met betrekking tot:

- het niet- of laattijdig versturen van eindafrekeningen;
- betwistingen over facturen;
- klachten over de aanrekening van een verbrekingsvergoeding bij voortijdige opzegging van het leveringscontract;
- klachten over de eis van leveranciers tot het stellen van een waarborg.

Deze klachten worden door de VREG altijd rechtstreeks doorgestuurd naar de contactpersonen bij de leverancier of netbeheerder in kwestie. Hem of haar wordt verzocht om contact op te nemen met de klant voor de afhandeling van de klacht. Daarbij wordt steeds gevraagd om ook de VREG op de hoogte te houden van de behandeling van de klacht binnen de betrokken firma. In bijna alle gevallen heeft de goede relatie tussen de VREG en haar contactpersonen bij de leveranciers en netbeheerders geleid tot een oplossing van de klacht.

Klachten over Handelspraktijken

Klachten in verband met vermeende overtredingen van de wetgeving Handelspraktijken (agressieve deur-aan-deurverkoop, verkoop op afstand) maakte de VREG over aan de betrokken leverancier en aan de afdeling Algemene Controle en Bemiddeling van het Ministerie van Economische Zaken (de vroegere Economische Inspectie). In deze gevallen werd wel steeds aan de betrokken afnemers gemeld dat zij gebruik kunnen maken van het verzakingsbeding. Dat laat toe om van het contract af te zien gedurende zeven werkdagen nadat het gesloten werd. Ook hier leidde het doorspelen van deze klachten aan de juiste contactpersonen meestal tot een bevredigende oplossing.

Klachten over REG-premies

Er werden ook een drietal klachten ontvangen in verband met het niet toekennen door een netbeheerder van een REG-premie (Rationeel EnergieGebruik). Deze laatste klachten werden overgemaakt aan ANRE van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap. ANRE controleert of de netbeheerders hun verplichtingen inzake rationeel energiegebruik naleven. Zoals dat in het REG-besluit vermeld staat.

Zware belasting

De registratie en behandeling van klachten tegen marktpartijen vergt een enorme belasting van de VREG. En dat terwijl de overgrote meerderheid van alle klachten zelfs niet tot de bevoegdheid van de VREG behoort. Bij gebrek aan een Ombudsdienst voor de energiesector, is de VREG echter vaak het enige contactpunt voor afnemers met klachten over en problemen met leveranciers en netbeheerders. De ontvangst van de diverse klachten stelt de VREG wel in staat om problemen in de markt te detecteren en, in samenwerking met de sector, algemene oplossingen te zoeken voor deze problemen. Dat gebeurde bijvoorbeeld naar aanleiding van talrijke klachten over onterechte leverancierswissels, laattijdige overmaking van meterstanden, verhuizen, ...

Gedurende het jaar 2004 ontving de VREG in totaal 405 uitdrukkelijke klachten tegen netbeheerders en leveranciers.

Deze klachten kunnen als volgt worden onderverdeeld:

Soort klachten	Aantal klachten
Klachten tegen netbeheerders	44
- aansluitingen <i>(het niet krijgen van een gasaansluiting, vertraging bij het verkrijgen van een aansluiting, hoogte van de kosten van een aansluiting, ...)</i>	21
- schade door storingen	4
- niet-herstellen van stroomstoringen en defecte meters	3
- REG-premies	3
- overige klachten	13
Klachten tegen leveranciers	357
- facturering <i>(laattijdige facturering, foutieve facturering, geen facturering, ...)</i>	163
- onterechte leverancierwissels	41
- deur-aan-deurverkoop <i>(agressieve deur-aan-deurverkoop, foutieve informatieverlening, ...)</i>	40
- verkeerde of niet-aanrekening gratis hoeveelheid elektriciteit	34
- aanrekening verbrekingsvergoeding bij voortijdige opzeg van het leveringscontract	20
- verkoop op afstand <i>(telefonische verkoop, ...)</i>	13
- prijzen <i>(prijswijzigingen, niet-aanrekening sociaal tarief, niet meer voortzetten preferentieel tarief voor voormalige werknemers van EBES, ...)</i>	11
- algemene voorwaarden <i>(waarborg, domiciliëring, ...)</i>	10
- ontoereikende informatieverlening aan klanten en onbereikbaarheid leveranciers	8
- overige klachten	17
Overige klachten	4
Totaal	405

HOOFDLIJNEN VAN DE VREG-WERKING IN 2004

44 klachten tegen netbeheerders

De VREG ontving 44 klachten tegen netbeheerders. Het merendeel van deze klachten had te maken met:

- het niet-verkrijgen van een aardgasaansluiting of
- vertragingen bij de uitvoering van een aansluiting op het net.

Bij klachten over het niet verkrijgen van een aardgasaansluiting kan de VREG niet anders dan melden dat er momenteel geen recht op het verkrijgen van een aardgasaansluiting bestaat. Bestond er in sommige gevallen onduidelijkheid over de al of niet-aansluitbaarheid op het aardgasnet? Dan nam de VREG contact op met de betrokken afnemer.

Klachten in verband met een vertraagde aansluiting bleken bijna altijd terug te voeren tot vertragingen in de betaling van de aansluitingskosten door de afnemer. De overige klachten tegen netbeheerders hadden te maken met schade wegens stroomstoringen of pannes, het niet of niet tijdig herstellen van stroomstoringen en defecte meters en het niet verkrijgen van een REG-premie.

357 klachten tegen leveranciers

Het overgrote deel van de klachten die de VREG ontving, zijn klachten van particulieren tegen leveranciers. Het ging in totaal om 357 schriftelijke klachten.

Het overgrote deel van deze klachten had te maken met problemen inzake de facturering door de leveranciers, en dan voornamelijk klachten in verband met het niet of niet tijdig ontvangen van tussentijdse facturen en eindafrekeningen. In de eerste helft van 2004 was de voornaamste oorzaak voor deze klachten het niet of onvolledig doorsturen van de juiste meterstanden door de netbeheerders aan de leveranciers. Doordat de leveranciers niet de nodige meetgegevens kregen, waren ze niet in staat de juiste facturen op te sturen naar hun klanten. In de tweede helft van het jaar 2004 verliep de overmaking van de juiste meterstanden door de netbeheerders aan de leveranciers al veel vlotter. De factureringproblemen in deze periode waren meestal toe te schrijven aan mankementen aan het factureringssysteem van sommige leveranciers.

De andere grote categorieën van klachten zijn de klachten met betrekking tot onterechte leverancierswissels, de deur-aan-deurverkoop, de niet of onvolledige toekenning van de gratis hoeveelheid elektriciteit en de aanrekening van een verbrekiingsvergoeding bij voortijdige opzeg van het leveringscontract.

Oprichting werkgroep Klachtenbehandeling

Er werden ook regelmatig vragen en klachten ontvangen waarvoor de VREG niet bevoegd is, zoals de transmissie- en distributienettarieven, of met betrekking tot de vrijmaking van de markt in andere gewesten. De VREG, de CREG, de CWaPE en de BIM hebben in het kader van het regulatorenoverleg een werkgroep opgericht met betrekking tot Klachtenbehandeling. Deze werkgroep moet de doorverwijzing van vragen en klachten tussen de regulatoren stroomlijnen. De werkgroep vergaderde drie keer tijdens het jaar 2004. Tijdens dit regulatorenoverleg werden afspraken gemaakt over de doorverwijzing van vragen en klachten tussen de regulatoren en werden de voorstellen besproken over de oprichting van een ombudsdienst voor de energiesector.

2.4.2.2 Consumentenbelangen

De VREG werkte actief mee aan de opmaak van het akkoord én de gedragscode voor de bescherming van de consumentenbelangen.

Akkoord met de energieleveranciers

Op 16 september 2004 sloten de leveranciers van elektriciteit en aardgas een akkoord met betrekking tot de consumenten in de vrijgemaakte Belgische elektriciteits- en gasmarkt. Dit akkoord kwam tot stand na besprekingen met vertegenwoordigers van de verbruikersorganisaties, vertegenwoordigers van de regulerende overheden, waaronder de VREG en op initiatief van de federale minister bevoegd voor consumenten-zaken, Freya Van den Bossche. Het akkoord treedt in werking op 1 maart 2005. Doel van het akkoord is een aanvullende bescherming te bieden aan de consument in de vrijgemaakte elektriciteits- en aardgasmarkt. Zodat een aantal negatieve fenomenen (bijvoorbeeld onterechte leverancierswissels) preventief kan worden vermeden dankzij sluitende afspraken tussen de energieleveranciers.

Gedragscode

Het akkoord wordt begeleid door een gedragscode voor 'verkoop buiten de onderneming' (via deur-aan-deurverkoop) en 'verkoop op afstand' (verkoop via telefoon of via internet). Deze twee praktijken hebben zeker hun nut om de afnemers te informeren over de mogelijkheden van de vrijgemaakte energiemarkt, maar kunnen ook tot problemen leiden als ze niet correct worden toegepast. Om misbruik via deze verkooptechnieken te vermijden, gaan de afspraken in de gedragscode verder dan de geldende wetten. De gedragscode dient vooral om de wet Handelspraktijken en de bepalingen erin te preciseren. En om de afspraken over het marktoptreden van de partijen verder uit te diepen, zeker wat hun commerciële activiteiten betreft. De gedragscode geldt eveneens vanaf 1 maart 2005.

Controle op de naleving

In het akkoord en de gedragscode wordt de Algemene Dienst Bemiddeling en Controle van het Ministerie van Economische Zaken door de leveranciers gemandateerd. De dienst houdt toezicht op de naleving van het akkoord en de gedragscode. Hij treedt ook op als 'rechter' wanneer er zich conflicten met betrekking tot de naleving zouden voordoen.

2.4.2.3 Ombudsdienst voor de energiesector

Begin 2005 is er nog steeds geen Ombudsdienst voor de energiesector.

De Federale Elektriciteitswet* voorziet in artikel 27 in de oprichting van een ombudsdienst die bevoegd is 'voor alle geschillen tussen een eindafnemer en een producent, distributeur, leverancier of tussenpersoon.' De oprichting vindt plaats in de schoot van de CREG. De ombudsdienst zou bestaan uit één Nederlandstalig en één Franstalig lid. De Raad van State had in haar advies echter opgemerkt dat de taken van de ombudsdienst geen betrekking kunnen hebben op de aangelegenheden die tot de gewestelijke energiebevoegdheden horen. Dit overeenkomstig de bevoegdheidsverdelende regels.

HOOFDLIJNEN VAN DE VREG-WERKING IN 2004

Voorstel kabinet Verwilghen

De federale minister van Energie, de heer Marc Verwilghen, lanceerde daarom een alternatief voorstel. Dit voorstel voorziet in de oprichting van een ombudsdienst én een informatiecel, het zogenaamde Consumenten Advies Panel (CAP). Beide in de schoot van de afdeling Energie van het Ministerie van Economische Zaken.

- De ombudsdienst zou bestaan uit een Nederlandstalige en een Franstalige ombudsman die instaan voor de operationele werking van de ombuds- en informatiedienst. Zij zouden daartoe een draaiboek opstellen, in overleg met de stafmedewerkers uit de informatiedienst;
- De informatiedienst, het zogenaamde Consumenten Advies Panel (CAP), zou voornamelijk bestaan uit gedetacheerde personeelsleden van de federale en gewestelijke regulatoren. Zij zouden instaan voor de informatieverstrekking aan afnemers en zouden een antwoord moeten bieden op mondelinge en schriftelijke vragen van consumenten.

Reactie van de regulatoren

De federale en gewestelijke regulatoren stuurden een gezamenlijke brief aan minister Verwilghen met een aantal opmerkingen over dit voorstel. De regulatoren vrezen dat de onafhankelijkheid van de regulatoren in het gedrang zou kunnen komen door hun nauwe verstrengeling in het Consumenten Advies Panel. Het lijkt hen beter om op gestructureerde wijze contacten op te bouwen tussen de ombudsdienst en de regulatoren, eerder dan personen van de regulatoren te detacheren naar de ombudsdienst. In tegenstelling tot het uitgangspunt van het voorstel zou deze detachering bovendien geen garanties inhouden voor een betere informatieverstrekking tussen de regulatoren en de ombudsdienst. Het contact tussen de gedetacheerden en de regulator waartoe ze behoren zou hierdoor juist kunnen verminderen. De detachering van werknemers van de regulator naar de ombudsdienst, op kosten van de regulatoren, zou ook leiden tot een vermindering van de middelen die de regulator ter beschikking heeft voor de uitoefening van zijn taak. Dat is natuurlijk niet gewenst.

2.4.3 Bemiddeling

In de loop van 2004 bemiddelde de VREG verschillende keren in geschillen tussen afnemers (vooral bedrijven) enerzijds en hun netbeheerder anderzijds. Meestal ging het om geschillen over de aansluiting op het net. In de meeste dossiers kon een bevredigende oplossing voor alle partijen bereikt worden. In sommige gevallen leidde de ervaring van de VREG met deze dossiers tot aanpassingen in het Technisch Reglement.

De problemen waren zeer divers van aard, onder andere:

- Discussies over het net waarop de aansluiting moest gebeuren: op het transmissienet of op het distributienet;
- Problemen met de spanningskwaliteit op de aansluiting;
- Problemen met de motivatie voor de weigering van een aansluiting;
- Problemen met de aansluiting op een warmtekrachtkoppeling, aangesloten op een privé-net van een ander bedrijf;
- Discussies over de vraag waar het scheidingspunt ligt tussen het distributienet en de aansluiting;
- Discussies over de al dan niet conformiteit van de aansluiting met het geldend Technisch Reglement.

De VREG werd uiteraard ook gecontacteerd door particulieren die problemen ondervonden in verband met hun aansluiting op het distributienet. Vaak draaiden deze problemen rond de eigendomsafbakening van de

aansluitingsinstallaties en de mate waarin de aangeslotene hierop kan ingrijpen. Omdat een antwoord niet steeds voor de hand lag, verwees de VREG in vele gevallen naar het onderzoek dat zij momenteel voert naar de aansluitingscontracten van de netbeheerders (zie 2.2.2.1).

Ten slotte bemiddelde de VREG ook in een geschil tussen twee telecomoperatoren en verschillende netbeheerders over het verkrijgen van meetgegevens naar aanleiding van een leverancierswissel op een groot aantal toegangspunten (voornamelijk zendmasten). Door deze bemiddeling kwam er voor alle partijen een bevredigende oplossing uit de bus.

2.5 Netbeheerders

2.5.1 Aanwijzing

2.5.1.1 Evolutie van de aanwijzing van de distributienetbeheerders voor elektriciteit

In 2004 werden geen nieuwe netbeheerders voor elektriciteit meer aangewezen. De aanwijzing van een distributienetbeheerder voor het grondgebied van de luchthaven Brussel-Nationaal kende enkele wijzigingen. VEM en ETIZ zetten hun activiteiten stop en droegen hun net over aan een grotere distributienetbeheerder.

In 2002-2003 wees de VREG voor alle distributienetten, behalve Voeren, een distributienetbeheerder aan. In 2004 werden er dan ook geen nieuwe netbeheerders meer aangewezen.

Netbeheerder Brussel-Nationaal

De VREG wees op 8 april 2003 BIAC NV voorwaardelijk aan als distributienetbeheerder voor het distributienet met een spanningsniveau van minder dan 30 kV op het grondgebied van de luchthaven Brussel-Nationaal. Voorwaarde was dat BIAC NV ten laatste op 8 april 2004 aan alle voorwaarden voldeed die het Besluit Netbeheerders* oplegt. In het bijzonder moest zij nog een aantal bepalingen opnemen in haar statuten, onder meer met betrekking tot de oprichting van een 'Corporate Governance'-comité. Op 8 april 2004 voldeed BIAC nog steeds niet aan deze voorwaarden. Daarom werd haar voorwaardelijke aanwijzing herroepen en werd ze voor een nieuwe periode van een jaar voorwaardelijk aangewezen.

Een nieuwe herroeping vond plaats op 14 september 2004. Reden: de beslissing van BIAC NV om haar bedrijfstak distributienetbeheer in te brengen in een dochtervennootschap, de NV Distributienet-Beheer Brussels Airport. De voorwaardelijke aanwijzing van BIAC NV werd daarom vervangen door de aanwijzing van de NV Distributienet-Beheer Brussels Airport als distributienetbeheerder voor het distributienet op het luchthaventerrein.

VEM en ETIZ stoppen hun activiteiten

Twee kleinere distributienetbeheerders, namelijk VEM en ETIZ, zetten in de loop van 2004 hun activiteiten als netbeheerder stop en droegen hun net over aan een andere netbeheerder. VEM droeg haar distributienet in de gemeente Vosselaar over aan WVEM. Het distributienet in de gemeenten Nijlen en Zelzate ging naar IVEG. ETIZ droeg haar distributienet in de gemeente Izegem eveneens over aan WVEM.

Voor het distributienet voor elektriciteit, gelegen op het grondgebied van de gemeente Voeren, kon de VREG ook in 2004 nog geen distributienetbeheerder aanwijzen.

HOOFDLIJNEN VAN DE VREG-WERKING IN 2004

2.5.1.2 Evolutie van de aanwijzing van de aardgasnetbeheerders

In 2004 wees de VREG geen nieuwe aardgasnetbeheerders meer aan. VEM droeg zijn aardgasactiviteiten over aan IVEG en WVEM. Intergas Netbeheer en Pligas konden ook in 2004 niet definitief als aardgasnetbeheerder worden aangewezen.

In 2003 wees de VREG voor alle aardgasdistributienetten een distributienetbeheerder aan. In 2004 werden er dan ook geen nieuwe netbeheerders meer aangewezen.

Overdracht activiteiten VEM

Als gevolg van de beslissing van haar aandeelhoudersvergadering, werd de vennootschap VEM gesplitst. Net zoals haar distributienet voor elektriciteit, droeg ze haar aardgasnet over aan de aardgasnetbeheerders IVEG en WVEM. Het aardgasnet in de gemeente Vosselaar werd overgedragen aan WVEM. Het gasnet in de gemeenten Grobbendonk, Nijlen en Zelzate ging naar IVEG.

Intergas Netbeheer

De VREG kon de voorwaardelijke aanwijzing van de Nederlandse firma Intergas Netbeheer als aardgasnetbeheerder in de gemeente Baarle-Hertog ook in 2004 niet omzetten in een definitieve aanwijzing. Intergas Netbeheer voldoet nog steeds niet aan de onafhankelijkheidsvoorwaarden, opgenomen in het Besluit Netbeheerders*. Met name haar band met de Nederlandse energieleverancier Intergas Energie NV blijft een probleem. Bovendien voldoet ze niet aan het Technisch Reglement, de sociale openbaardienstverplichtingen, ... De VREG voert hiernaar een onderzoek, dat nog niet afgerond was eind 2004.

De voorlopige aanwijzing van Pligas als aardgasnetbeheerder werd verlengd. Ook hier was er een probleem inzake de niet-omzetting van bepalingen uit het Aardgasbesluit* in de statuten van Pligas. Pligas moet haar statuten aanpassen, ten laatste op 14 oktober 2005.

2.5.2 Opvolging

De VREG ziet erop toe dat de aangewezen netbeheerders aan alle verplichtingen blijven voldoen.

2.5.2.1 Algemeen

De netbeheerders dienen jaarlijks een opvolgingsdossier in bij de VREG.

Zijn de netbeheerders aangewezen? Dan volgt de VREG op of ze blijven voldoen aan de bepalingen in het Besluit Netbeheer* en de bepalingen voor de aardgasnetbeheerders in het Aardgasbesluit*. Met name op het vlak van hun professionele betrouwbaarheid, hun technische en financiële capaciteit en hun onafhankelijkheid ten aanzien van de leveranciers en producenten.

Volgens deze besluiten zijn de netbeheerders verplicht jaarlijks een verslag te bezorgen aan de VREG over de wijze waarop zij aan deze voorwaarden voldoen. Om uniformiteit te brengen in de rapporteringswijze, stelde de VREG hiervoor een opvolgingsformulier op. Dit formulier biedt de netbeheerders een volledig overzicht van de informatie die zij moeten indienen bij de VREG.

Alle aangewezen netbeheerders dienden in 2004 een opvolgingsdossier in. Ook Interrosane, die vooralsnog niet als netbeheerder kon worden aangewezen. De VREG trof in de meeste gevallen niet voldoende gegevens aan in deze dossiers om de behandeling ervan in de loop van 2004 af te ronden. Alleen de dossiers van Elia System Operator NV en Intergas Netbeheer B.V. (onder de gekende voorwaarden voor wat deze laatste betreft) konden al in 2004 met positief resultaat afgerond worden. Bij alle andere netbeheerders heeft de VREG bijkomende inlichtingen opgevraagd. De verdere afhandeling van de dossiers gebeurt begin 2005.

2.5.2.2 Productieactiviteiten

Heel wat netbeheerders baten nog steeds productie-installaties uit of zijn er eigenaar van. De VREG vraagt een plan van aanpak om deze installaties af te stoten.

Begin 2004 vroeg de VREG aan alle distributienetbeheerders voor elektriciteit een lijst van de elektriciteitsproductie-installaties waarvan zij eigenaar zijn, die door hen beheerd worden of die beheerd worden door een persoon waarin de netbeheerder een deelneming heeft. Uit de antwoorden blijkt dat heel wat distributienetbeheerders vandaag nog steeds productie-installaties uitbaten of er minstens eigenaar van zijn. Twee distributienetbeheerders hebben trouwens nog steeds deelnemingen in vennootschappen die zelf elektriciteit produceren. Het bleekt slechts in één geval te gaan om een participatie die reeds bestond op het moment van inwerkingtreding van het besluit Netbeheer*. Enkel deze bestaande participaties mogen nog tot 15 september 2006 worden aangehouden.

Daarom besliste de VREG eind 2004 om de distributienetbeheerders in 2005 aan te schrijven met de vraag om een plan van aanpak op te maken voor het afstoten van deze installaties en/of deelnemingen. En dit ter goedkeuring voor te leggen aan de VREG.

2.5.3 Onafhankelijkheid

Via een stappenplan moeten alle gemengde distributienetbeheerders voldoen aan de eisen van onafhankelijkheid. De VREG volgde de uitvoering van dit plan verder op in 2004.

Onafhankelijkheid van de elektriciteits- en aardgasleveranciers: dat is een van de belangrijkste voorwaarden die in het Elektriciteitsdecreet* en het Besluit Netbeheerders* aan de distributienetbeheerders en aardgasnetbeheerders wordt opgelegd. Onafhankelijkheid is immers een voorwaarde voor onpartijdigheid, die alle netbeheerders moeten respecteren ten overstaan van de energieleveranciers. Deze voorwaarde van onafhankelijkheid stelt voornamelijk een probleem voor de gemengde intercommunales, aangezien een leverancier, met name Electrabel NV, rechtstreeks aandeelhouder is van deze netbeheerders.

GeDIS maakt stappenplan op

Om na te gaan of de gemengde distributienetbeheerders voldoen aan de gestelde onafhankelijkheids- en vertrouwelijkheidsvereisten heeft de VREG aan GeDIS⁹ opgelegd een stappenplan op te maken. GeDIS staat voor Gemeentelijk Samenwerkingsverband voor Distributienetbeheer. Het plan geeft aan hoe deze vereisten binnen de gemengde intercommunales worden ingevuld, om een onafhankelijke manier van werken te garanderen ten opzichte van Electrabel NV en de ondernemingen aan wie ze verbonden is.

HOOFDLIJNEN VAN DE VREG-WERKING IN 2004

Het door GeDIS opgestelde stappenplan bevat sluitende afspraken met betrekking tot de scheiding van - vooral - de gemeenschappelijke IT-systemen tussen Electrabel NV en de met haar verbonden vennootschappen enerzijds en de distributienetbeheerders anderzijds.

VREG volgt stappenplan op

In de loop van 2004 volgde de VREG de implementatie van dit stappenplan verder nauwgezet op. Vooral het respecteren van de timing voor de realisatie van verschillende stappen in het proces, vormde voor de distributienetbeheerders een probleem. In sommige gevallen moest de VREG overgaan tot een ingebrekestelling van de gemengde netbeheerders om de naleving van de voorziene timing te realiseren. In bepaalde gevallen gaf het overschrijden van de timing aanleiding tot wijzigingen in de prioriteit van de uitgevoerde stappen, gekoppeld aan een aangepaste timing.

De uitvoering van het stappenplan is een lopend proces waarvan de volledige implementatie voorzien is voor begin 2005. De opvolging van deze materie blijft dan ook in 2005 een belangrijk aandachtspunt voor de VREG.

2.5.4 Kwaliteit dienstverlening en investeringsplannen

2.5.4.1 Kwaliteitsopvolging

De VREG staat in voor de kwaliteitsbewaking van de netbeheerders. In 2004 publiceerde ze hierover haar eerste rapport.

Vastlegging rapporteringsmodel voor aardgas

Om de kwaliteit van de aardgasnetten te monitoren, legde de VREG op 11 mei 2004 een rapporteringsmodel vast (BESL-2004-33). Volgens dit model moeten de netbeheerders jaarlijks de kengegevens voor hun net bekendmaken. Deze indicatoren stellen de VREG in staat om na te gaan of de investeringen in de netten op een oordeelkundige wijze gebeuren, en of de dienstverlening van de netbeheerder aan de gestelde verwachtingen beantwoordt. Het document bevat indicatoren voor de onderbrekingen van de toegang tot het aardgasnet, het drukniveau op de toegangspunten en de kwaliteit van het aardgas. Ook wordt nagegaan in welke mate de termijnen van het Technisch Reglement worden nageleefd. Gaslekken worden rechtstreeks gerapporteerd aan de FOD⁶ Economie, KMO, Middenstand en Energie, Bestuur Kwaliteit en Veiligheid. Het rapporteringsmodel voor de distributienetten elektriciteit was al vastgelegd in de loop van 2003.

Eerste rapportering voor elektriciteit

De elektriciteitsdistributienetbeheerders rapporteerden voor het eerst op 1 juni 2004 voor het voorgaande activiteitenjaar. Bij de controle van de ingediende rapporten ging de grootste aandacht uit naar de manier waarop aan de rapporteringsverplichting voldaan werd. De VREG publiceerde op 10 november 2004 een rapport met een aantal kengegevens voor de distributienetten in Vlaanderen (RAPP-2004-12).

- Gemiddeld werd de stroomvoorziening van een Vlaamse afnemer 0,555 keer onderbroken tijdens 2003;
- Het herstellen van een onderbreking duurde gemiddeld 41 minuten;
- Een distributienetgebruiker op het Vlaamse distributienet heeft daardoor in 2003 gemiddeld 21 minuten en 54 seconden zonder stroom gezeten.

Vooral kabeldefecten, al dan niet veroorzaakt door derden, liggen aan de oorzaak van deze accidentele onderbrekingen.

Voor de kwaliteitsrapportering over het jaar 2004 wordt het huidige model van rapportering behouden mits een aantal kleine aanpassingen.

2.5.4.2 Investeringsplannen

De netbeheerders dienen jaarlijks een investeringsplan in bij de VREG. Voor de uitbreiding van de aardgasdistributienetten werd een advies aan de minister overgemaakt.

Hoofdstuk 1 van de Planningscode van de Technische Reglementen Distributie legt de distributienetbeheerder, respectievelijk de aardgasnetbeheerder, de verplichting op om jaarlijks een investeringsplan op te stellen, en dit aan de VREG mee te delen vóór 1 juli. Dit investeringsplan moet volgende elementen omvatten:

- een gedetailleerde raming van de nodige behoeften aan distributiecapaciteit, met aanduiding van de onderliggende hypothesen;
- een investeringsprogramma dat de netbeheerder vooropstelt om deze behoeften te kunnen dekken.

Het investeringsplan is indicatief van aard. Het investeringsplan in een bepaald jaar heeft betrekking op de investeringen tijdens de drie volgende jaren. Bij wijze van opvolging worden eveneens gegevens opgevraagd over de investering van het betrokken jaar en het voorgaande jaar.

In twee mededelingen van 11 mei 2004 (MEDE-2004-5 en MEDE-2004-6) legde de VREG het model voor de rapportering door de netbeheerders vast. Op basis hiervan werden de investeringsplannen door de netbeheerders ingediend voor de periode 2005-2007. Deze investeringsplannen liggen ter studie bij de VREG.

Studie uitbreiding aardgasdistributienetten

In 2003 startte een studie over de meest geschikte wijze van uitbreiding van de aardgasdistributienetten. Deze studie werd verdergezet in 2004. Uitgangspunt is het principe dat het aardgasdistributienet vooral moet worden uitgebreid in gebieden waar een zo groot mogelijk aantal gezinnen zich kan aansluiten. De VREG organiseerde hiervoor een consultatie bij de aardgasnetbeheerders. In het voorjaar van 2004 werd een advies over de invoering van een technische openbaredienstverplichting voor de uitbreiding van het aardgasnet overgemaakt aan de Vlaamse minister, bevoegd voor het Energiebeleid.

De VREG stelde voor om in het ontwerpbesluit niet alleen regels uit te werken in verband met de uitbreiding van het aardgasnet, maar ook een aantal basisprincipes vast te leggen betreffende de aansluitingen op het net. Onder meer met betrekking tot het recht op aansluiting.

Naar 95 %

De VREG stelde voor om de aardgasnetbeheerders te verplichten om in 2030 een aansluitbaarheidsgraad van 95 % te bereiken. Dat betekent dat in 2030 95 % van alle woningen of gebouwen in zijn distributienetgebied op het aardgasnet moeten kunnen worden aangesloten. Bovendien moet de aansluitbaarheidsgraad dit niveau versneld bereiken in:

- woongebieden;
- woongebieden met culturele, historische en/of esthetische waarde;
- woonuitbreidingsgebieden;

HOOFDLIJNEN VAN DE VREG-WERKING IN 2004

- woongebieden met een landelijk karakter;
- woongebieden met landelijk karakter en culturele, historische en/of esthetische waarde.

De controle op de naleving van deze doelstellingen gebeurt aan de hand van het investeringsplan dat de aardgasnetbeheerders jaarlijks moeten indienen.

2.6 Leveranciers

Een leverancier moet eerst over een leveringsvergunning van de VREG beschikken. Pas dan kan hij actief worden op de Vlaamse markt en elektriciteit en/of aardgas leveren aan eindafnemers aangesloten op distributienetten in het Vlaamse Gewest.

Een leveringsvergunning wordt toegekend na een onderzoek van de financiële en de technische capaciteit en de beheersmatige en juridische onafhankelijkheid en professionele betrouwbaarheid. De VREG weigert aanvragen die uitgaan van ondernemingen die niet aan de minimumvereisten voldoen.

2.6.1 Toekenning

2.6.1.1 Leveringsvergunning voor elektriciteit

Op 31 december 2004 beschikten zeventien leveranciers over een leveringsvergunning voor elektriciteit.

In 2004 werden vier leveringsvergunningen voor elektriciteit uitgereikt.

1. De eerste vergunning van het jaar werd toegekend aan Belgian Shell NV op 27 april 2004;
2. Het Nederlandse Eneco Energie International BV ontving op 19 juli 2004 een vergunning;
3. Op 12 oktober 2004 kreeg het Belgische Energo NV een leveringsvergunning;
4. De laatste leveringsvergunning van 2004 werd toegekend aan de Belgische vennootschap Lampiris NV op 8 december 2004.

2.6.1.2 Leveringsvergunning voor aardgas

Op 31 december 2004 beschikten veertien leveranciers over een leveringsvergunning voor aardgas.

In 2004 werden vijf aardgasvergunningen toegekend.

1. De eerste leveringsvergunning werd toegekend aan Essent Belgium NV op 27 januari 2004. Als gevolg van de statutaire naamswijziging van WattPlus NV tot Essent Belgium NV heeft de VREG op 25 mei 2004 haar beslissing van 27 januari 2004 gewijzigd met betrekking tot de toekenning van een leveringsvergunning voor aardgas aan WattPlus NV;
2. Op 14 april 2004 werd een leveringsvergunning toegekend aan SPE NV;
3. Op deze datum ontving ook City Power NV haar aardgasvergunning. Net zoals SPE NV een Belgische onderneming;
4. Op 3 augustus 2004 kreeg het Nederlandse Eneco Energiehandelsbedrijf BV een leveringsvergunning;
5. De laatste vergunning van het jaar werd voor aardgas toegekend aan Elektriciteitsbedrijf Merksplas BVBA op 17 augustus 2004.

Voor een overzicht van de leveringsvergunningen op 31 december 2004, zie 4. Bijlagen.

2.6.2 Opvolging

Nadat een energieleverancier een vergunning heeft ontvangen, volgt de VREG op of hij blijft voldoen aan de Vlaamse regelgeving. Alle opvolgingsdossiers werden in 2004 positief afgerond.

Artikel 21 van het Besluit Leveranciers* verplicht de houders van een leveringsvergunning om de VREG jaarlijks een verslag te bezorgen over de wijze waarop ze aan de voorwaarden van de uitvoeringsbesluiten voldoen. Al in 2002 werden standaard opvolgingsformulieren uitgewerkt, naar analogie met de standaard aanvraagformulieren. De opvolgingsdossiers moeten jaarlijks uiterlijk op 31 mei worden ingediend.

Met de opvolgingsformulieren wil de VREG uniformiteit brengen in de rapportering over de manier waarop zij voldoen aan de financiële, technische en juridische voorwaarden.

Alle opvolgingsdossiers werden in de loop van 2004 met positief resultaat afgerond. Bij alle leveranciers heeft de VREG bijkomende inlichtingen opgevraagd en ontvangen. Bij de analyse ligt het zwaartepunt op de financiële capaciteit. Daarnaast worden ook de technische capaciteit en juridische onafhankelijkheid onderzocht.

Interne procedure aangepast

De VREG heeft in maart 2004 de interne procedure met betrekking tot de opvolging van leveranciers grondig herbekeken. Op 11 maart 2004 werden aangepaste modelformulieren 'opvolging leveranciers elektriciteit' en 'opvolging leveranciers aardgas' op de website geplaatst.

Begin 2005 gebeurt de efficiëntieoefening opnieuw. De bedoeling is om slechts één opvolgingsformulier over te houden. Zo moeten energieleveranciers die zowel elektriciteit als aardgas leveren, geen twee aparte dossiers indienen.

2.6.3 Evolutie aantal (actieve) vergunningen

In 2004 hernieuwde de VREG een aantal vergunningen. Heel wat niet-actieve vergunningen werden opgeheven.

Niet alle energieleveranciers maken gebruik van hun leveringsvergunning en dus hun recht om elektriciteit en/of aardgas te leveren op de Vlaamse markt. Daarom zijn in de loop van 2004 heel wat vergunningen opgeheven op verzoek van deze leveranciers.

De decretale en reglementaire bepalingen met betrekking tot de leveringsvergunningen voorzien geen expliciete mogelijkheid voor de VREG om de leveringsvergunning op te heffen op vraag van een niet-actieve vergunninghouder. Op basis van de algemene beginselen van het administratief recht oordeelde de VREG dat het voor een vergunninghouder mogelijk moet zijn om de leveringsvergunning in te leveren wanneer hij niet meer geïnteresseerd is.

Daarnaast werd ook een aantal vergunningen hernieuwd.

HOOFDLIJNEN VAN DE VREG-WERKING IN 2004

ELEKTRICITEIT

Opgeheven op verzoek van de betrokken firma

Op 16 maart 2004 besliste de VREG de leveringsvergunning voor elektriciteit van Nuon Energy Trade & Wholesale NV op te heffen.

Op 20 april 2004 werd de leveringsvergunning voor elektriciteit van Essent Energy Trading BV opgeheven.

Ook de vergunningen van RWE Solutions AG en RWE Plus Belgium NV werden opgeheven, respectievelijk op 6 juli 2004 en 31 augustus 2004.

Zonder voorwerp

De VREG stelde op 3 augustus 2004 vast dat de vergunning voor de levering van elektriciteit die aan Eneco Energie Levering BV was toegekend, zonder voorwerp was. En dit door het ontbinden van de onderneming. Dit had geen enkel praktisch gevolg voor de Vlaamse elektriciteitsmarkt, vermits de afnemers van Eneco Energie Levering BV overgedragen werden naar Eneco Energiehandelsbedrijf BV.

Nieuwe benaming

Als gevolg van de statutaire naamswijziging van WattPlus NV tot Essent Belgium NV heeft de VREG op 25 mei 2004 de beslissing gewijzigd om de benaming WattPlus NV te vervangen door Essent Belgium NV.

Hernieuwing

Op 10 juni 2003 werd een leveringsvergunning verleend aan City Power NV. City Power vroeg op 17 juni 2004 aan de VREG om haar leveringsvergunning te hernieuwen. Dit naar aanleiding van de verplaatsing van haar maatschappelijke zetel en de controlewijziging waarbij zij is betrokken. De VREG besliste op 7 september 2004 om hierop in te gaan, aangezien uit de informatie die door City Power werd overgemaakt bleek dat zij nog steeds aan de voorwaarden van het besluit blijft voldoen.

AARDGAS

Nieuwe benaming

Als gevolg van de statutaire naamswijziging van WattPlus NV tot Essent Belgium NV besliste de VREG op 25 mei 2004 om de benaming WattPlus NV te vervangen door Essent Belgium NV.

Hernieuwing

Op 3 augustus 2004 werd de leveringsvergunning voor aardgas aan ENECO Energie Levering BV hernieuwd op naam van ENECO Energiehandelsbedrijf BV (zie supra).

Wijziging beslissing

Als gevolg van de statutaire naamswijziging van Ruhrgas AG tot E.ON Ruhrgas AG besliste de VREG op 19 juli 2004 om in de beslissing tot toekenning van een leveringsvergunning de benaming Ruhrgas AG te vervangen door E.ON Ruhrgas AG.

2.7 Communicatie en informatieverlening

2.7.1 Stroomlijning en uitbouw van extern communicatiebeleid

Objectieve informatieverlening is cruciaal voor de correcte en transparante werking van de energiemarkt in Vlaanderen. Ook na de volledige vrijmaking van de markt blijft communicatie en informatieverstrekking voor de VREG een belangrijk werkinstrument.

2004 was het eerste jaar sinds de oprichting van de VREG waarin de Vlaamse markt geen nieuwe stappen naar vrijmaking moest zetten. Dit had natuurlijk een belangrijke invloed op de communicatie-inspanningen van de VREG.

In de loop van 2004 werd de externe communicatie van de VREG verder gestroomlijnd en uitgebouwd.

Welke informatie?

Welke diensten kan de VREG leveren aan de Vlaamse energieafnemers? Dat is de centrale boodschap die de VREG in de loop van 2004 heeft verspreid. De VREG wil uitgroeien tot de referentie-instelling op het vlak van de Vlaamse energiemarkt.

Een prioriteit blijft de informatie die duidelijk maakt wat de VREG wél kan doen voor de Vlaamse energieafnemer en wat niet. De VREG ontvangt immers steeds meer vragen over onderwerpen die niet tot haar bevoegdheid behoren. Dat is bijvoorbeeld het geval wanneer het gaat over de contractuele band tussen leverancier en afnemer, zoals alle klachten over ontbrekende of foutieve facturen.

Meest gezocht is de informatie die de huishoudelijke en kleine professionele energieafnemers toelaat om beter geïnformeerd de Vlaamse energiemarkt te betreden en op objectieve basis een energieleverancier te kiezen.

Veel gestelde vragen

Op basis van informatie vanuit de Vlaamse energiemarkt (bijvoorbeeld vragen en klachten over ongevraagde leverancierswissels, klachten en vragen in verband met de afhandeling van de energielevering in geval van verhuis), werkt de VREG procedures uit om de marktwerking te verbeteren. Communicatie met de marktactoren leidt tot een hogere transparantie en efficiëntie op de Vlaamse energiemarkt. De veel gestelde vragen op de VREG-website zijn een goed voorbeeld van wisselwerking met de marktactoren op het vlak van communicatie. Op basis van vragen en klachten bij de infocel, weet de VREG wat er leeft op de markt. Op basis daarvan stelt ze dan 'Veel gestelde vragen en antwoorden' op.

Website

De website blijft de hoeksteen van het communicatiebeleid. Alle informatie die de VREG breed wil verspreiden staat dan ook op de website. Naargelang van de aard van de doelgroep en van de informatie in kwestie, wordt de boodschap daarnaast ook via andere kanalen verspreid.

HOOFDLIJNEN VAN DE VREG-WERKING IN 2004

2.7.2 Website en nieuwsbrief

De website www.vreg.be is de hoeksteen van het communicatiebeleid van de VREG. De nieuwsbrief informeert en speelt in op de actualiteit.

Niet alle Vlaamse burgers hebben toegang tot de website van de VREG. Toch maken de snelheid, flexibiliteit en de interactiviteit het tot een ideaal kanaal om te informeren over een snel evoluerende materie zoals de vrijgemaakte energiemarkt. De website wordt dan ook op permanente basis bijgewerkt, om zo actueel en volledig mogelijk te blijven.

Grondige update

De website van de VREG onderging op 16 februari 2004 een grondige update. De inhoud van verschillende pagina's werd opgefrist. Verder werden de lijsten met de veel gestelde vragen aangevuld. Dankzij de nieuwe rubriekenlijst in de linkerkolom van de website vinden de leveranciers, de netbeheerders, de producenten van milieuvriendelijke energie en de andere groepen van de sector nu sneller de juiste pagina terug.

Elektronische vragenlijst

Op het einde van 2004 stond een elektronische vragenlijst op de website. Doel: een beter inzicht krijgen in het profiel van de bezoeker, de informatie waarnaar bezoekers van de website op zoek zijn, hun verwachtingen en suggesties voor verbetering van de website. De resultaten hiervan worden in 2005 gebruikt om de website te optimaliseren.

De Nieuwsbrief

De VREG verstuurt een nieuwsbrief. Hierin meldt ze belangrijke toevoegingen aan de website aan haar abonnees. In de loop van 2004 werd de nieuwsbrief omgevormd tot een systematisch communicatie-instrument.

In principe wordt wekelijks één nieuwsbrief verstuurd, standaard op donderdag. Personen die de Vlaamse energiemarkt van nabij willen opvolgen, krijgen zo informatie over de nieuwe elementen op de website. In sommige gevallen bevat de nieuwsbrief ook achtergrondinformatie, bijvoorbeeld bij nieuwe statistieken. In uitzonderlijke gevallen worden twee nieuwsbrieven verstuurd.

2.7.3 Leveranciersvergelijking op de VREG-website

Op de website van de VREG kunnen afnemers op een eenvoudige manier prijzen en voorwaarden van leveranciers vergelijken.

Op de VREG-website vergelijkt de afnemer op een objectieve manier de prijzen en voorwaarden van alle producten van alle leveranciers die voor hem relevant zijn.

Vergelijking, geen voorspelling

De klemtoon ligt op de vergelijking (het uitvlakken van de verschillen in de manier waarop de leveranciers zelf deze informatie aan de klant presenteren) en niet zozeer op een exacte voorspelling van de toekomstige evolutie van de energieprijzen. De jaarlijkse kostprijs die op de website staat, gaat uit van historische verbruiksgegevens. De energieprijs die de bezoeker uiteindelijk zal moeten betalen, kan hoger of lager zijn omdat

- de energieprijzen zelf evolueert;
- zijn verbruik hoger of lager kan zijn dan voorheen.

De VREG houdt dan ook alleen rekening met volledig bekende factoren en anticipeert niet op distributienet-tarieven of heffingen die nog niet definitief zijn goedgekeurd. Ook met tijdelijke of lokale promoties houdt de VREG geen rekening.

Veel geraadpleegd

De leveranciersvergelijking op de VREG-website blijft grote hoeveelheden mensen aantrekken. In 2004 werden in totaal bijna 160.000 vergelijkingen gemaakt op de website. Deze dienstverlening wordt ook via telefoon aangeboden. Dat blijft een belangrijke troef voor mensen die geen vlotte toegang hebben tot het internet.

2.7.4 Studie prijsevolutie

De VREG bestudeert constant de prijsevolutie op de energiemarkt. In 2004 werden hierover drie rapporten en een persbericht gepubliceerd.

Publicatie rapporten

In 2004 publiceerde de VREG drie rapporten en één persmededeling over de evolutie van de prijzen voor de particuliere eindafnemer. Deze studies hadden tot doel bij te dragen tot een beter inzicht van de Vlaamse energieafnemers in de voordelen van de vrijgemaakte energiemarkt. Zo werd zwart op wit aangetoond dat voor alle typecategorieën van (huishoudelijke) afnemers in Vlaanderen een beter aanbod bestaat dan de voorwaarden die gelden voor de afnemers die geen actieve leverancierskeuze maakten.

Het eerste rapport (RAPP-2004-2) ging dieper in op de prijzen op 1 januari 2004, zes maanden na de vrijmaking. Op dat moment ontving het merendeel van de Vlaamse particuliere eindafnemers zijn energie nog van de standaardleverancier. Pas vanaf januari 2004 was in Vlaanderen het tarief voor de meterhuur en de berekeningsmethode van de gratis elektriciteit bekend en werden deze elementen opgenomen in onze berekende jaarlijkse kostprijzen. Vanaf het volgende rapport (RAPP-2004-6) werden de 'all-in prijzen' gebruikt bij de analyse van de prijzen. Een vergelijking van de prijzen, één jaar na de vrijmaking van de energiemarkt, was het uitgangspunt van het derde rapport (RAPP-2004-9) dat werd gepubliceerd midden juli. Omdat verschillende partijen in de media een pessimistisch beeld van de vrijmaking ophingen, heeft de VREG in september 2004 een persbericht (PERS-2004-3) gelanceerd met een aantal geactualiseerde cijfergegevens van het vorige rapport. Om het beeld duidelijker te stellen werd hierbij een gezin met een doorsnee verbruik van 3.500 kWh als voorbeeld genomen.

Daling van de prijzen

De conclusies van de verschillende rapporten waren zeer gelijklopend en bevestigden de conclusie van het eerste prijsonderzoek dat de VREG in september 2003 had uitgevoerd. De vrijmaking oefent een significant en onaanvechtbaar neerwaarts effect uit op de prijzen voor huishoudelijke en kleine elektriciteitsafnemers. De passieve afnemers die bij de standaardleveranciers zijn gebleven, betalen de hoogste prijs terwijl de gezinnen die een actieve keuze maakten gemiddeld gezien van lagere tarieven genieten. Alle eindafnemers zijn in Vlaanderen globaal ook goedkoper af dan in Wallonië, waar de vrijmaking werd uitgesteld tot 1 juli 2007. Ook is duidelijk dat het verschil in prijs tussen de leveranciers onderling enorm hoog kan oplopen. De eindafnemer bekijkt dan ook best verschillende aanbiedingen vooraleer hij een contract sluit.

HOOFDLIJNEN VAN DE VREG-WERKING IN 2004

Werkgroep Tarieven

Het opvolgen van de prijsevoluties op de Vlaamse markt vergt veel uitwisseling van informatie met de federale regulator CREG. Die staat in voor het goedkeuren van de nettarieven. Hiervoor werd een werkgroep opgericht. In 2004 is de werkgroep Tarieven éénmaal samengekomen in het kader van het regulatorenoverleg. De CREG lichtte de distributienettarieven toe aan de andere regulatoren. Daarnaast werden er afspraken gemaakt om bepaalde tariefelementen verder te onderzoeken. Naast de distributienettarieven werd de toepassing van verschillende heffingen, bijdragen en taksen, de maximumprijs en aansluitings- of injectiekosten behandeld.

2.7.5 VREG infocel**De VREG ontvangt nog steeds veel vragen over de werking van de vrijgemaakte energiemarkt. Daarom werd de infocel niet stopgezet, maar afgebouwd.**

De VREG richtte in 2002 een infocel op om de Vlaamse energieafnemers - zowel huishoudens als bedrijven - te informeren over de vrijmaking van de energiemarkt en de gevolgen hiervan. Dit team van goed geïnformeerde voorlichters beantwoordde letterlijk duizenden oproepen, brieven en e-mails.

In 2004 moest de VREG beslissen of ze deze dienstverlening zou stopzetten. Omwille van het grote aantal mensen dat dagelijks nog een beroep doet op de infocel, werd ze niet stopgezet maar afgeslankt en in de administratieve cel van de VREG geïntegreerd. Dit garandeert de continuïteit van deze gesmaakte dienstverlening.

De Vlaamse Infolijn

De Vlaamse Infolijn helpt de VREG nog steeds bij de telefonische beantwoording van vragen. In 2004 werd de samenwerking nog versterkt, om zo de beschikbaarheid van het infonummer (02 553 13 53) te optimaliseren. Dit alles vergt een grote inspanning, zowel in termen van mensen als van budgetten. Nochtans had de VREG hiertoe nooit expliciet de opdracht gekregen. En werden hiervoor binnen haar structuren geen mensen en middelen voorzien.

2.7.6 Informatie-inspanningen van de VREG**De VREG leidt trainers op over de vrijgemaakte energiemarkt. Deze verspreiden de informatie over het hele Vlaamse grondgebied.**

Om de drempelvrees van heel wat mensen weg te nemen, gingen de VREG-medewerkers in 2003 en begin 2004 zelf op pad. Op tientallen informatieavonden, -namiddagen en andere gelegenheden gaven ze toelichting bij de vrije markt. Al gauw bleek dit echter een te zware belasting van de organisatie. Er werd gezocht naar alternatieven.

Intermediairen inschakelen

Einde 2003 en begin 2004 werd daarom een aantal opleidings- en informatiesessies ingericht voor de vormingsmedewerkers van consumentenorganisaties en werkgeversorganisaties. Zodat de organisaties zelf deze informatie aan hun leden zouden kunnen doorgeven. Door de complexiteit en de snelle evolutie van de vrijgemaakte energiemarkt bleek deze formule echter niet voldoende.

Om die reden werd gezocht naar een alternatief, waarbij enerzijds objectieve en actuele informatie aangeboden wordt door goed geïnformeerde 'trainers', maar anderzijds geen te zware last op de VREG-werking gelegd wordt. Hieruit kwam eind 2004 de samenwerking met het vormingsinstituut SYNTRA-West tot stand. De VREG leidde een aantal trainers van SYNTRA-West op en actualiseert hun informatiemateriaal op permanente basis. Deze sprekers staan ter beschikking van organisatoren die een informatiemoment willen inrichten rond de vrijgemaakte energiemarkt.

De presentaties voor de informatiesessies worden constant geactualiseerd en staan op de VREG-website. Zo kunnen ook andere geïnteresseerden hiervan gebruikmaken.

2.7.7 Andere communicatie-initiatieven

Folders, informatieve teksten, teletekst, infobladen, ... ze dragen allemaal bij tot de voorlichtingsfunctie van de VREG.

Ter ondersteuning van de informatiesessies stelde de VREG een nieuwe folder voor particulieren op. Deze handige folder biedt een korte toelichting over de vrije leverancierskeuze, over verhuis en over hoe de VREG de afnemers helpt om hun weg te vinden op de vrije energiemarkt. De folder wordt verspreid op informatiesessies, en via de informatieambtenaren van de Vlaamse steden en gemeenten.

Deze informatieambtenaren vormen een belangrijk informatiekanaal voor de VREG. In de loop van 2004 werd met hen een verdere samenwerking opgezet via de VVSG (Vlaamse Vereniging van Steden en Gemeenten) en de diensten van de Vlaamse Informatieambtenaar (Afdeling Communicatie en Ontvangst). Dit leidde tot de opname van informatieve teksten in letterlijk honderden lokale informatiebladen. Informatie over de vrijmaking in het algemeen en de problematiek van energievoorziening bij verhuis of indienstname van een nieuwe aansluiting in het bijzonder.

Uit cijfers van de afdeling Communicatie en Ontvangst blijkt dat de 'vrijgemaakte energiemarkt' een van de meest vermelde onderwerpen is in de gemeentelijke infobladen.

Ook de contactinformatie van de vergunde energieleveranciers op VRT-teletekstpagina 696 maakt deel uit van het informatieaanbod van de VREG.

2.7.8 Media-aanwezigheid

In 2004 was de VREG vooral aanwezig in de media via artikels en persconferenties.

Radiospots en kranten- en tijdschriftenadvertenties kondigden de vrijmaking van de energiemarkt voor KMO's en particulieren aan. De samenwerking met informatieambtenaren van steden en gemeenten en met OCMW's leidde de mensen naar de VREG als bron van objectieve en praktische informatie.

In 2004 was alleen een ondersteunende rol weggelegd voor commerciële advertenties en andere betalende media-aanwezigheid.

HOOFDLIJNEN VAN DE VREG-WERKING IN 2004

De essentie van de media-aanwezigheid van de VREG bestond uit redactionele artikels, persconferenties, enzovoort. Dat leidde tot 173 artikels met aandacht voor de activiteiten van de VREG in de Vlaamse geschreven pers. Daarnaast waren er de websites, nieuwsbrieven, TV- en radioberichtgeving en de gespecialiseerde pers waarin de VREG en de vrijmaking werden vermeld.

Toch koos de VREG in november 2004 voor een aantal korte teaseradvertenties in de meeste Vlaamse dagbladen, waaronder De Tijd, De Standaard, De Morgen, Metro en Het Nieuwsblad.

De VREG pakte tijdens het weekend van 18 en 19 december 2004 ook uit met een korte publireportage op alle regionale Vlaamse televisiezenders. Hierin kwamen de hoofdlijnen van de energieliberalisering nog eens aan bod via de bekommernissen van de modale Vlaamse burger. De publi-reportage kan nog steeds bekeken worden via de VREG-website.

2.7.9 Persmededelingen en persconferenties

In de loop van 2004 organiseerde de VREG twee persconferenties en verstuurde ze vijf persmededelingen.

Persconferenties

In de loop van 2004 organiseerde de VREG twee persconferenties:

- Op 14 mei 2004 stelde ze haar jaarverslag 2003 voor op een persconferentie;
- Op 17 september 2004 gaven de VREG en de CREG een gezamenlijke persconferentie. Ze wilden reageren op het negatieve beeld dat achterbleef n.a.v. de studie in het septembernummer van Test Aankoop. De beide regulatoren stelden resultaten van studies voor m.b.t. de evolutie van de transport- en distributienettarieven, de energieprijzen en de ontwikkeling van de elektriciteitsprijzen voor laagspanningsafnemers.

Persmededelingen

De VREG verstuurde in 2004 vijf persmededelingen naar de Vlaamse media. Deze verschenen ook op de VREG-website:

- Op 21 april besprak de VREG de resultaten van de INRA-studie over het 'Switchgedrag van huishoudelijke elektriciteitsklanten in Vlaanderen naar aanleiding van de vrijmaking op 1 juli 2003';
- Op 4 juni deed de VREG een mededeling over de prijssituatie op de Vlaamse elektriciteitsmarkt voor kleine elektriciteitsafnemers;
- Op 17 september sneed de VREG dit onderwerp nog eens aan;
- Op 22 november gaf de VREG toelichting over de garantie van correcte informatie aan afnemers door de energieleveranciers via alle kanalen die prijsinformatie verstrekken.
- De laatste persconferentie vond plaats op 1 december. Hierop zette de VREG haar samenwerking met SYNTRA-West in de spots. Meer bepaald voor het aanbieden van deskundige en objectieve sprekers voor informatiesessies over de vrijmaking van de Vlaamse energiemarkt.

2.8 Marktbevestigingen

De VREG ziet het als haar taak om de Vlaamse energiemarkt in kaart te brengen. In dat kader organiseert ze regelmatig enquêtes en publiceert ze maandelijks en jaarlijks marktstatistieken.

2.8.1 Marktbevestiging sector

De VREG ontvangt maandelijks kwantitatieve gegevens van de netbeheerders en de leveranciers. Hiervoor werd een standaardrapport ontwikkeld. Kwalitatieve gegevens komen alleen nog van de afnemers via enquêtes.

Van begin 2002 tot en met het eerste trimester 2003 rapporteerde de VREG driemaandelijks in een uitgebreid rapport over de ontwikkelingen op de Vlaamse energiemarkt. Een aantal vaststellingen wezen op tekortkomingen van deze aanpak. Na overleg met de leveranciers en netbeheerders startte de VREG vanaf 1 januari 2004 met een nieuwe aanpak:

- De VREG engageert zich om de administratieve overlast te beperken en de bevestigingen te standaardiseren. 'Ad hoc'-bevestigingen kunnen wel nog altijd voorkomen;
- Maandelijks vraagt de VREG kwantitatieve gegevens op bij de netbeheerders over het aantal toegangspunten van de verschillende leveranciers op de eerste kalenderdag van de maand. De toegangspunten worden hierbij opgesplitst naar 3 categorieën: telegelezen, niet-telegelezen niet-huishoudelijke en huishoudelijke afnemers, en dit via een gestandaardiseerd rapport;
- De leveranciers rapporteren maandelijks over de in- en uitstroom van afnemers;
- Jaarlijks worden de netbeheerders bevestigd met betrekking tot de geleverde hoeveelheden energie per leverancier in het voorgaande jaar;
- De VREG engageerde zich om het overleg met andere regulatoren en instanties op te starten om de bevestigingen beter op elkaar af te stemmen;
- Voor het verkrijgen van kwalitatieve gegevens (contractduur, opzegtermijnen, prijsevolutie,...) wordt een beroep gedaan op enquêtes bij de afnemers, en wordt geen beroep meer gedaan op de leveranciers.

Het was de uitdrukkelijke bedoeling van de VREG om de bevestigingen te systematiseren, zodat de leveranciers en netbeheerders de rapportering kunnen automatiseren.

Maandelijkse publicaties

Op basis van de ingediende rapportering van zowel leveranciers als netbeheerders, publiceert de VREG maandelijks geactualiseerde marktgegevens op haar website. Gezien er ook in het buitenland interesse bestaat voor deze statistieken, wordt sinds eind 2004 een Franse en Engelse vertaling op de website geplaatst. Deze statistieken worden regelmatig geciteerd in zowel binnen- als buitenlandse pers.

'Groene' vragen

De VREG kreeg in 2004 regelmatig vragen met betrekking tot de deelmarkt van 'groene' contracten. Deze bleven op basis van de nieuwe aanpak onbeantwoord. Om een beter beeld te krijgen van de omvang en evolutie van deze deelmarkt, besliste de VREG daarom eind december een aantal vragen toe te voegen aan het modelformulier dat de leveranciers maandelijks indienen.

HOOFDLIJNEN VAN DE VREG-WERKING IN 2004

Administratieve vereenvoudiging

De VREG engageerde zich ook om de diverse regulatoren en andere overheden rond de tafel te verzamelen. Het doel: de informatieverplichtingen van de marktpartijen in de mate van het mogelijke op elkaar af te stemmen. In de loop van 2004 vond hieromtrent al verschillende malen overleg plaats met CREG, CWaPE en BIM. Dit overleg moet leiden tot een vereenvoudiging van de administratieve lasten bij alle marktpartijen. Een tweede doelstelling is het publiceren van marktstatistieken op het niveau van België in zijn geheel. Er werd beslist om marktaandelen te publiceren gebaseerd op de situatie op 31 december 2004. Daarom was een 'ad hoc'-bevraging bij de netbeheerders eind december 2004 noodzakelijk. De netbeheerders verleenden allemaal hun medewerking.

De verwerkte marktgegevens staan op de VREG-website onder de rubriek 'Eigen statistieken' en werden opgenomen in deel 3 van dit jaarverslag. Alle marktstatistieken worden berekend op basis van gegevens die worden aangeleverd door de leveranciers en netbeheerders. Hoewel de gegevens met grote zorg verzameld en verwerkt worden, kan de VREG onmogelijk de juistheid ervan controleren. Om die reden werd een disclaimer geplaatst op de website.

2.8.2 Marktbevraging afnemers**In 2004 lag de VREG aan de basis van vier enquêtes bij afnemers: huishoudelijke afnemers, middelgrote bedrijven, gemeenten én bij provincies en VOI's.****Enquête bij huishoudelijke afnemers, voorjaar 2004**

In opdracht van de VREG, nam het marktonderzoeksbureau INRA 2.031 'face to face'-interviews af bij huishoudelijke elektriciteitsafnemers die vanaf 1 juli 2003 in aanmerking kwamen als afnemer. Dat waren in totaal iets minder dan 2,5 miljoen gezinnen. De interviews werden afgenomen tussen 26 januari en 12 maart 2004 met de persoon die binnen het gezin de beslissingen draagt over de aankoop van energie. De voornaamste bevindingen van deze enquête waren:

- Slechts 56 % van de gezinnen kon een indicatie geven van hun energieverbruik. 89 % kon wel een indicatie geven van het budget dat zij jaarlijks aan elektriciteit uitgeven. 76 % ziet de energiekost als belangrijk in het totaal van de gezinskosten;
- 51 % voelde zich voldoende geïnformeerd rond de vrijmaking, 45 % niet. Wie de VREG-website kent, actief informatie zocht of een contract ondertekende, voelde zich duidelijk beter geïnformeerd;
- Meer dan 80 % van de respondenten ontving nog geen enkele spontane offerte van een leverancier en contacteerde ook zelf geen enkele leverancier;
- Wie een contract ondertekende, deed dit vooral uit prijsoverwegingen (95 %);
- Twee op drie van alle contracten heeft een duurtijd van 1 jaar. 54 % kent de opzegtermijn niet;
- 27 % van de gezinnen die een contract aangingen, kon zich geen beeld vormen van de prijsevolutie. Van de anderen meldt 60 % een daling, 16 % een stijging en 24 % een status quo;
- Van de respondenten die nog geen contract aangingen en zich wél een idee vormden over de prijsevolutie sinds de vrijmaking, meldt 90 % een status quo of een prijsstijging. Bij de groep die wel een contract ondertekende was dit slechts 40 %;
- De overgang naar de nieuwe leverancier is voor de meerderheid van de ondervraagde gezinnen goed verlopen. Er zijn slechts enkele meldingen over een onduidelijke eindfactuur van de oude leverancier, pogingen tot vertraging van de overstap door de oude leverancier, ontevredenheid over de dienst-na-verkoop van de nieuwe leverancier;

- Van de respondenten die nog geen contract ondertekenden, overwoog slechts 7 % om in de volgende zes maanden een contract te ondertekenen met de leverancier van zijn keuze. De overigen zaten goed bij hun oude (standaard-)leverancier of ontvingen nog geen gunstige of duidelijke offertes;
- 72 % voelt zich onvoldoende geïnformeerd over de mogelijkheden tot aankoop van groene stroom. Wie actief naar informatie zocht - bijvoorbeeld op de VREG-website - en zelf contact met leveranciers opnam, is hierover beter geïnformeerd;
- Onder gelijkblijvende prijsvoorwaarden heeft 50 % een voorkeur voor groene stroom. De helft van hen is ook bereid om er tot 3 % meer voor te betalen. Eén op vijf van de geïnteresseerden wil zelfs 10 % meer betalen.

Enquête bij gemeenten, uitgevoerd door VVSG en VREG

De VREG is ook geïnteresseerd in het verloop en de uitkomst van de procedures voor de aankoop van energie die de steden en gemeenten in de vrije markt hebben opgestart. Daarom werd beslist om in samenwerking met de VVSG alle steden en gemeenten te bevragen.

In eerste instantie werden enkel die gemeenten bevestigd die voor de aankoop van energie niet samenwerken met GeDIS. De procedure van GeDIS liep op dat moment immers nog. De VVSG verstuurde een brief naar de 111 overige gemeenten, met de vraag om de vragenlijst op de website van de VREG in te vullen. De verwerking van de antwoorden gebeurde tussen 4 maart en 5 april 2004.

In tweede instantie werd in het najaar 2004 ook bij GeDIS gepeild naar de uitkomst van de procedure voor de gemeenten die samenwerkten met GeDIS.

De respons was hoog: 85 van de 111 individueel aangeschreven gemeenten en ook de groep rond GeDIS werkten mee.

De enquête leverde volgende resultaten op:

- Ook de gemeenten die niet samenwerken met GeDIS hebben zich deels verenigd om de procedure voor de aankoop van energie gezamenlijk te doorlopen. De grote meerderheid heeft de procedure dus opgestart samen met andere gemeenten, OCMW's en/of besturen buiten de eigen gemeente;
- Meer dan 81 % gebruikte een algemene offerteaanvraag;
- Bij de opmaak van het bestek doken moeilijkheden op bij het vastleggen van de prijsstructuur. Vooral bij de keuze om de prijzen in de loop van het contract al dan niet automatisch te indexeren. Ook het verzamelen van basisgegevens over het eigen afnameprofiel leverde bij deze eerste oefening veel problemen op. In principe is dit echter een éénmalige hindernis. Bij de hernieuwing van de procedure voor aankoop van energie zal dit heel wat eenvoudiger zijn;
- 99 % van de gemeenten had de procedure voor elektriciteit afgerond en de opdracht gegund. Voor aardgas lag dit percentage op het ogenblik van de bevraging veel lager: 18 %;
- De overgrote meerderheid ondertekende een contract voor 1 jaar dat automatisch (stilzwijgend) hernieuwbaar is;
- De informatie over de evolutie van de prijs is niet eenduidig. Vast staat dat prijsstijgingen deels verklaard kunnen worden doordat gemeenten vroeger korting kregen en de openbare verlichting aan kostprijs geleverd werd;
- Voor elektriciteit gebruikte 20 % van de individueel aangeschreven gemeenten het typebestek van de VVSG mét indexatieparameters, 69 % zonder indexatieparameters. Eveneens 20 % gebruikte het bestek voor aardgas. De meerderheid vond dit een gunstige ervaring. 32 % is vragende partij voor een update van het bestek en suggereert enkele verbeteringen;
- De andere gemeenten gebruikten een ander bestek of model. Ook de groep rond GeDIS stelde zelf een bestek op.

HOOFDLIJNEN VAN DE VREG-WERKING IN 2004

Enquête bij de provincies en VOI's, door de VREG

In de marge van de enquête bij de steden en gemeenten, werd dezelfde vragenlijst ook voorgelegd aan de Vlaamse Openbare Instellingen en provincies. Ook zij maken deel uit van de openbare sector en moeten dus dezelfde procedure doorlopen. Vier van de vijf Vlaamse provincies en 12 van de 32 aangeschreven VOI's werkten mee aan de enquête.

De resultaten van de provincies bevestigen in grote mate deze van de enquête bij de gemeenten.

- De opmaak van de inventaris van de toegangspunten die onder verantwoordelijkheid vallen van een lokale overheid, leverde het eerste jaar heel wat moeilijkheden op. Ook hier geldt dat dit éénmalige obstakels zijn die de volgende jaren heel wat eenvoudiger zullen blijken;
- Er is nog nood aan meer interesse van de energieleveranciers voor deze markt van overheidsopdrachten;
- Veel contracten zijn automatisch hernieuwbaar. Daarin schuilt een potentieel gevaar. Dit zou tot een passieve houding kunnen leiden. De lokale overheden gebruiken hun opgebouwde ervaring best om in de komende jaren op een actieve manier naar de markt te blijven gaan;
- De informatie over de prijs die de provincies in de vrijgemaakte markt betalen is onvolledig maar stemt wel eerder optimistisch.

Enquête bij middelgrote bedrijven, najaar 2004

In 2004 voerde de VREG in samenwerking met Voka, het Vlaams Economisch Verbond, een nieuw marktonderzoek uit bij de bedrijven. Eerder waren er al twee enquêtes afgenomen:

- in mei 2003 ondervroeg een commercieel bureau de elektriciteitsafnemers;
- in het voorjaar van 2003 enquêteerde de VREG bij de aardgasafnemers die op 1 januari 2003 vrij hun energieleverancier mochten kiezen.

3000 bedrijven

Doel van de nieuwe enquête was om een stand van zaken op te maken en eventuele evoluties op te sporen. Op basis van een adressenbestand van Voka, werden eind mei 3.000 bedrijven aangeschreven met de vraag om de vragenlijst op de VREG-website in te vullen. Ook via de VREG-nieuwsbrief en door diverse beroepsfederaties werd hiertoe opgeroepen. De responsgraad was erg laag zodat de representativiteit van de antwoorden niet voldoende gegarandeerd is.

Marktonderzoeksbureau

Daarom werd in het najaar van 2004 alsnog beslist om een marktonderzoeksbureau onder de arm te nemen voor een enquête. De doelgroep bestond uit middelgrote Vlaamse bedrijven die minimaal 10 en maximaal 500 werknemers tewerkstellen. Bedrijven met minder dan 10 werknemers behoorden niet tot de doelgroep omdat kleine KMO's en zelfstandigen zich grotendeels gedragen zoals particuliere afnemers en door de leveranciers vaak ook op die manier benaderd worden. De allergrootste bedrijven werden evenmin bevestigd omdat hun energiebehoeften te specifiek zijn om in een algemene enquête te vatten.

In november 2004 werden door het marktonderzoeksbureau SEBECO telefonische enquêtes afgenomen bij bedrijven om te peilen naar hun gedrag in de vrijgemaakte energiemarkt. De studie is gebaseerd op 900 antwoorden en leverde volgende resultaten op:

- Iets meer dan de helft van de 900 ondervraagde bedrijven (51 %) had contact met minimum twee elektriciteitsleveranciers. Meestal gaat het om de iets grotere bedrijven in termen van omzet, die hun energiekost als belangrijk beschouwen. Ze situeren zich in de papier- en chemiesector en de 'overige industrie'. Voor aardgas zag 35 % twee of meer leveranciers;
- Anderzijds onderhandelde bijna één op drie van de bedrijven, vooral in de primaire en tertiaire sector, totnogtoe met geen enkele elektriciteitsleverancier. Voor aardgas bedraagt dit percentage 44 %;
- De overgang van de oude naar de nieuwe leverancier verliep voor de overgrote meerderheid van de respondenten probleemloos;
- De voornaamste reden om een contract te ondertekenen, was de lagere kostprijs op jaarbasis die de nieuwe leverancier aanbood;
- De meest voorkomende duurtijd van de contracten is één jaar en dit bij de helft van de ondertekende elektriciteits- en aardgascontracten;
- Wie kiest, doet in de meerderheid van de gevallen een prijsvoordeel;
- Wie nog geen contract ondertekende, is tevreden over de huidige leverancier en/of vindt de energiekost vrij onbelangrijk. Slechts één op vijf aardgasafnemers en één op vier elektriciteitsafnemers zegt dat ze geen keuze maken omdat ze zich onvoldoende geïnformeerd voelen;
- Bijna de helft van de bedrijven vindt zich voldoende geïnformeerd over de mogelijkheden tot aankoop van groene stroom. Maar liefst 68 % heeft een voorkeur voor groene stroom onder gelijke prijsvoorwaarden en één op vijf wil hiervoor tot 3 % meer betalen. Bij een meerkost van 5 of 10 % haakt vrijwel iedereen af;
- De meerderheid van de ondervraagde bedrijven (57,8 %) kent de VREG. De VREG is vooral goed bekend binnen de papiersector en de chemische sector (+/- 90 %) en de voedingsindustrie en de houtnijverheid (+/- 70 %);
- 58,7 % van de bedrijven die de VREG kennen, bezocht de VREG-website nog nooit. Slechts 5 % consulteert de VREG-website regelmatig. 47,9 % van de bezoekers vond de website eerder interessant; 20,4 % zelfs zeer interessant. De wekelijkse nieuwsbrief van de VREG is nog relatief onbekend.

Alle rapporten met een uitgebreide bespreking van de resultaten van de enquêtes staan op de VREG-website onder de rubriek 'Rapporten'.

2.9 Adviesverlening en studiewerk

De VREG gaf in 2004 twee formele en tal van informele adviezen aan de minister, bevoegd voor het Energiebeleid.

Het Elektriciteits*- en Aardgasdecreet* stellen dat het de uitdrukkelijke taak is van de VREG om:

- gemotiveerde adviezen te geven en voorstellen voor te leggen in de gevallen die bepaald worden in deze decreten of in de uitvoeringsbesluiten van de decreten;
- studies uit te voeren in verband met de Vlaamse elektriciteits- en aardgasmarkt.

En dit op eigen initiatief of op verzoek van de Vlaamse Regering of de Vlaamse minister, bevoegd voor het Energiebeleid.

HOOFDLIJNEN VAN DE VREG-WERKING IN 2004

Zodra het Oprichtingsdecreet* in werking treedt, zal het de taken van de VREG bepalen. In dit decreet staan de adviesverlenende taken niet meer uitdrukkelijk vermeld. In praktijk zal deze wijziging echter weinig gevolgen hebben voor de VREG. Volgens het Kaderdecreet Bestuurlijk Beleid* zal de VREG in haar hoedanigheid als agentschap nog steeds de taak hebben om:

- adviezen te verlenen;
- voorstellen en rapporten voor te leggen;
- en studies uit te voeren.

En dit voor haar eigen werking én als ondersteuning van het energiebeleid van de Vlaamse Regering en de Vlaamse minister, bevoegd voor het Energiebeleid.

Ten slotte blijft in het Elektriciteits*- en Aardgasdecreet* op een aantal plaatsen uitdrukkelijk de verplichting staan voor de minister om advies in te winnen bij de VREG. De expertise van de VREG zal dus ook in de toekomst gebruikt worden bij de beleidsvoorbereiding.

2.9.1 Formele adviezen

De VREG gaf in 2004 twee formele adviezen over ontwerpbesluiten van de Vlaamse Regering: over weekendtarieven en de afschaffing van de gratis distributie van groene stroom.

2.9.1.1 Advies over het ontwerpbesluit weekendtarieven (ADV-2004-1)

De invoering van het ontwerpbesluit weekendtarieven zal de energiekosten van de Vlaamse gezinnen niet met zekerheid in positieve zin beïnvloeden. Dat besluit de VREG in haar advies.

Doel van het ontwerpbesluit

Dit ontwerpbesluit verplicht netbeheerders om het elektriciteitsverbruik van laagspanningsafnemers met een dag- en nachtteller het hele weekend lang op de nachtmeter te registreren. Het doel is om dergelijke klanten ook in het weekend te laten meegenieten van het lagere nachttarief. Bovendien zou deze regeling de gezinnen en kleine bedrijven moeten stimuleren om hun elektriciteitsverbruik tijdens wekdagen te verschuiven naar het weekend. Hierdoor zal het afnameprofiel van het elektriciteitsverbruik in het weekend afvlakken. Dit kan ervoor zorgen dat elektriciteitscentrales efficiënter ingezet kunnen worden en dat de kwaliteit van de elektriciteitsleveringen beter gewaarborgd blijft.

Verwaarloosbare impact

In haar advies van 6 juli 2004 stelt de VREG dat de maatregel zou kunnen leiden tot een significante verschuiving van het verbruik van 's avonds (vóór 22u) op wekdagen, naar het weekend (tussen de 5 à 10 % van het jaarverbruik van een gemiddelde residentiële afnemer met tweevoudig uurtarief). Dit zal echter niet zorgen voor een vlakker verbruiksprofiel. Slechts 1,55 % van het totale jaarverbruik in Vlaanderen zou verschuiven naar het weekend. Redenen:

- slechts 15,5 % van het elektriciteitsverbruik gebeurt door residentiële verbruikers;
- In de meest optimistische veronderstelling kan slechts 10 % van hun jaarverbruik naar het weekend worden uitgesteld.

Vermits een verschuiving enkel kan toegeschreven worden aan die residentiële afnemers die een tweevoudig uurtariefmeter hebben (ongeveer één op drie), spreekt men over een verwaarloosbare impact op het Vlaamse afnameprofiel van 0,51 %.

Naar lagere facturen?

Bij ongewijzigde prijzen van de netbeheerders en de leveranciers, zullen afnemers met een dubbeltariefmeter een lagere energiefactuur ontvangen. Het is echter onwaarschijnlijk dat de netbeheerders en leveranciers hun prijzen niet zullen wijzigen. Hun inkomsten dalen immers omdat zij een deel van het verbruik aan het lagere nachttarief moeten verrekenen. Waar dat vroeger aan het hogere dagtarief was.

Wijzigen de netbeheerders en de leveranciers hun prijzen om dit verlies te compenseren? Dan kan er niet meer aangetoond worden dat afnemers met een dubbeltariefmeter daadwerkelijk een lagere energiefactuur ontvangen. Zij zouden alleen een voordeel genieten als ze bewust hun verbruik tijdens de daguren op weekdagen uitstellen tot het weekend. Bij een merkbare toename van het verbruik tijdens de daluren ten nadele van de normale uren, zal dit eveneens in de tarieven gecompenseerd worden.

Bovendien kunnen netbeheerders en leveranciers hun strategie zo bepalen dat de minderinkomsten niet enkel gecompenseerd worden door de afnemers met een dubbele teller, maar dat deze kosten gesocialiseerd worden over alle afnemers. Dit zou betekenen dat de afnemers met een enkelvoudig tarief geconfronteerd worden met een tariefverhoging. En dus méér zullen betalen voor hun verbruik, dan vóór de invoering van deze maatregel het geval was.

2.9.1.2 Advies over het ontwerpbesluit tot afschaffing van de gratis distributie van groene stroom (ADV-2004-2)

De VREG is voorstander van de afschaffing van de gratis distributie van groene stroom. Volgens haar schiet deze maatregel haar doel voorbij. Dat zegt de VREG in haar advies van 25 oktober 2004.

Doel van het ontwerpbesluit

Op 30 maart 2004 stelde de Europese Commissie dat de gratis distributie van groene stroom ingaat tegen de Europese concurrentieregels. Het voordeel blijft immers beperkt tot de groene stroom die geïnjecteerd wordt op de Belgische distributienetten. Buitenlandse groene stroom wordt hierdoor gediscrimineerd ten opzichte van Belgische groene stroom.

Daarom werd besloten om de maatregel van de gratis distributie van groene stroom volledig af te schaffen. Een verruiming van de maatregel tot buitenlandse groene stroom is immers geen alternatief. Dat zou leiden tot grootschalige subsidiëring van buitenlandse producenten die al over competitieve groenestroominstallaties beschikken (bijvoorbeeld grootschalige waterkracht uit Zweden of windkracht uit Denemarken). Deze toevloed resulteert op zijn beurt in de ontwrichting van de Vlaamse markt en een explosieve stijging van de distributiekosten.

De afschaffing van de gratis distributie gebeurde via de opheffing vanaf 1 januari 2005 van artikel 15 van het Elektricitetsdecreet* in het Programmadecreet 2005*. Dit artikel 15 was de decretale basis voor de gratis distributie. Daarnaast stemde de Vlaamse Regering op 1 oktober 2004 principiële in met een ontwerpbesluit dat voorziet in de uitdrukkelijke opheffing van artikel 18 van het Besluit HEB*. Dat artikel bepaalt de nadere regels met betrekking tot de gratis distributie van groene stroom. Over dit ontwerpbesluit heeft de VREG een advies verleend op 25 oktober 2004.

HOOFDLIJNEN VAN DE VREG-WERKING IN 2004

De VREG pleit voor afschaffing

Volgens dit advies leidde de gratis distributie van groene stroom niet tot een verlaging van de prijs van groene stroom voor de eindafnemer. Het financiële voordeel van de gratis distributie (het wegvallen van het distributienettarief) komt niet bij de eindafnemer terecht, maar wel bij de leverancier en/of producent van de groene stroom. De vraag naar groene stroom zal daarom niet beïnvloed worden door de afschaffing van de gratis distributie.

Ook aan de aanbodzijde zal een afschaffing geen grote impact hebben. De ondersteuning van de productie van groene stroom door het systeem van de groenestroomcertificaten en de verplichte certificateninlevering blijkt in de praktijk te volstaan om nieuwe projecten te realiseren. De meerkost van de productie van groene stroom ten opzichte van klassieke elektriciteitsproductie wordt op dit moment volledig gecompenseerd door de waarde van de groenestroomcertificaten. Extra ondersteuning via de gratis distributie is dus niet nodig.

Het ontwerpbesluit voorzag in een overgangperiode van één jaar. Tot 31 december 2005 kunnen de voordelen van de gratis distributie voor groene stroom, die ten laatste op 31 december 2004 op het distributienet werd geïnjecteerd, nog worden verrekend tussen netbeheerders en leveranciers. De VREG stelde in haar advies dat deze overgangstermijn de markt ten goede zou komen. Volgens haar volstaat echter een overgangperiode van zes maanden.

2.9.2 Informele adviezen

De VREG verleende in 2004 op verschillende momenten informele adviezen aan de minister, bevoegd voor het Energiebeleid. Zowel op zijn verzoek als op eigen initiatief. Belangrijkste reden: input verlenen bij de beleidsvoorbereiding.

2.9.2.1 Memorandum

De VREG schreef haar visie op de toekomstige werking van de vrijgemaakte energiemarkt in een memorandum.

Dit gebeurde naar aanleiding van de regeringwissel in de loop van 2004. Het document werd overgemaakt aan de deelnemers van het formatiebeeraad. Enerzijds informeert het over de vastgestelde lacunes in het functioneren van de markt en de instelling zelf. Anderzijds geeft het suggesties om gepaste maatregelen te treffen. Het is opgebouwd rond de volgende thema's:

- de bevoegdheden;
- de coördinatie en de actualisatie van de Vlaamse energiewetgeving;
- de verbetering van de marktwerking.

BEVOEGDHEDEN

De VREG pleitte in haar memorandum voor een overheveling van de bevoegdheid over de distributienettarieven van het federale niveau naar de gewesten. Ze stelt ook voor om het scheidingspunt tussen de bevoegdheid van de federale en de gewestelijke overheid te verleggen van 70 kV naar 30 kV.

Distributie en transmissie van elektriciteit/gasvervoer

Het distributienet valt samen met de spanning van 30 kV en lager. En valt zo onder de bevoegdheid van de gewesten en dus de gewestelijke regulatoren, met inbegrip van de bepaling van de distributienettarieven. Het transmissienet is het net met een spanning boven 30 kV. Samen met het vastleggen van de transmissienettarieven valt deze materie onder de federale bevoegdheid. Wat aardgas betreft, pleit de VREG voor het vastleggen van een duidelijke grens tussen het vervoernet (federale bevoegdheid) en het distributienet (gewestelijke bevoegdheid).

Productie

Ten slotte is de VREG voorstander van een meer eenduidige onderverdeling van de bevoegdheid over de productie van elektriciteit. Het principe zou als volgt moeten zijn:

- productie-installaties die aangesloten zijn op het distributienet vallen onder de gewestelijke bevoegdheid;
- productie-installaties die aangesloten zijn op het transmissienet vallen onder de federale bevoegdheid.

Ongeacht of het gaat om productie van hernieuwbare energiebronnen. Uitzondering hierop blijft de bevoegdheid voor het uitreiken en inleveren van certificaten voor de opgewekte elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen of warmtekrachtkoppeling. Deze bevoegdheid is immers in eerste instantie gekoppeld aan de gewestelijke doelstellingen en is in wezen niet gerelateerd aan het spanningsniveau.

Taakverdeling ANRE-VREG

De VREG toont zich in haar memorandum eveneens voorstander van een duidelijkere taakverdeling tussen de VREG en het op te richten Energieagentschap (ANRE). Zo meent de VREG dat de controle op de naleving van de REG- en de sociale openbaredienstverplichtingen volledig zou moeten worden overgelaten aan het Energieagentschap, en niet meer aan de VREG.

VLAAMSE ENERGIEWETGEVING

Eén Energiedecreet en -besluit

In het kader van de vereenvoudiging en actualisering van de energiewetgeving schaaft de VREG zich volledig achter het project voor de opmaak van één Energiedecreet en één Energiebesluit. Dit project wordt toegelicht bij 2.9.2.2.

Noodleveranciersregeling

De VREG pleit verder voor de opmaak van een noodleveranciersregeling. Deze regeling moet de eindafnemers garanderen dat er continuïteit van energielevering zal zijn ingeval hun leverancier zijn activiteiten stopzet (zie 2.9.3.1).

Onafhankelijkheid

De onafhankelijkheid van de netbeheerders ten opzichte van de leveranciers is een ander cruciaal punt in een goede werking van de elektriciteits- en gasmarkt. Vooral wat de gemengde intercommunales betreft, is het noodzakelijk dat op dit punt verdere stappen gezet worden. Cruciaal is de uitvoering van het stappenplan voor de splitsing van de informaticabestanden die momenteel nog gedeeld worden tussen GeDIS, Indexis, Electrabel Netten Vlaanderen en Electrabel Customer Solutions (zie 2.5.3). Verder streeft de VREG naar een verstrenging en uitbreiding van de strategische en vertrouwelijke taken, zoals die omschreven zijn in het Besluit netbeheerders*.

HOOFDLIJNEN VAN DE VREG-WERKING IN 2004

Verruiming bevoegdheden

De VREG vraagt ook een verruiming van haar bevoegdheden op het vlak van de toegang tot het net en de aansluiting op het net. Komen de netbeheerders er zelf niet toe om toegangscontracten en aansluitingscontracten op te stellen die de principes van de vrijgemaakte markt ondersteunen? Dan moet de VREG ze kunnen opstellen én opleggen. Intussen heeft de VREG op dit vlak wel al initiatief genomen. Dat is echter afhankelijk van de medewerking van de netbeheerders.

Overige voorstellen

Wat de bestaande en toekomstige openbaredienstverplichtingen betreft, pleit de VREG voor een grondige evaluatie, met aandacht voor de impact ervan op de nettarieven. Hierbij wenst de VREG een centrale rol te spelen. Verder pleit de VREG voor het opstellen van criteria voor de uitbreiding van de aardgasnetten en van haar sanctionerende bevoegdheden én voor de opmaak van een regelgeving over een systeem van garanties van oorsprong. Dit zowel voor elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen als voor warmtekrachtkoppeling.

VERBETERING VAN DE MARKTWERKING**Klankbordgroepen**

Voor de VREG is het van belang voeling te houden met de markt. In haar memorandum kondigt ze daarom aan dat zij bijeenkomsten zal organiseren met de marktpartijen in zogenaamde klankbordgroepen. Het doel: informatie uitwisselen over de werking van de markt en de Technische Reglementen en toelichting geven bij bepaalde stellingen. Dit moet leiden tot meer transparantie in het overleg. Onder meer door de publicatie van discussienota's op de website en door de juiste vertegenwoordigers van de marktpartijen bij elkaar te brengen.

Vraag naar ombudsdienst

Tot nu toe werd er nog geen ombudsdienst opgericht voor de energiemarkt. De VREG heeft vanaf het begin de klachten van eindafnemers tegen leveranciers en netbeheerders aanvaard en behandeld. Nochtans heeft ze hiervoor geen expliciete bevoegdheid. In haar memorandum vraagt de VREG actieve steun voor de oprichting van een ombudsdienst voor de energiemarkt op Vlaams of federaal niveau.

Administratieve vereenvoudiging

In haar memorandum kondigde de VREG aan dat zij de rapporteringvereisten die zij oplegt aan de marktpartijen zal evalueren op overlappingsen en inconsistenties. Zij deed al inspanningen om informatie te delen met de Belgische regulatoren en de rapportering beter op elkaar af te stemmen. Deze inspanningen zullen worden verdergezet.

Blijven informeren

De VREG vraagt eveneens steun voor het opstarten van een debat met de verschillende regelgevers zodat een 'ideale elektriciteits- en aardgasfactuur' wordt gecreëerd die voor de afnemers informatief én leesbaar is.

Er wordt geconstateerd dat er een blijvende nood is aan informatie over de werking en de mogelijkheden van de geliberaliseerde energiemarkt. De VREG bevestigt in het memorandum dat zij aan deze behoefte wil blijven beantwoorden met concrete informatie, toegespitst op de specifieke vragen van de relevante doelgroepen. Zij ziet het als haar taak om zoveel mogelijk afnemers te motiveren om de mogelijkheden en opportuniteiten van de Vlaamse energiemarkt te verkennen.

Federale kwesties

Tot slot herhaalt de VREG in haar memorandum een aantal bekommernissen die tot de federale bevoegdheden behoren, maar die onlosmakelijk verbonden zijn met een goede marktwerking in Vlaanderen:

- Het gebrek aan een goed ontwikkelde Belgische groothandelsmarkt voor elektriciteit door een gebrek aan concurrentie op productieniveau;
- De beperkte importcapaciteit van elektriciteit;
- Het gebrek aan een gelijk speelveld op de balancingmarkt;
- ...

2.9.2.2 Energiedecreet

De VREG treedt op als piloot voor de coördinatie van de wetgeving in verband met de vrijmaking van de elektriciteits- en aardgasmarkten. Eind oktober 2004 heeft de VREG daartoe een voorstel overgemaakt aan het kabinet.

Met het oog op een juridisch-technische vereenvoudiging werd de coördinatie van alle Vlaamse energiewetgevingen in één Energiedecreet opgenomen. Dat gebeurde in het kader van het Actieplan Wetsmatiging 2003-2004. Doel van dit project is de verbetering van de toegankelijkheid, de kwaliteit van de regelgeving en inhoudelijke samenhang van de energiewetgeving. Verouderde of overbodige bepalingen van deze decreten zullen worden opgeheven. Formuleringen zullen worden gepreciseerd en geactualiseerd. Er zal plaats zijn voor de invoering van nieuwe beleidsinzichten en lacunes in bestaande decreten zullen worden weggewerkt.

De opmaak van het Energiedecreet zal worden gevolgd door een project dat de uitvoeringsbesluiten bij de bestaande Vlaamse energiedecreten in één Energiebesluit coördineert. Dit project zal worden opgestart na de principiële goedkeuring van het voorontwerp van Energiedecreet.

2.9.2.3 Overige voorstellen

De VREG werkte ook nog andere voorstellen en adviezen uit en maakte ze over aan de minister:

- De opmaak van een ontwerpbesluit over de verhoging van de aansluitbaarheidsgraad van het aardgasdistributienet in woongebieden;
- De opmaak van een ontwerpbesluit over de omzetting van:
 - artikel 5 van de Europese Richtlijn Hernieuwbare Energiebronnen*. Die handelt over de bevordering van elektriciteitsopwekking uit hernieuwbare energiebronnen op de interne elektriciteitsmarkt, voor wat de Vlaamse energiebevoegdheden betreft (invoering garanties van oorsprong)
 - en artikel 3(6) van de Tweede Elektriciteitsrichtlijn* (verplichte vermelding op de elektriciteitsfactuur van de milieugevolgen van de geleverde elektriciteit);
- De liquiditeit van de markt voor warmtekrachtcertificaten in Vlaanderen, en de invloed die een eventuele aanpassing van de degressiviteit, bedoeld in artikel 10, §1 van het Besluit warmtekrachtcertificaten*, hierop kan hebben.

De inhoud van deze voorstellen wordt elders in het jaarverslag nader toegelicht.

HOOFDLIJNEN VAN DE VREG-WERKING IN 2004

2.9.3 Studiewerk rond noodleverancier

De VREG stelde in 2004 een nota voor met een aantal voorstellen en denkpistes voor een 'definitieve' noodleveranciersregeling. Deze nota werd voorgelegd aan de marktspelers, beroepssectoren, regulatoren en het grote publiek.

In een concurrentiële markt is het niet ondenkbaar dat een leverancier failliet gaat of om een andere reden zijn activiteiten moet stopzetten. Dit geldt ook voor de vrijgemaakte elektriciteits- en aardgasmarkt. Elektriciteit en aardgas (verwarming) worden echter beschouwd als basisbehoeften. Een faillissement of een stopzetting van de levering door een leverancier mag daarom de elektriciteits- of aardgasvoorziening aan zijn klanten niet in het gedrang brengen. Gezien de technische aspecten verbonden aan de levering van elektriciteit en aardgas is dit een reëel gevaar: onevenwicht tussen de vraag naar en het aanbod van energie veroorzaakt operationele netproblemen en kan leiden tot de ineenstorting van het net.

Noodprocedure

In afwachting van een wettelijk vastgestelde regeling heeft de VREG daarom in augustus 2002 (voor elektriciteit) en mei 2003 (elektriciteit en aardgas) een voorlopige noodleveranciersprocedure opgesteld. Komt een leverancier zijn verplichtingen ten opzichte van zijn afnemers niet meer na? Dan wijst de distributienetbeheerder of aardgasnetbeheerder de afnemers van deze leverancier toe aan een noodleverancier. Binnen de vijf werkdagen na de toewijzing moet de distributienetbeheerder de afnemers inlichten dat zij een nieuwe leveringsovereenkomst kunnen sluiten met een leverancier naar keuze. Dit mits een opzegtermijn van een maand. Tot nu toe werd slechts eenmaal gebruik gemaakt van deze voorlopige procedure, namelijk bij het stopzetten door de NV SourcePower van haar leveringsactiviteiten in september 2002. Gezien het geringe aantal klanten dat hierbij betrokken was, stelde de toepassing van de procedure geen problemen, noch technisch, noch economisch.

Voorstel tot definitieve regeling

Midden 2004 besliste de VREG om in een consultatienota een aantal voorstellen en mogelijkheden uit te werken voor een 'definitieve' noodleveranciersregeling. Deze nota werd voorgelegd aan de marktspelers, de beroepssectoren, de andere regulatoren en het grote publiek (via publicatie op de website van de VREG). Het doel ervan was concrete feedback te krijgen van de marktpartijen, onder andere over de technische en organisatorische knelpunten en mogelijkheden.

De VREG ontving antwoorden van diverse marktactoren (vijf leveranciers en vier (organisaties van) netbeheerders) en twee andere regulatoren (CREG en CWAPE).

Uit deze consultatieronde kwam de volgende feedback:

- De meeste marktpartijen vinden het noodzakelijk dat een noodleveranciersregeling wordt vastgesteld;
- Iedereen vindt dat er nood is aan een geharmoniseerd systeem voor de noodleveranciersregeling in heel België;
- Iedereen is het erover eens dat de toepassing van een dergelijke regeling enkel in zeer uitzonderlijke gevallen zal moeten gebeuren, namelijk in het geval dat de leverancier zijn leveringsactiviteiten stopt terwijl hij nog klanten heeft en in het geval dat de leverancier geen toegang meer heeft tot het net;

- Alle respondenten menen dat het uitgangspunt moet zijn dat men in de vrije markt de marktwerking zoveel mogelijk moet laten spelen. Er moet eerst de kans worden gegeven aan de markt (en eventueel de curator) om een oplossing te zoeken voor de klanten van een leverancier in problemen;
- Er was geen eenduidigheid over wie de noodleverancier moest aanduiden, en wie deze noodleverancier moest zijn;
- Sommigen vragen zich af of de noodleveranciersregeling niet beperkt moet worden tot de huishoudelijke afnemers.

Gezien de vraag van de sector tot harmonisatie van de toekomstige noodleveranciersregelingen, heeft het Forum van de Regulators (CREG, VREG, CWaPE en BIM) besloten een werkgroep 'noodleveranciersregeling' op te richten. Het is de bedoeling dat deze werkgroep in de loop van 2005 een voorstel uitwerkt.

MARKTGEGEVENS

HOOFDSTUK 3

A photograph of a woman with dark hair tied back, relaxing in a white bathtub. She has her eyes closed and a serene expression. A green towel is draped over her back. The background is softly blurred, suggesting a bathroom setting. A semi-transparent circular graphic is overlaid on the image, containing text.

Energie- markt in 2004

Hoe zag de Vlaamse elektriciteits- en gasmarkt er uit in 2004? Hoeveel energie wisselde er van eigenaar? Welke leveranciers verdwenen en verschenen op het toneel?

Hoe groot was het aandeel van groene energie? De VREG verzamelde in 2004 alle mogelijke informatie om

een volledig beeld te schetsen van de Vlaamse energiemarkt.

Via eigen onderzoeken en een vlotte informatie-uitwisseling met betrokken partijen zoals netbeheerders en energieleveranciers.

MARKTGEGEVENS

3. MARKTGEGEVENS

Onderstaande marktgegevens geven een beeld van de situatie en de evolutie van de Vlaamse energiemarkt in 2004. Meer gedetailleerde statistieken zijn beschikbaar op de webpagina 'Marktgegevens' op de VREG-website.

3.1 Algemene marktgegevens**3.1.1 Beschrijvende elementen****3.1.1.1 Indeling afnemers**

De VREG deelt de Vlaamse afnemers, aangesloten op het distributienet, op in huishoudelijke en niet-huishoudelijke afnemers. Een EAN-nummer waar minstens één natuurlijke persoon gedomicilieerd is, wordt beschouwd als een huishoudelijke afnemer. De professionele afnemers worden onderverdeeld in twee groepen: enerzijds telegelezen afnemers, waarvan de meterstanden op afstand uitgelezen worden, en anderzijds niet-telegelezen afnemers.

Tabel 1: Indeling elektriciteitsafnemers op 31 december 2004 in aantal toegangspunten

Categorie	Aantal	Procentueel
Telegelezen afnemers	10.334	0,34 %
Niet-telegelezen, niet-huishoudelijke afnemers	480.402	15,94 %
Huishoudelijke afnemers	2.522.889	83,72 %
Totaal	3.013.625	100,00 %

Tabel 2: Indeling aardgasafnemers op 31 december 2004 in aantal toegangspunten

Categorie	Aantal	Procentueel
Telegelezen afnemers	497	0,03 %
Niet-telegelezen, niet-huishoudelijke afnemers	190.858	12,33 %
Huishoudelijke afnemers	1.356.485	87,64 %
Totaal	1.547.840	100,00 %

De VREG publiceert op haar website maandelijks de tabel met de indeling van de afnemers op de eerste kalenderdag van de betreffende maand. Kleine verschuivingen van huishoudelijke naar niet-telegelezen, niet-huishoudelijke afnemers kunnen verklaard worden door de herindeling van de afnemers naar aanleiding van recent verkregen data van het Rijksregister. Maandelijks komen er bovendien gemiddeld 2.000 à 3.000 nieuwe toegangspunten voor elektriciteit en 3.000 à 5.000 nieuwe toegangspunten voor aardgas bij. Ook hierdoor kunnen de onderlinge verhoudingen lichtjes wijzigen.

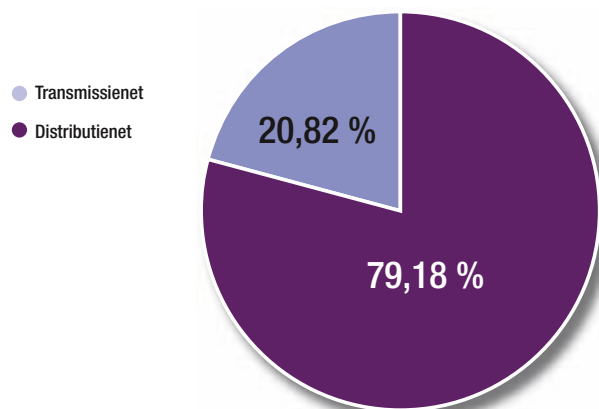
3.1.1.2 De totale hoeveelheid in 2003 en 2004 geleverde energie in Vlaanderen

Tabel 3: Geleverde elektriciteit in 2003 en 2004 in Vlaanderen (excl. verliezen) aan eindafnemers aangesloten op het distributie- en transmissienet

	2003		2004	
	(MWH)	%	(MWH)	%
Aan vrije afnemers op het distributienet	30.848.673	63,38 %	39.290.357	79,18 %
Aan gebonden afnemers op het distributienet	7.941.817	16,31 %	0	0,00 %
Aan afnemers op het transmissienet	9.885.271	20,31 %	10.328.770	20,82 %
TOTAAL	48.675.761	100,00 %	49.619.127	100,00 %

Gezien de markt sinds 1 juli 2003 volledig vrijgemaakt is, is het aandeel van de elektriciteit geleverd aan gebonden afnemers teruggevallen tot nul. De geleverde elektriciteit in 2004, steeg met 1,94 % ten opzichte van 2003.

Grafiek 1: Verdeling geleverde elektriciteit in Vlaanderen in 2004 over distributienet en transmissienet

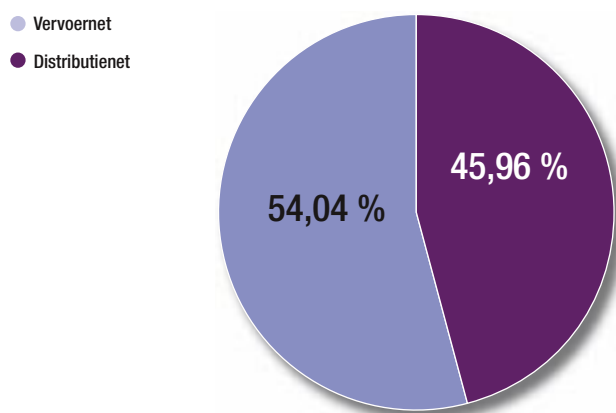
Tabel 4: Geleverd aardgas in 2004 in Vlaanderen (excl. verliezen) aan eindafnemers aangesloten op het distributie- en vervoernet

	2004	
	(MWH)	%
Aan afnemers op het distributienet	58.074.627	45,96 %
Aan afnemers op het vervoernet	68.285.000	54,04 %
TOTAAL	126.359.620	100,00 %

De cijfers met betrekking tot de geleverde volumes aardgas in 2003 zijn niet vermeld vanwege ontbrekende allocatiegegevens.

MARKTGEGEVENS

Grafiek 2: Verdeling geleverde elektriciteit in Vlaanderen in 2004 over distributienet en vervoernet

3.1.2 Marktaandeelen

3.1.2.1 Actieve leveranciers – spreiding over netwerken

A. Elektriciteit

Eind 2004 waren er zeventien houders van een leveringsvergunning elektriciteit waarvan er drie niet actief leverden in 2004. Onderstaande tabel geeft weer hoeveel elektriciteitsleveranciers actief zijn in elk distributienetgebied.

Tabel 5: Spreiding van de actieve leveranciers en % van het aantal afnemers in het grondgebied van de distributienetbeheerders op 31 december 2004

Distributienetbeheerder elektriciteit	Actieve leveranciers ⁽¹⁾	% toegangspunten
IMEWO	11	17,72 %
IVERLEK	12	15,60 %
Gaselwest	11	13,10 %
INTERELECTRA	11	12,57 %
IVEKA	13	11,06 %
IMEA	11	9,84 %
INTERGEM	11	8,98 %
WVEM	10	3,50 %
PBE	7	2,65 %
IVEG	11	2,47 %
Sibelgas	11	1,85 %
Gemeentelijk Elektriciteitsbedrijf Izegem	9	0,42 %
AGEM	7	0,11 %
INTERMOSANE	4	0,06 %
Gemeentelijk havenbedrijf Antwerpen	6	0,05 %
DNB BA	6	0,01 %
Elia ⁽²⁾	6	<0,01 %
		100,00 %

(1) Het betreft enkel de commerciële leveranciers. De sociale leverancier werd niet opgenomen in dit cijfer.

(2) Beperkt tot het distributienet beheerd door Elia gelegen in Vlaanderen

B. Aardgas

Eind 2004 waren er veertien houders van een leveringsvergunning aardgas waarvan er drie niet actief leverden in 2004. Onderstaande tabel geeft weer hoeveel aardgasleveranciers actief zijn in elk distributienetgebied.

Tabel 6: Spreiding van de actieve leveranciers en % van het aantal afnemers in het grondgebied van de distributienetbeheerders op 31 december 2004

Distributienetbeheerder elektriciteit	Actieve leveranciers ⁽¹⁾	% toegangspunten
Igao	9	21,03 %
IMEWO	10	19,02 %
Iverlek	9	15,92 %
Gaselwest	10	13,98 %
Intergem	9	7,43 %
Pligas	8	7,15 %
Iveka	8	6,66 %
IVEG	8	3,92 %
WVEM	7	2,44 %
Sibelgas	7	2,40 %
Intergas Netbeheer	1	0,06 %
		100,00 %

(1) Het betreft enkel de commerciële leveranciers. De sociale leverancier werd niet opgenomen in dit cijfer.

MARKTGEGEVENS

3.1.2.2 Marktaandelen leveranciers**A. Elektriciteit****Tabel 7: Marktaandelen uitgedrukt in geleverde elektrische energie in het betreffende kalenderjaar aan vrije afnemers op distributienet**

LEVERANCIER	2002	2003	2004	DATUM VERGUNNING
Electrabel Customer Solutions	29,61 %	50,52 %	52,30 %	27/05/02
Electrabel	54,82 %	29,21 %	23,46 %	20/12/01
Luminus	10,91 %	14,62 %	14,91 %	11/03/02
Nuon Belgium	0,02 %	1,41 %	3,93 %	21/11/02
SPE	0,02 %	0,34 %	1,55 %	20/12/01
Essent Belgium (voorheen WattPlus)	0,35 %	0,92 %	1,32 %	03/12/02 ⁽¹⁾
Electricité de France (EDF)	0,13 %	0,84 %	1,15 %	28/01/02
E.ON Belgium	0,20 %	1,03 %	0,74 %	22/10/02
City Power	NVT	0,09 %	0,34 %	10/06/03
Elektriciteitsbedrijf Merksplas	0,03 %	0,08 %	0,11 %	15/07/02
Netbeheerders	0,00 %	0,00 %	0,10 %	
Eneco Energiehandelsbedrijf	NVT	0,00 %	0,06 %	01/04/03
Ecopower	0,00 %	< 0,01 %	0,03 %	02/04/02
Trianel Energie	NVT	0,03 %	< 0,01 %	04/02/03
Eneco Energie International	NVT	NVT	< 0,01 %	19/07/04
Nuon Energy Trade & Wholesale	0,00 %	0,00 %	0,00 %	25/04/02-16/03/04
RWE Plus Belgium	0,67 %	0,30 %	0,00 %	28/05/02-31/08/04
RWE Solutions	1,52 %	0,59 %	0,00 %	16/07/02-06/07/04
Essent Energy Trading	0,00 %	0,00 %	0,00 %	17/09/02-20/04/04
Eneco Energie Levering (voorheen REMU)	0,00 %	0,02 %	0,00 %	07/10/02-03/08/04
Belgian Shell	NVT	NVT	0,00 %	27/04/04
Energo	NVT	NVT	0,00 %	12/10/04
Lampiris	NVT	NVT	0,00 %	08/12/04
SourcePower	1,72 %	NVT	NVT	23/01/02-30/09/02
TotalFinaElf Gas & Power	0,00 %	0,00 %	NVT	28/08/02-02/12/03
TOTAAL	100,00 %	100,00 %	100,00 %	

(1) Essent Belgium (voorheen WattPlus BVBA) verkreeg een eerste vergunning op 7 juni 2002. Bij de omzetting van de vennootschapsvorm van BVBA naar NV, werd op 3 december 2002 door de VREG een nieuwe vergunning uitgereikt.

Tabel 8: Marktaandeel 2004 van de standaardleveranciers op distributienet, uitgedrukt in geleverde elektrische energie

	EBEM	ELECTRABEL CUSTOMER SOLUTIONS + ELECTRABEL	LUMINUS	OVERIGE LEVERANCIERS + DNB	TOTAAL
AGEM	86,19 %	2,80 %	7,46 %	3,54 %	100,00 %
Gemengde DNB's	0,03 %	89,39 %	2,20 %	8,37 %	100,00 %
Zuivere DNB's	0,00 %	15,87 %	71,15 %	12,98 %	100,00 %

Deze tabel heeft tot doel om de positie van een aantal marktspelers te beschrijven, die in zekere mate kunnen beschouwd worden als de erfgenenamen van de historische situatie. Om deze reden werd het marktaandeel van Electrabel Customer Solutions samengeteld met dat van Electrabel NV, hoewel deze laatste

geen standaardleverancier is. Het is duidelijk dat de standaardleveranciers in hun specifieke wingebed nog steeds de dominante marktspelers blijven.

Tabel 9: Marktaandeelen actieve leveranciers uitgedrukt in totaal aantal eindafnemers elektriciteit (toegangspunten)

Leverancier	1 januari 2004	31 december 2004	1 januari 2005
Electrabel Customer Solutions	75,83 %	70,31 %	69,92 %
Luminus	20,97 %	18,96 %	18,95 %
Nuon Belgium	1,66 %	6,74 %	6,96 %
Essent Belgium	0,60 %	1,65 %	1,77 %
City Power	0,70 %	0,99 %	1,01 %
Netbeheerder	0,00 %	0,73 %	0,72 %
SPE	0,01 %	0,32 %	0,35 %
Ecopower	0,07 %	0,15 %	0,16 %
Elektriciteitsbedrijf Merksplas	0,15 %	0,15 %	0,15 %
Electrabel	0,01 %	0,01 %	0,01 %
E.ON Belgium	< 0,01 %	< 0,01 %	< 0,01 %
Electricité de France (EDF)	< 0,01 %	< 0,01 %	< 0,01 %
Eneco Energiehandelsbedrijf	0,00 %	< 0,01 %	< 0,01 %
Trianel	< 0,01 %	< 0,01 %	< 0,01 %
Eneco Energie Levering	< 0,01 %	NVT	NVT
Totaal	100,00 %	100,00 %	100,00 %

Tabel 10: Marktaandeelen actieve leveranciers uitgedrukt in totaal aantal huishoudelijke elektriciteitsafnemers (toegangspunten)

Leverancier	1 januari 2004	31 december 2004	1 januari 2005
Electrabel Customer Solutions	75,69 %	70,33 %	69,93 %
Luminus	21,09 %	18,65 %	18,65 %
Nuon Belgium	1,61 %	7,02 %	7,26 %
Essent Belgium	0,60 %	1,73 %	1,86 %
City Power	0,76 %	1,07 %	1,10 %
Netbeheerder	0,00 %	0,87 %	0,86 %
Ecopower	0,08 %	0,16 %	0,18 %
Elektriciteitsbedrijf Merksplas	0,15 %	0,15 %	0,15 %
SPE	0,01 %	0,02 %	0,02 %
Eneco Energiehandelsbedrijf	0,00 %	< 0,01 %	< 0,01 %
E.ON Belgium	< 0,01 %	< 0,01 %	< 0,01 %
Eneco Energie Levering	< 0,01 %	NVT	NVT
Totaal	100,00 %	100,00 %	100,00 %

MARKTGEGEVENS

Tabel 11: Marktaandeelen actieve leveranciers uitgedrukt in totaal aantal professionele elektriciteitsafnemers (toegangspunten)

Leverancier	1 januari 2004	31 december 2004	1 januari 2005
Electrabel Customer Solutions	76,53 %	70,19 %	69,85 %
Luminus	20,35 %	20,59 %	20,49 %
Nuon Belgium	1,88 %	5,31 %	5,43 %
SPE	0,03 %	1,86 %	2,06 %
Essent Belgium	0,58 %	1,24 %	1,33 %
City Power	0,38 %	0,52 %	0,54 %
Elektriciteitsbedrijf Merksplas	0,13 %	0,14 %	0,14 %
Ecopower	0,03 %	0,06 %	0,06 %
Electrabel	0,07 %	0,06 %	0,06 %
E.ON Belgium	0,01 %	0,01 %	0,01 %
Electricité de France (EDF)	0,01 %	0,01 %	0,01 %
Eneco Energiehandelsbedrijf	< 0,01 %	< 0,01 %	0,01 %
Eneco Energie Levering	< 0,01 %	NVT	NVT
Trianel	< 0,01 %	< 0,01 %	< 0,01 %
Netbeheerder ⁽¹⁾	0,00 %	< 0,01 %	< 0,01 %
Totaal	100,00 %	100,00 %	100,00 %

(1) In principe kan de netbeheerder niet leveren aan professionele afnemers. Mogelijk betreft het hier gemengde aansluitingen die na het doorlopen van de procedure bij wanbetaling toch bij de netbeheerder terecht kwamen.

B. Aardgas

Tabel 12: Marktaandeelen uitgedrukt in geleverd aardgas in het betreffende kalenderjaar aan vrije afnemers op distributienet

Aardgasleverancier	2004	Datum vergunning
Electrabel Customer Solutions	72,37 %	22/04/03
Luminus	12,99 %	16/12/02
Gaz de France	5,43 %	16/12/02
Distrigas	4,93 %	03/12/02
Nuon Belgium	2,93 %	04/03/03
Wingas	0,78 %	19/12/02
City Power	0,18 %	14/04/04
Netbeheerders	0,18 %	
Essent Belgium (voorheen WattPlus)	0,16 %	27/01/04
Intergas Energie	0,04 %	24/06/03
Elektriciteitsbedrijf Merksplas	0,01 %	17/08/04
SPE	< 0,01 %	14/04/04
E.ON Ruhrgas	0,00 %	28/01/03
Energo	0,00 %	02/12/03
Eneco Energiehandelsbedrijf	0,00 %	03/08/04
TOTAAL	100,00%	

Tabel 13: Marktaandeel 2004 van de standaardleveranciers op distributienet, uitgedrukt in geleverd aardgas

	INTERGAS ENERGIE	ELECTRABEL CUSTOMER SOLUTIONS + DISTRIGAS	LUMINUS	OVERIGE LEVERANCIERS + ANB	TOTAAL
Intergas Netbeheer	100,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	100,00 %
Gemengde DNB's	0,00 %	89,53 %	1,64 %	8,83 %	100,00 %
Zuivere DNB's	0,00 %	9,01 %	76,61 %	14,38 %	100,00 %

Deze tabel heeft tot doel om de positie weer te geven van de marktspelers die in zekere mate kunnen beschouwd worden als de erfgenamen van de historische situatie. Daarom werden de marktaandelen van Electrabel Customer Solutions en Distrigas samengeteld, hoewel deze laatste geen standaardleverancier is. Net als voor elektriciteit, behouden ook de standaardleveranciers voor aardgas nog een dominante marktpositie in hun specifieke wingebied.

Tabel 14: Marktaandelen actieve leveranciers uitgedrukt in totaal aantal aardgasafnemers (toegangspunten)

Leverancier	1 januari 2004	31 december 2004	1 januari 2005
Electrabel Customer Solutions	85,28 %	77,22 %	76,61 %
Luminus	13,10 %	12,88 %	12,95 %
Nuon Belgium	1,56 %	7,23 %	7,56 %
Essent Belgium	NVT	0,81 %	1,02 %
Netbeheerder	0,00 %	0,99 %	0,97 %
City Power	NVT	0,72 %	0,73 %
Elektriciteitsbedrijf Merksplas	NVT	0,08 %	0,08 %
Intergas Energie	0,06 %	0,06 %	0,05 %
Gaz de France	0,01 %	0,01 %	0,01 %
Distrigas	< 0,01 %	< 0,01 %	< 0,01 %
SPE	NVT	< 0,01 %	< 0,01 %
Wingas	< 0,01 %	< 0,01 %	< 0,01 %
Totaal	100,00 %	100,00 %	100,00 %

MARKTGEGEVENS

Tabel 15: Marktaandelen actieve leveranciers uitgedrukt in totaal aantal huishoudelijke aardgasafnemers (toegangspunten)

Leverancier	1 januari 2004	31 december 2004	1 januari 2005
Electrabel Customer Solutions	84,96 %	76,88 %	76,22 %
Luminus	13,30 %	12,68 %	12,80 %
Nuon Belgium	1,67 %	7,58 %	7,88 %
Netbeheerder	0,00 %	1,13 %	1,11 %
Essent Belgium	NVT	0,85 %	1,07 %
City Power	NVT	0,76 %	0,78 %
Elektriciteitsbedrijf Merksplas	NVT	0,08 %	0,09 %
Intergas Energie ⁽¹⁾	0,07 %	0,04 %	0,04 %
Gaz de France	0,00 %	< 0,01 %	< 0,01 %
SPE	NVT	< 0,01 %	< 0,01 %
Totaal	100,00 %	100,00 %	100,00 %

(1) De daling van 0,07 % per 1/1/04 naar 0,04 % per 31/12/04 wordt verklaard door de herklassering van een aantal afnemers van 'huishoudelijk' naar 'professioneel' door Intergas Energie. Het gaat dus niet om een reëel verlies van het aantal afnemers.

Tabel 16: Marktaandelen actieve leveranciers uitgedrukt in totaal aantal professionele aardgasafnemers (toegangspunten)

Leverancier	1 januari 2004	31 december 2004	1 januari 2005
Electrabel Customer Solutions	87,52 %	79,61 %	79,34 %
Luminus	11,67 %	14,34 %	13,97 %
Nuon Belgium	0,74 %	4,80 %	5,29 %
Essent Belgium	NVT	0,49 %	0,68 %
City Power	NVT	0,44 %	0,38 %
Intergas Energie ⁽¹⁾	0,00 %	0,15 %	0,15 %
Gaz de France	0,06 %	0,11 %	0,10 %
Elektriciteitsbedrijf Merksplas	NVT	0,04 %	0,04 %
Distrigas	0,01 %	0,02 %	0,02 %
SPE	NVT	0,01 %	0,01 %
Wingas	< 0,01 %	< 0,01 %	< 0,01 %
Netbeheerder ⁽²⁾	0,00 %	< 0,01 %	< 0,01 %
Totaal	100,00 %	100,00 %	100,00 %

(1) De stijging van 0,00 % per 1/1/04 naar 0,15 % per 31/12/04 wordt verklaard door de herklassering van een aantal afnemers van 'huishoudelijk' naar 'professioneel' door Intergas Energie. Het gaat dus niet om een reële toename van het aantal afnemers.

(2) In principe kan de netbeheerder niet leveren aan professionele afnemers. Mogelijk betreft het hier gemengde aansluitingen die na het doorlopen van de procedure bij wanbetaling toch bij de netbeheerder terecht kwamen.

3.1.2.3 Aandelen netbeheerders in vervoerde hoeveelheden energie

A. Elektriciteit

Tabel 17: Aandeel per netbeheerder uitgedrukt in gedistribueerde elektrische energie aan afnemers op distributienet

Distributienetbeheerder Elektriciteit	2003		2004	
	(MWh)	%	(MWh)	%
GASELWEST	6.168.821	15,90 %	6.238.395	15,88 %
IMEWO	5.237.696	13,50 %	5.287.511	13,46 %
IVERLEK	5.079.306	13,09 %	5.139.737	13,08 %
Elia ⁽¹⁾	4.726.519	12,18 %	4.799.868	12,22 %
IVEKA	4.320.360	11,14 %	4.332.631	11,03 %
INTERELECTRA	4.055.603	10,46 %	4.190.561	10,67 %
INTERGEM	2.733.096	7,05 %	2.786.291	7,09 %
IMEA	2.790.634	7,19 %	2.763.756	7,03 %
WVEM	1.065.865	2,75 %	1.084.168	2,76 %
IVEG	650.914	1,68 %	680.163	1,73 %
SIBELGAS	619.605	1,60 %	650.783	1,66 %
PBE	635.834	1,64 %	622.844	1,59 %
Gemeentelijk havenbedrijf Antwerpen	306.308	0,79 %	318.790	0,81 %
BIAC/DNB BA ⁽²⁾	191.869	0,49 %	185.389	0,47 %
Gem. Elektriciteitsbedrijf Izegem (ETIZ)	147.329	0,38 %	154.421	0,39 %
AGEM	38.115	0,10 %	38.707	0,10 %
INTERMOSANE	22.615	0,06 %	16.343	0,04 %
TOTAAL	38.790.490	100,00 %	39.290.357	100,00 %

(1) Beperkt tot het distributienet beheerd door Elia gelegen in Vlaanderen

(2) Dit cijfer omvat zowel de energie gedistribueerd door BIAC NV, als de energie gedistribueerd door de Distributienet-Brussels Airport NV, afgekort DNB BA.

B. Aardgas

Tabel 18: Aandeel per netbeheerder uitgedrukt in gedistribueerde aardgas aan afnemers op distributienet

Distributienetbeheerder aardgas	2004 (MWh)	%
IGAO	11.205.682	19,30 %
GASELWEST	10.356.915	17,83 %
IVERLEK	9.585.707	16,51 %
IMEWO	9.027.845	15,55 %
PLIGAS	5.310.031	9,14 %
IVEKA	4.499.691	7,75 %
INTERGEM	3.426.031	5,90 %
IVEG	2.370.606	4,08 %
SIBELGAS	1.152.594	1,98 %
WVEM	1.115.784	1,92 %
Intergas Netbeheer	23.741	0,04 %
TOTAAL	58.074.627	100,00 %

MARKTGEGEVENS

3.1.2.4 Leverancierswissels**A. Elektriciteit****Tabel 19: Leverancierswissels elektriciteit (%)**

	1 januari 2004	1 januari 2005
Aantal toegangspunten dat een contract heeft ondertekend ten opzichte van het totaal aantal toegangspunten	18,83 %	53,27 %
Aantal toegangspunten dat een contract heeft ondertekend met een nieuwe leverancier ⁽¹⁾ ten opzichte van het totale aantal toegangspunten in de betreffende categorie:		
• Alle categorieën samen	3,05 %	10,26 %
• Categorie telegelezen toegangspunten	12,83 %	18,27 %
• Categorie niet-telegelezen, niet-huishoudelijke toegangspunten	2,79 %	9,33 %
• Categorie huishoudelijke toegangspunten	3,07 %	10,41 %
Opdeling huishoudelijke toegangspunten:		
• Aantal dat is toegewezen aan de standaardleverancier	81,27 %	44,46 %
• Aantal dat een contract heeft ondertekend met een standaardleverancier	15,66 %	44,28 %
• Aantal dat een contract heeft ondertekend met een nieuwe leverancier ⁽¹⁾	3,07 %	10,41 %
• Aantal dat wordt beleverd door de netbeheerder	0,00 %	0,86 %
Opdeling niet-huishoudelijke toegangspunten		
• Aantal dat is toegewezen aan de standaardleverancier	80,68 %	54,03 %
• Aantal dat een contract heeft ondertekend met een standaardleverancier	16,33 %	36,46 %
• Aantal dat een contract heeft ondertekend met een nieuwe leverancier ⁽¹⁾	2,99 %	9,52 %
Aantal toegangspunten dat opteerde voor een 'groen' contract, waarbij het % elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen minstens 80 % bedraagt.		1,08 %

(1) Nieuwe leverancier: andere dan Electrabel Customer Solutions, Luminus en Elektriciteitsbedrijf Merksplas omdat deze in bepaalde netgebieden als standaardleverancier aangewezen zijn.

Er was heel wat beweging in 2004. Begin januari 2004 had al 18,83 % van alle toegangspunten een contract afgesloten met een leverancier naar keuze. Een jaar later is dit aantal bijna verdriedubbeld. De marketinginspanningen van de nieuwe leveranciers in 2004 loonden; zij bereikten een marktaandeel van meer dan 10 %. Binnen de categorie van de telegelezen afnemers, opteerde zelfs bijna één op vijf voor een nieuwe leverancier.

Ook de huishoudelijke markt kwam in beweging. De huishoudens gingen massaal in op het aanbod van hun standaardleverancier om een contract af te sluiten wat betere voorwaarden opleverde. Maar ook het aandeel van de nieuwe leveranciers in het segment van particuliere afnemers steeg boven de 10 % uit. 0,86 % van de huishoudelijke afnemers kwam bij de netbeheerder terecht, nadat hun leverancier het contract opzegde wegens wanbetaling.

Opmerkelijk is dat het percentage professionele toegangspunten dat nog is toegewezen aan de standaardleverancier hoger ligt dan op de huishoudelijke markt: een aantal bedrijven verkiezen blijkbaar zich nog niet te binden in afwachting van een gunstige offerte.

B. Aardgas

Tabel 20: Leverancierwissels aardgas (%)

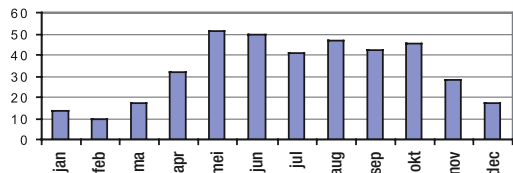
	1 januari 2004	1 januari 2005
Aantal toegangspunten dat een contract heeft ondertekend ten opzichte van het totaal aantal toegangspunten	3,52 %	44,66 %
Aantal toegangspunten dat een contract heeft ondertekend met een nieuwe leverancier ⁽¹⁾ ten opzichte van het totale aantal toegangspunten in de betreffende categorie:		
• Alle categorieën samen	1,57 %	9,42 %
• Categorie telegelezen toegangspunten	16,03 %	24,70 %
• Categorie niet-telegelezen, niet-huishoudelijke toegangspunten	0,77 %	6,49 %
• Categorie huishoudelijke toegangspunten	1,67 %	9,82 %
Opdeling huishoudelijke toegangspunten:		
• Aantal dat is toegewezen aan de standaardleverancier	98,09 %	53,24 %
• Aantal dat een contract heeft ondertekend met een standaardleverancier	0,24 %	35,83 %
• Aantal dat een contract heeft ondertekend met een nieuwe leverancier ⁽¹⁾	1,67 %	9,82 %
• Aantal dat wordt beleverd door de netbeheerder	0,00 %	1,11 %
Opdeling niet-huishoudelijke toegangspunten		
• Aantal dat is toegewezen aan de standaardleverancier	85,25 %	62,36 %
• Aantal dat een contract heeft ondertekend met een standaardleverancier	13,94 %	31,11 %
• Aantal dat een contract heeft ondertekend met een nieuwe leverancier ⁽¹⁾	0,81 %	6,53 %

(1) Nieuwe leverancier: andere dan Electrabel Customer Solutions, Luminus en Intergas Energie omdat deze in bepaalde netgebieden als standaardleverancier aangeduid zijn.

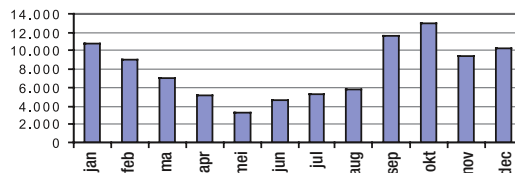
De dynamiek op de aardgasmarkt kwam trager op gang omdat de goedkeuring van de distributietarieven uitbleef. Doch er gebeurde duidelijk een inhaalbeweging in de loop van 2004. Dezelfde tendenzen als op de elektriciteitsmarkt tekenden zich af: een sterke daling van het aantal toegewezen afnemers dat vooral ten goede kwam van de standaardleveranciers. Doch ook hier behalen de nieuwkomers een significant marktaandeel.

3.2 *Hernieuwbare energiebronnen*

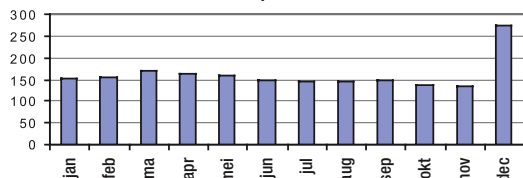
Aantal uitgereikte GSC voor zonne-energie per maand in 2004

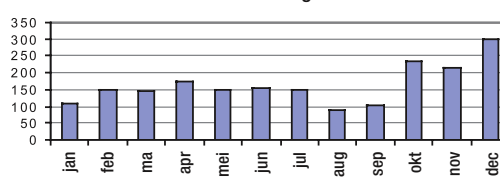
Aantal uitgereikte GSC voor windenergie per maand in 2004

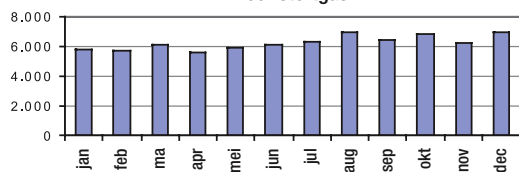
Aantal uitgereikte GSC voor waterkracht per maand in 2004

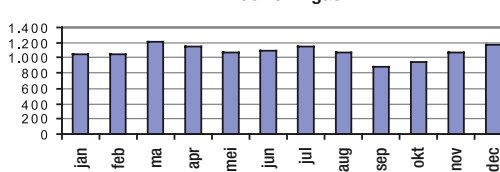
Aantal uitgereikte GSC per maand in 2004 voor slibgas

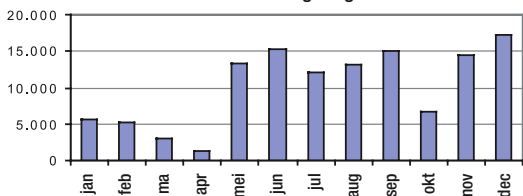
Aantal uitgereikte GSC per maand in 2004 voor stortgas

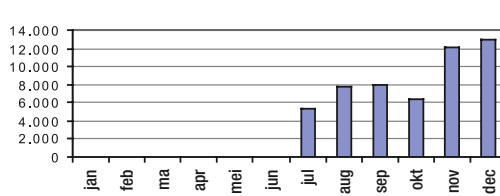
Aantal uitgereikte GSC per maand in 2004 voor GFT-gas

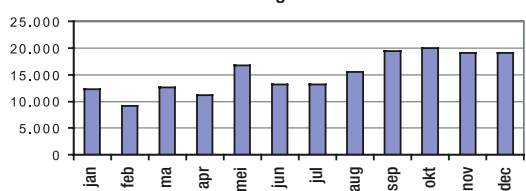
Aantal uitgereikte GSC per maand in 2004 voor overig biogas

Aantal uitgereikte GSC per maand in 2004 voor biomassa - restafval

Aantal uitgereikte GSC per maand in 2004 voor overige biomassa

Bij de analyse van de maandelijkse productiecijfers van stroom uit hernieuwbare energiebronnen vallen volgende zaken op:

- De productie op basis van waterkracht, GFT- en stortgas bleef vrij stabiel;
- De productie op basis van windenergie nam af in de zomermaanden omwille van minder gunstige windomstandigheden, maar kende een sterke stijging in de laatste maanden van het jaar;
- De productie op basis van biomassa, slibgas en overig biogas nam sterk toe;
- Door de verruiming van het begrip hernieuwbare energiebronnen kwam ook de organisch-biologische fractie van restafval in aanmerking voor groenstroomcertificaten in de tweede helft van het jaar;
- De productie op basis van zonne-energie nam sterk toe, maar blijft gering in vergelijking met de andere bronnen.

Chrono- logisch overzicht

Adviseren, informeren, beslissen, ...

De Vlaamse Reguleringsinstantie voor de
Elektriciteits- en Gasmarkt zat niet stil in 2004.

Op de volgende pagina's vindt u een chronologisch
overzicht van alle officiële adviezen, beslissingen, me-
dedelingen en aanbevelingen. Aangevuld met een handige
begrippen- en woordenlijst die
extra licht werpt op de moeilijke
terminologie van de sector.

4. BIJLAGEN

4.1 Adviezen

Nummer	Titel	Datum
ADV-2004-1 + bijlage	Ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering tot vaststelling van de openbaredienstverplichting, opgelegd aan de distributienet-beheerders met betrekking tot het ter beschikking stellen van de mogelijkheid voor eindafnemers op laagspanning om te kunnen genieten van een elektriciteitsstarief op basis van een dag- en nachtmeter.	06/07/2004
ADV-2004-2	Ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering inzake de wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 maart 2004 inzake de bevordering van elektriciteitsopwekking uit hernieuwbare energiebronnen.	25/10/2004

4.2 Beslissingen van de VREG in 2004

Nummer	Titel	Datum
BESL-2004-1	De goedkeuring van de aanvraag tot toekenning van groenestroomcertificaten van Electrabel Green Projects Flanders voor de productie-installatie, bestaande uit 2 windturbines met een totaal vermogen van 4 MW, gelegen te Industrielaan 50 en Industrielaan 104, 9042 Wondelgem.	06/01/2004
BESL-2004-2	De goedkeuring van de aanvraag tot toekenning van groenestroomcertificaten van 10 PV-installaties.	13/01/2004
BESL-2004-3	De toekenning van een leveringsvergunning voor aardgas aan WattPlus NV (gewijzigd bij beslissing van de VREG van 25 mei 2004).	27/01/2004
BESL-2004-4	De goedkeuring van de aanvraag tot toekenning van groenestroomcertificaten van Renson Ventilation NV voor de productie-installatie, bestaande uit 3 windturbines met een totaal vermogen van 15 kW, gelegen te Maalbeekstraat 10 te 8790 Waregem.	27/01/2004

Nummer	Titel	Datum
BESL-2004-5	De goedkeuring van de aanvraag tot toekenning van groenestroomcertificaten van Oudegem Papier NV voor de productie-installatie, bestaande uit een biogasinstallatie met een totaal vermogen van 540 kW, gelegen te Oude Baan 120, 9200 Dendermonde.	27/01/2004
BESL-2004-6	Het behoud en de invoering van bijkomende controle-mechanismen op het toegangsregister en de EDIEL-communicatie voor toegangspunten op het distributienet van elektriciteit en/of gas (opgeheven bij beslissing van de VREG van 13 januari 2005 met ingang vanaf 28 december 2004).	27/01/2004
BESL-2004-7	Vastlegging van de nadere technische toepassings-voorwaarden van het besluit van de Vlaamse Regering van 14 november 2003 tot vaststelling van de nadere regels voor de toekenning en verrekening van gratis elektriciteit voor huishoudelijke afnemers voor wat het jaar 2003 betreft.	17/02/2004
BESL-2004-8	De goedkeuring van de aanvraag tot toekenning van groenestroomcertificaten van 8 PV-installaties.	17/02/2004
BESL-2004-9	De goedkeuring van de aanvraag tot toekenning van groenestroomcertificaten aan de productie-installatie, bestaande uit 3 windturbines met een totaal vermogen van 4,25 kW, gelegen te Vaardijk-Zuid 8, 8460 Oudenburg.	09/03/2004
BESL-2004-10	De opheffing van de beslissing van de VREG van 25 april 2002 tot toekenning van een leveringsvergunning voor elektriciteit via het distributienet in Vlaanderen aan Nuon Energy Trade & Wholesale NV (BESL-2002-5).	16/03/2004
BESL-2004-11	De goedkeuring van de categorieën van de distributienet-gebruikers zonder registratie van het gemeten verbruiksprofiel en de overeenstemmende synthetische lastprofielen voor het jaar 2004, zoals bedoeld in de artikelen 3.3.3. en 3.3.4 van de Meetcode van het Technisch Reglement Distributie Gas. (De bijlagen bij deze beslissing zijn te vinden op de pagina Verbruiksprofielen aardgas)	16/03/2004
BESL-2004-12	De goedkeuring van de aanvragen tot toekenning van groenestroomcertificaten aan 5 fotovoltaïsche zonne-energie-installaties.	16/03/2004
BESL-2004-13	De goedkeuring van de aanvraag tot toekenning van groenestroomcertificaten van I.V.V.O. voor de productie-installatie, bestaande uit een biogasinstallatie met een totaal vermogen van 1408 kW, gelegen te Bargiestraat 6, 8900 Ieper.	23/03/2004

Nummer	Titel	Datum
BESL-2004-14	De beslissing van de VREG met betrekking tot de vastlegging van de nadere technische regels met betrekking tot de gratis distributie van elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen.	30/03/2004
BESL-2004-15	De goedkeuring van de aanvraag tot toekenning van groenestroomcertificaten van Jos Renders voor de productie-installatie, bestaande uit een biogasinstallatie met een totaal vermogen van 125 kW, gelegen te Gemeentebos 6, 2390 Malle.	30/03/2004
BESL-2004-16	De herroeping van de aanwijzing van BIAC NV bij beslissing van de VREG van 8 april 2003 met betrekking tot de aanwijzing van een distributienetbeheerder voor het domein van de luchthaven Brussel-Nationaal overeenkomstig artikel 32 van het besluit van de Vlaamse Regering van 15 juni 2001 met betrekking tot de distributienetbeheerders voor elektriciteit (gekend onder de referte BESL-2003-21).	08/04/2004
BESL-2004-17	De aanwijzing van een distributienetbeheerder voor het domein van de luchthaven Brussel-Nationaal overeenkomstig artikel 32 van het besluit van de Vlaamse Regering van 15 juni 2001 met betrekking tot de distributienetbeheerders voor elektriciteit.	08/04/2004
BESL-2004-18	De vastlegging van de nadere technische toepassingsvoorwaarden van het besluit van de Vlaamse Regering van 14 november 2003 tot vaststelling van de nadere regels voor de toekenning en verrekening van gratis elektriciteit voor huishoudelijke afnemers vanaf het jaar 2004 met betrekking tot de overdracht van de domiciliegegevens door de netbeheerder aan de leveranciers.	14/04/2004
BESL-2004-19	De weigering tot toekenning van groenestroomcertificaten voor elektriciteit opgewekt door een productie-installatie voor de verbranding van gas bekomen uit de vergassing van voertuigbanden.	14/04/2004
BESL-2004-20	De toekenning van een leveringsvergunning voor aardgas aan de NV SPE.	14/04/2004
BESL-2004-21	De toekenning van een leveringsvergunning voor aardgas aan de NV City Power.	14/04/2004
BESL-2004-22	De herroeping van de aanwijzing van CVBA VEM bij beslissing van de VREG van 5 september 2002 tot aanwijzing van de CVBA Vlaamse Energie- en Teledistributiematschappij als beheerder van het distributienet van elektriciteit met een spanningsniveau van minder dan 30 kV op het grondgebied van de gemeenten Nijlen, Vosselaar en Zelzate (gekend onder de referte BESL-2002-15).	14/04/2004

Nummer	Titel	Datum
BESL-2004-23	De herroeping van de aanwijzing van CVBA VEM bij beslissing van de VREG van 14 oktober 2003 tot aanwijzing van de CVBA VEM als aardgasnetbeheerder overeenkomstig artikel 31 van het besluit van de Vlaamse Regering van 11 oktober 2002 houdende organisatie van de gasmarkt (gekend onder de referte BESL-2003-84).	14/04/2004
BESL-2004-24	De aanwijzing van de CVBA WVEM als distributienetbeheerder, overeenkomstig artikel 5 van het Elektriciteitsdecreet.	14/04/2004
BESL-2004-25	De aanwijzing van de CVBA WVEM als aardgasnetbeheerder, overeenkomstig artikel 6 van het Aardgasdecreet.	14/04/2004
BESL-2004-26	De aanwijzing van de CVBA IVEG als distributienetbeheerder, overeenkomstig artikel 5 van het Elektriciteitsdecreet.	14/04/2004
BESL-2004-27	De aanwijzing van de CVBA IVEG als aardgasnetbeheerder, overeenkomstig artikel 6 van het Aardgasdecreet.	14/04/2004
BESL-2004-28	De opheffing van de beslissing van de VREG van 17 september 2002 tot toekenning van een leveringsvergunning voor elektriciteit via het distributienet in Vlaanderen aan Essent Energy Trading B.V. (BESL-2002-16).	20/04/2004
BESL-2004-29	De toekenning van een leveringsvergunning voor elektriciteit aan Belgian Shell NV.	27/04/2004
BESL-2004-30	De goedkeuring van de aanvraag tot toekenning van groenestroomcertificaten voor de productie-installatie, bestaande uit een coverbrandingsinstallatie van steenkool met olijfpulp met een totaal vermogen voor het opwekken van elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen van 9 MW, gelegen te Centrale Rodenhuize, Rodenhuizekaai 3, 9042 Gent.	30/04/2004
BESL-2004-31	De goedkeuring van de aanvraag tot toekenning van groenestroomcertificaten voor de productie-installatie voor de anaërobe vergisting van mest en organisch afval met een vermogen van 1.620 kW, gelegen te Hulsbergstraat 19A, 3440 Zoutleeuw.	30/04/2004
BESL-2004-32	De goedkeuring van de aanvragen tot toekenning van groenestroomcertificaten aan 11 fotovoltaïsche zonnepanelen-installaties.	04/05/2004
BESL-2004-33	De vaststelling van het rapporteringsmodel, bedoeld in artikel 1.2.2, §2 van Deel I van het Technisch Reglement Distributie Gas.	11/05/2004

Nummer	Titel	Datum
BESL-2004-34	De nadere technische toepassingsvoorwaarden van het besluit van de Vlaamse Regering van 14 november 2003 tot vaststelling van de nadere regels voor de toekenning en verrekening van gratis elektriciteit voor huishoudelijke afnemers vanaf het jaar 2004.	08/06/2004
BESL-2004-35	De goedkeuring van het gemeenschappelijk voorstel van de netbeheerders betreffende de handleiding van het protocol voor de uitwisseling van commerciële gegevens, bedoeld in artikel 2.1.2. van Deel I van het Technisch Reglement Distributie Elektriciteit en artikel 2.1.2 van Deel I van het Technisch Reglement Distributie Gas, aangeduid als versie 3.03.	08/06/2004
BESL-2004-36	De goedkeuring van de aanvragen tot toekenning van groenestroomcertificaten aan 2 fotovoltaïsche zonne-energie-installaties.	08/06/2004
BESL-2004-37	De goedkeuring van de aanvragen tot toekenning van groenestroomcertificaten aan 5 fotovoltaïsche zonne-energie-installaties.	01/06/2004
BESL-2004-38	De opheffing van de beslissing van de VREG van 16 juli 2002 tot toekenning van een leveringsvergunning voor elektriciteit aan RWE Solutions AG (BESL-2002-10).	06/07/2004
BESL-2004-39	De goedkeuring van de aanvragen tot toekenning van groenestroomcertificaten aan 22 fotovoltaïsche zonne-energie-installaties.	06/07/2004
BESL-2004-40	De goedkeuring van de aanvraag tot toekenning van groenestroomcertificaten voor de productie-installatie, bestaande uit een stortgasmotor met een totaal vermogen voor het opwekken van elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen van 181 kW, gelegen te Heulsestraat 87, 8860 Lendeledede.	19/07/2004
BESL-2004-41	De goedkeuring van de aanvraag tot toekenning van groenestroomcertificaten voor de productie-installatie, bestaande uit zes windturbines met een totaal vermogen voor het opwekken van elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen van 12 MW, gelegen te Eindsestraat 9000, 2320 Meer.	19/07/2004
BESL-2004-42	De goedkeuring van de aanvraag tot toekenning van groenestroomcertificaten aan Danny Vansteenkiste voor de productie-installatie, bestaande uit een windturbine met een vermogen van 1,5 kW, gelegen te Klerkenstraat 17, 8610 Zarren.	19/07/2004

Nummer	Titel	Datum
BESL-2004-43	De goedkeuring van de aanvraag tot toekenning van groenestroomcertificaten voor de productie-installatie, bestaande uit een restafvalverbrandingsinstallatie met een totaal vermogen voor het opwekken van elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen van 8,6 MW, gelegen te Haven 1940, Molenweg, 9130 Doel-Beveren.	20/07/2004
BESL-2004-44	De toekenning van een leveringsvergunning voor elektriciteit aan ENECO Energie International BV.	19/07/2004
BESL-2004-45	De hernieuwing van een leveringsvergunning voor aardgas aan ENECO Energie Levering B.V op naam van ENECO Energiehandelsbedrijf B.V.	03/08/2004
BESL-2004-46	De toekenning van een leveringsvergunning voor aardgas aan Elektriciteitsbedrijf Merksplas BVBA.	17/08/2004
BESL-2004-47	De goedkeuring van de aanvragen tot toekenning van groenestroomcertificaten aan 18 fotovoltaïsche zonne-energie-installaties.	17/08/2004
BESL-2004-48	De goedkeuring van de aanvraag tot toekenning van groenestroomcertificaten voor de productie-installatie, bestaande uit een stortgasinstallatie met een totaal vermogen voor het opwekken van elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen van 1081 kW, gelegen te Wolfshaegen 15, 3040 Huldenberg.	17/08/2004
BESL-2004-49	De opheffing van de beslissing van de VREG van 28 mei 2002 tot toekenning van een leveringsvergunning voor de levering van elektriciteit langs het distributienet in Vlaanderen aan RWE Plus Belgium NV (BESL-2002-7).	31/08/2004
BESL-2004-50	De goedkeuring van de aanvraag tot toekenning van groenestroomcertificaten voor de productie-installatie ISVAG, bestaande uit de energierecuperatie bij een restafvalverbrandingsinstallatie met een totaal vermogen van 11,5 MW, gelegen te Boomseseesteenweg 1000, 2610 Wilrijk.	31/08/2004
BESL-2004-51	De goedkeuring van de aanvraag tot toekenning van groenestroomcertificaten voor de productie-installatie Hooge Maey, bestaande uit de stortgasinstallatie met een totaal vermogen van 944 kW, gelegen te Moerstraat 55, Haven 550, 2030 Antwerpen.	31/08/2004
BESL-2004-52	De goedkeuring van de aanvraag tot toekenning van groenestroomcertificaten voor de productie-installatie IVEB, bestaande uit de biogasinstallatie met een totaal vermogen van 469 kW, gelegen te Vaartkant Rechts 11, 2960 Brecht.	31/08/2004

Nummer	Titel	Datum
BESL-2004-53	De goedkeuring van de aanvraag tot toekenning van groenestroomcertificaten aan De Boot vzw voor de productie-installatie, bestaande uit een windturbine met een vermogen van 1,4 kW, gelegen te Ieperleedijkstraat 1b, 8650 Merkem.	31/08/2004
BESL-2004-54	De goedkeuring van de aanvraag tot toekenning van groenestroomcertificaten, voor de productie-installatie Langerlo slib, bestaande uit een coverbranding van steenkool met waterzuiveringsslib met een totaal vermogen voor de opwekking van elektriciteit uit slib van 4MW, gelegen te Swinnenwijerweg 30, 3600 Genk.	31/08/2004
BESL-2004-55	De hernieuwing van de leveringsvergunning voor elektriciteit van City Power NV, toegekend op 10 juni 2003 (vervangt BESL-2003-38 van 10/06/2003) (B.S. 27 september 2004).	07/09/2004
BESL-2004-56	De aanwijzing van BIAC NV bij beslissing van de VREG van 8 april 2004 met betrekking tot de aanwijzing van een distributienetbeheerder voor het domein van de luchthaven Brussel-Nationaal overeenkomstig artikel 32 van het besluit van de Vlaamse Regering van 15 juni 2001 met betrekking tot de distributienetbeheerders voor elektriciteit (gekend onder de referte BESL-2004-17).	14/09/2004
BESL-2004-57	De aanwijzing van Distributienet-Beheer Brussels Airport NV als distributienetbeheerder voor het domein van de luchthaven Brussel-Nationaal overeenkomstig artikel 5 van het decreet van 17 juli 2000 houdende de organisatie van de elektriciteitsmarkt.	14/09/2004
BESL-2004-58	De goedkeuring van de aanvragen tot toekenning van groenestroomcertificaten aan 18 fotovoltaïsche zonnepanelen-installaties.	14/09/2004
BESL-2004-59	De goedkeuring van de aanvraag tot toekenning van groenestroomcertificaten voor de productie-installatie Electrawinds-Brugge, bestaande uit 7 windturbines met een totaal vermogen van 12,6 MW, gelegen te Kleine Pathoekeweg, Pathoekeweg en Grotevlietstraat, 8000 Brugge.	29/09/2004
BESL-2004-60	De goedkeuring van de aanvraag tot toekenning van groenestroomcertificaten voor de productie-installatie IVOO, bestaande uit de energierecuperatie bij een restafvalverbrandinginstallatie met een totaal vermogen voor de opwekking van elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen van 2,3 MW, gelegen te Klokhofstraat 2, 8400 Oostende.	29/09/2004

Nummer	Titel	Datum
BESL-2004-61	De goedkeuring van de aanvragen tot toekenning van groenestroomcertificaten aan 26 fotovoltaïsche zonne-energie-installaties.	06/10/2004
BESL-2004-62	De bepaling van nadere regels betreffende de procedure tot beoordeling van de kwaliteitserkenning van een warmtekrachtinstallatie: hoe een WKK-installatie beschouwen?	06/10/2004
BESL-2004-63	De bepaling van nadere regels betreffende de procedure tot beoordeling van de kwaliteitserkenning van een warmtekrachtinstallatie: referentierementen voor de productie van koude, de productie van warme lucht en aandrijvingen.	06/10/2004
BESL-2004-64	De herroeping van de aanwijzing van Intergas Netbeheer BV bij beslissing van de VREG van 14 oktober 2003 met betrekking tot aanwijzing van Intergas Netbeheer B.V. als aardgasnetbeheerder, overeenkomstig artikel 31 van het besluit van de Vlaamse Regering van 11 oktober 2002 houdende de organisatie van de gasmarkt (gekend onder de referte BESL-2003-82).	12/10/2004
BESL-2004-65	De aanwijzing van Intergas Netbeheer B.V. als aardgasnetbeheerder voor het aardgasdistributienet gelegen op het grondgebied van de gemeente Baarle-Hertog, met uitzondering van de wijk Zondereigen, overeenkomstig artikel 31 van het besluit van de Vlaamse Regering van 11 oktober 2002 houdende de organisatie van de aardgasmarkt.	12/10/2004
BESL-2004-66	De toekenning van een leveringsvergunning voor elektriciteit aan ENERGO N.V.	12/10/2004
BESL-2004-67	De goedkeuring van de aanvraag tot toekenning van groenestroomcertificaten voor de productie-installatie Vleemo Wind, bestaande uit 2 windturbines met een totaal vermogen van 4 MW.	25/10/2004
BESL-2004-68	De goedkeuring van de aanvraag tot toekenning van groenestroomcertificaten voor de productie-installatie IVM, bestaande uit de energierecuperatie bij een restafvalverbrandinginstallatie met een totaal vermogen voor de opwekking van elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen van 3,5 MW.	25/10/2004
BESL-2004-69	De goedkeuring van de aanvraag tot toekenning van groenestroomcertificaten voor de productie-installatie RWZI Antwerpen-Zuid, bestaande uit de biogasmotor met een totaal vermogen van 300 kW.	25/10/2004

Nummer	Titel	Datum
BESL-2004-70	De goedkeuring van de aanvraag tot toekenning van warmtekrachtcertificaten voor de warmtekrachtbesparing gerealiseerd door de warmtekrachtinstallatie bestaande uit een stoom- en gasturbine met warmteterugwinning met een totaal vermogen van 149 MW, gelegen te Scheldelaan 16, Haven 447, 2030 Antwerpen. (referentie: WKC-0001) (Deze beslissing werd geschorst door de VREG op 3 november 2004)	25/10/2004
BESL-2004-71	De goedkeuring van de aanvragen tot toekenning van groenestroomcertificaten aan 6 fotovoltaïsche zonne-energie-installaties.	03/11/2004
BESL-2004-72	De goedkeuring van de aanvraag tot toekenning van groenestroomcertificaten voor de productie-installatie, bestaande uit een biogasinstallatie met een totaal vermogen van 215 kW, gelegen te Gemeentebos 6, 2390 Malle.	10/11/2004
BESL-2004-73	Vastlegging van het Technisch Reglement Distributie Elektriciteit, in uitvoering van de artikelen 8 en 14 van het Elektriciteitsdecreet.	30/11/2004
BESL-2004-74	De goedkeuring van de aanvraag tot toekenning van groenestroomcertificaten voor de productie-installatie Alpro Biogas, bestaande uit de biogasmotor met een totaal vermogen van 220 kW, gelegen te Vlamingstraat 28, 8560 Wevelgem.	30/11/2004
BESL-2004-75	De goedkeuring van de aanvraag tot toekenning van groenestroomcertificaten voor de productie-installatie Unifrost Biogas, bestaande uit de biogasmotor met een totaal vermogen van 291 kW, gelegen te Zwevezelestraat 142, 8851 Ardoioie.	30/11/2004
BESL-2004-76	De goedkeuring van de aanvraag tot toekenning van groenestroomcertificaten voor de productie-installatie IMOG, bestaande uit de restafvalverbrandingsinstallatie met een totaal vermogen voor de opwekking van elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen van 2,5 MW, gelegen te Kortrijksesteenweg 264, 8530 Harelbeke.	30/11/2004
BESL-2004-77	De goedkeuring van de aanvragen tot toekenning van groenestroomcertificaten aan 19 fotovoltaïsche zonne-energie-installaties.	08/12/2004
BESL-2004-78	De toekenning van een leveringsvergunning voor elektriciteit aan Lampiris NV.	08/12/2004

Nummer	Titel	Datum
BESL-2004-79	De herroeping van de aanwijzing van het autonoom gemeentebedrijf ETIZ bij beslissing van de VREG van 5 september 2003 tot aanwijzing van het autonoom gemeentebedrijf ETIZ als beheerder van het distributienet van elektriciteit met een spanningsniveau van minder dan 30 kV op het volledige grondgebied van de gemeente Izegem. (gekend onder de referte BESL-2003-64)	20/12/2004
BESL-2004-80	De beslissing tot de aanwijzing van de opdrachthoudende Vereniging WVEM als beheerder van het distributienet voor elektriciteit met een spanningsniveau van minder dan 30 kV, gelegen op het volledige grondgebied van de gemeente Izegem.	20/12/2004
BESL-2004-81	De vastlegging van het Technisch Reglement Distributie Gas, in uitvoering van de artikelen 9 en 15 van het Aardgasdecreet	20/12/2004
BESL-2004-82	De goedkeuring van de aanvraag tot toekenning van groenestroomcertificaten voor de productie-installatie Wijnegem Waterkracht, bestaande uit de waterkracht-installatie met een totaal vermogen van 330 kW, gelegen te Sluis Wijnegem, Stokerijstraat, 2110 Wijnegem.	20/12/2004

4.3 Mededelingen en aanbevelingen van de VREG in 2004

Nummer	Titel	Datum
MEDE-2004-1	De procedure ter implementatie van de kosteloze distributie van elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen in toepassing van artikel 14 van het Besluit van de Vlaamse Regering van 28 september 2001 inzake de bevordering van de elektriciteitsopwekking uit hernieuwbare energiebronnen.	10/02/2004
MEDE-2004-2	De aanbeveling van de VREG met betrekking tot de timing voor het verzenden van en de informatie verstrekt op meteropnamekaarten bij een leverancierswissel.	10/02/2004
MEDE-2004-3	De taken van een keuringsinstantie bij de tweejaarlijkse herkeuring van een installatie die per jaar meer dan 1 GWh elektriciteit opwekt uit hernieuwbare energiebronnen en waaraan groenestroomcertificaten worden toegekend.	24/02/2004

Nummer	Titel	Datum
MEDE-2004-4	De procedure ter implementatie van de gratis distributie van elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen in toepassing van artikel 18 van het Besluit van de Vlaamse Regering van 5 maart 2004 inzake de bevordering van elektriciteitsopwekking uit hernieuwbare energiebronnen (hierna het "Besluit").	30/03/2004
MEDE-2004-5	De vaststelling van een model voor het investeringsplan, bedoeld in Hoofdstuk 1 van de Planningscode (Deel II) van het Technisch Reglement Distributie Elektriciteit.	11/05/2004
MEDE-2004-6	De vaststelling van een model voor het investeringsplan, bedoeld in Hoofdstuk 1 van de Planningscode (Deel II) van het Technisch Reglement Distributie Gas.	11/05/2004
MEDE-2004-7	De betalingsmogelijkheden voor huishoudelijke afnemers ten aanzien van hun elektriciteits- en/of aardgasleverancier.	25/05/2004
MEDE-2004-8	De vermindering van de groenestroomcertificatenverplichting voor de levering van elektriciteit aan grote afnemers.	22/06/2004
MEDE-2004-9	Het garanderen van correcte informatie aan afnemers door de energieleveranciers via alle kanalen die prijsinformatie verstrekken.	22/11/2004

4.4 Persmededelingen

Nummer	Titel	Datum
PERS-2004-1	De resultaten van de INRA-studie – Switchgedrag van huishoudelijke elektriciteitsklanten in Vlaanderen n.a.v. de vrijmaking op 1 juli 2003.	21/04/2004
PERS-2004-2	Liberalisering energiemarkt leidt tot lagere prijzen (voor wie kiest).	04/06/2004
PERS-2004-3	De prijssituatie op de Vlaamse elektriciteitsmarkt voor kleine elektriciteitsafnemers.	17/09/2004
PERS-2004-4	Het garanderen van correcte informatie aan afnemers door de energieleveranciers via alle kanalen die prijsinformatie verstrekken.	22/11/2004
PERS-2004-5	De samenwerking tussen VREG en SYNTRA-West voor het aanbieden van deskundige en objectieve sprekers, met het oog op de organisatie van informatiesessies over de vrijmaking van de Vlaamse energiemarkt.	01/12/2004

4.5 Overzicht leveringsvergunningen

Naam leverancier	Doelgroep	Product	Datum vergunning(en)
Belgian Shell NV	Nog niet actief	E	27/01/2004
City Power NV	Particulieren	E en G	10/06/2003
	Kleine bedrijven		en 14/04/2004
Distrigas NV	Grote bedrijven	G	3/12/2002
E.ON Belgium NV	Grote bedrijven	E	22/10/2002
E.ON Ruhrgas AG	Grote bedrijven	G	28/01/2003
Ecopower CVBA	Particulieren	E	2/04/2002
	Kleine bedrijven		
	Overheden		
Electrabel Customer Solutions NV	Particulieren	E en G	27/05/2002
	Kleine bedrijven		en 22/04/2003
	Grote bedrijven		
	Overheden		
Electrabel NV	Grote bedrijven	E	20/12/2001
Electricité de France	Kleine bedrijven		28/01/2002
	Grote bedrijven		
	Overheden		
Elektriciteitsbedrijf Merksplas BVBA	Particulieren	E en G	15/07/2002
	Kleine bedrijven		en 17/08/2004
	Grote bedrijven		
	Overheden		
Eneco Energie International BV	Kleine bedrijven	E	19/07/2004
	Grote bedrijven		
	Overheden		
Eneco Energiehandelsbedrijf BV	Kleine bedrijven	E en G	1/04/2003
	Grote bedrijven		en 3/08/2004
	Overheden		
Energio NV	Kleine bedrijven	E en G	2/12/2003
	Grote bedrijven		en 12/10/2004
Essent Belgium NV	Particulieren	E en G	7/06/2002
	Kleine bedrijven		en 27/01/2004
	Grote bedrijven		
	Overheden		
Gaz de France	Kleine bedrijven	G	16/12/2002
	Grote bedrijven		
	Overheden		
Intergas Energie NV	Particulieren	G	24/06/2003
Lampiris NV	Particulieren	E	8/12/2004
	Kleine bedrijven		
	Overheden		
Luminus NV	Particulieren	E en G	11/03/2002
	Kleine bedrijven		en 16/12/2002
	Grote bedrijven		
	Overheden		
Nuon Belgium NV	Particulieren	E en G	21/11/2002
	Kleine bedrijven		en 4/03/2003
	Grote bedrijven		
	Overheden		
SPE NV	Kleine bedrijven	E en G	20/12/2001
	Grote bedrijven		en 14/04/2004
	Overheden		
Trianel Energie BV	Kleine bedrijven	E	4/02/2003
	Grote bedrijven	E	
Wingas GmbH	Grote bedrijven	G	19/12/2002

E = elektriciteit, G = aardgas

4.6 Begrippenlijst

- **Aardgasdecreet:** het decreet van 6 juli 2001 houdende de organisatie van de gasmarkt, (B.S. 3 oktober 2001), gewijzigd door het decreet van 5 juli 2002.
- **Besluit gratis elektriciteit:** het besluit van de Vlaamse Regering van 14 november 2003 tot vaststelling van de nadere regels voor de toekenning en de verrekening van gratis elektriciteit voor huishoudelijke afnemers (B.S. 26 november 2003).
- **Besluit Hernieuwbare Energiebronnen (HEB) van 28 september 2001:** het besluit van de Vlaamse Regering van 28 september 2001 inzake de bevordering van elektriciteitsopwekking uit hernieuwbare energiebronnen (B.S. 23 oktober 2001). Dit besluit werd opgeheven door het besluit van de Vlaamse Regering van 5 maart 2004 inzake de bevordering van elektriciteitsopwekking uit hernieuwbare energiebronnen (B.S. 23 maart 2004).
- **Besluit Hernieuwbare Energiebronnen (HEB) van 5 maart 2004:** het besluit van de Vlaamse Regering van 5 maart 2004 inzake de bevordering van elektriciteitsopwekking uit hernieuwbare energiebronnen (B.S. 23 maart 2004).
- **Besluit kwalitatieve WKK:** het besluit van de Vlaamse Regering van 7 september 2001 tot bepaling van de voorwaarden waaraan een kwalitatieve warmtekrachtinstallatie moet voldoen (B.S. 12 december 2001).
- **Besluit Leveranciers:** het besluit van de Vlaamse Regering van 15 juni 2001 met betrekking tot de leveringsvergunningen voor elektriciteit (B.S. 5 september 2001).
- **Besluit Netbeheerders:** het besluit van de Vlaamse Regering van 15 juni 2001 met betrekking tot de distributienetbeheerders voor elektriciteit (B.S. 5 september 2001), gewijzigd door het besluit van de Vlaamse Regering van 11 januari 2002 tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 15 juni 2001 met betrekking tot de distributienetbeheerders voor elektriciteit (B.S. 8 februari 2002).
- **Besluit sociale ODV's aardgas:** het besluit van de Vlaamse Regering van 20 juni 2003 met betrekking tot de sociale openbaredienstverplichtingen in de vrijgemaakte gasmarkt (B.S. 11 augustus 2003).
- **Besluit sociale ODV's elektriciteit:** het besluit van de Vlaamse Regering van 31 januari 2003 met betrekking tot de sociale openbaredienstverplichtingen in de vrijgemaakte elektriciteitsmarkt (B.S. 21 maart 2003), zoals gewijzigd door het besluit van de Vlaamse Regering van 20 juni 2003 tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 31 januari 2003 met betrekking tot de sociale openbaredienstverplichtingen in de vrijgemaakte elektriciteitsmarkt (B.S. 11 augustus 2003).
- **Besluit warmtekrachtcertificaten:** het besluit van de Vlaamse Regering van 5 maart 2004 houdende de openbaredienstverplichting ter bevordering van de elektriciteitsopwekking in kwalitatieve warmtekrachtinstallaties (B.S. 15 april 2004).
- **Decreet van 7 mei 2004:** het decreet van 7 mei 2004 houdende wijziging van het Elektriciteitsdecreet van 17 juli 2000, wat betreft het groenestroomcertificatensysteem, en tot interpretatie van artikel 37,§2, van ditzelfde decreet (B.S. 8 juni 2004).
- **Elektriciteitsdecreet:** het decreet van 17 juli 2000 houdende de organisatie van de elektriciteitsmarkt; (B.S. 22 september 2000), gewijzigd door verschillende decreten.
- **Europese Richtlijn Hernieuwbare Energiebronnen:** Europese richtlijn 2001/77/EG betreffende de bevordering van de elektriciteitsopwekking uit hernieuwbare energiebronnen.
- **Federale Elektriciteitswet:** de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt.
- **Kaderdecreet Bestuurlijk Beleid:** het Kaderdecreet Bestuurlijk Beleid van 18 juli 2003 (B.S. 22 augustus 2003).

- **Oprichtingsdecreet:** het decreet van 30 april 2004 tot oprichting van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap Vlaamse Reguleringsinstantie voor de Elektriciteits- en Gasmarkt (B.S. 27 mei 2004). De Vlaamse Regering moet nog de datum bepalen waarop dit decreet in werking treedt.
- **Programmadedcreet 2005:** het decreet van 24 december 2004 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2005 (B.S. 31 december 2004).
- **REG-besluit:** het besluit van de Vlaamse Regering van 29 maart 2002 inzake de openbaredienstverplichtingen ter bevordering van het rationeel energiegebruik (B.S. 4 mei 2002), gewijzigd door het besluit van de Vlaamse Regering van 26 september 2003 tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 29 maart 2002 inzake de openbaredienstverplichtingen ter bevordering van het rationeel energiegebruik (B.S. 31 december 2003).
- **REG-decreet:** het decreet van 2 april 2004 tot vermindering van de uitstoot van broeikasgassen in het Vlaamse Gewest door het bevorderen van het rationeel energiegebruik, het gebruik van hernieuwbare energiebronnen en de toepassing van flexibiliteitsmechanismen uit het Protocol van Kyoto (B.S. 23 juni 2004).
- **Tweede Elektriciteitsrichtlijn:** Europese richtlijn 2003/54/EG betreffende gemeenschappelijke regels voor de interne markt voor elektriciteit en houdende intrekking van Richtlijn 96/92/EG.
- **Wet Handelspraktijken:** de wet van 14 juli 1991 betreffende de handelspraktijken, de voorlichting en bescherming van de consument (B.S. 29 augustus 1991).

4.7 Verklarende woordenlijst ⁹

- **AIB:** Association of Issuing Bodies.
- **Allocatie:** toewijzing op uurbasis van energiehoeveelheden aan de verschillende marktpartijen.
- **ANRE:** Afdeling Natuurlijke Rijkdommen en Energie van het Ministerie van de Vlaamse gemeenschap.
- **Beschermde afnemer:** de afnemers die kunnen bewijzen dat hij/zij of iedere andere persoon die onder hetzelfde dak leeft, behoort tot één van de volgende categorieën
 - Iedereen die van het sociaal tarief voor elektriciteit en aardgas kan genieten;
 - Personen met een verhoogde tegemoetkoming van het ziekenfonds;
 - Personen in collectieve schuldenregeling;
 - Personen in budgetbegeleiding bij het OCMW.
- **BFE:** Beroepsfederatie van de elektriciteitssector in België.
- **BIM:** Brussels Instituut voor Milieubeheer, de regulator van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.
- **Certificatenmarkt:** handelsplaats of markt waarop certificaten (groene stroom en warmtekrachtkoppeling) kunnen worden verkocht en aangekocht of verhandeld.
- **CREG:** Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas.
- **CWaPE:** Commission Wallonne pour l'Energie, de Waalse regulator.
- **Degressiviteit:** de aanvaardbaarheid van warmtekrachtkoppelingcertificaten neemt af vier jaar nadat de warmtekrachtinstallatie in dienst werd genomen, dus vanaf de 49ste maand.
- **EDIEL:** Electronic Data Interchange for the Electricity Industry (maakt deel uit van de internationale UN/EDIFACT-standaard voor elektronisch dataverkeer).
- **Evenwichtsverantwoordelijke:** de natuurlijke of rechtspersoon die verantwoordelijk is voor het evenwicht tussen de injecties en de afnames van elektriciteit en aardgas op het net.
- **FOD:** Federale OverheidsDienst
- **Garantie van oorsprong:** uniek bewijsstuk dat aantoont dat een bepaalde hoeveelheid elektriciteit werd opgewekt uit hernieuwbare energiebronnen.
- **GeDIS:** Gemeentelijk Samenwerkingsverband voor Distributienetbeheer, het gemeenschappelijk uitvoerend orgaan van de gemengde intercommunales. Het bereidt voor de gemengde intercommunales de strategische en vertrouwelijke aangelegenheden van het distributienetbeheer voor. Verder coördineert het de activiteiten rond rationeel energiegebruik (REG) en de sociale openbare dienstverplichtingen.
- **Gemende netbeheerders:** intercommunales die traditioneel verbonden zijn met de privé-partner Electabel, met name IMEWO, INTERGEM, GASELWEST, IVERLEK, IMEA, INTERMOSANE, SIBELGAS, IGAO.
- **Hernieuwbare energiebronnen:** energiebronnen die onuitputtelijk zijn en telkens opnieuw kunnen worden gebruikt voor het opwekken van energie. Voorbeelden zijn waterkracht, zonne-energie (via zonnepanelen), windenergie (via windturbines) en energie uit biomassa (bv. vergisting van groente-, fruit- en tuinafval, vergisting van mest of slib of verbranding van houtafval).
- **Injectie:** het plaatsen van elektriciteit of aardgas op/in een distributienet.
- **LAC of Lokale Adviescommissie:** commissie binnen het OCMW (Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn) dat beslist over de minimumlevering van energie, heraansluiting elektriciteit en aardgas en afsluiting energietoevoer.
- **Multivendormeter:** nieuwe generatie budgetmeter: een elektriciteitsmeter die wordt opgeladen via een systeem van voorafbetaling. Het systeem is vergelijkbaar met het systeem van de pre-paidkaarten van gsm's. Een dergelijke meter geeft de gebruiker de mogelijkheid om zijn budget goed te beheren en zijn elektriciteit rationeel te gebruiken.
- **Niet-beschermde afnemer:** alle andere afnemers dan de beschermde afnemers.
- **Openbardienstverplichting:** verplichting opgelegd aan een netbeheerder of een leverancier die betrekking heeft op de sociaal-economische, ecologische en technische aspecten van elektriciteits- en aardgasvoorziening.

- **PRISO:** Provinciaal Instituut voor Samenlevingsopbouw.
- **PV-installatie:** fotovoltaïsche installatie voor de opwekking van zonne-energie.
- **Reconciliatie:** onderlinge verrekening tussen marktpartijen op basis van het verschil tussen gealloceerde en werkelijk gemeten energiehoeveelheden.
- **Relatieve Primaire Energiebesparing:** verhouding tussen enerzijds de energiebesparing door gebruik van een warmtekrachtinstallatie ten opzichte van het energieverbruik nodig om dezelfde hoeveelheid netto elektriciteit en benutte warmte op te wekken in een referentiecentrale en een referentieketel, en anderzijds het energieverbruik van de referentiecentrale en referentieketel.
referentieketel: installatie voor warmteproductie die gebruikmaakt van de best beschikbare technologie die algemeen toepasbaar is in Vlaanderen;
referentiecentrale: installatie voor elektriciteitsproductie die gebruikmaakt van de best beschikbare technologie die algemeen toepasbaar is in Vlaanderen.
- **Toegangsregister:** een register van de aansluitingen op het distributienet, opgesteld en beheerd door de betrokken distributienetbeheerder, waarin per toegangspunt onder meer de evenwichtsverantwoordelijke en leverancier zijn aangeduid.
- **UMIG:** de Utility Market Implementation Guide is de handleiding die gemeenschappelijk door de distributienetbeheerders werd opgesteld en de informatie-uitwisseling beschrijft tussen de distributienetbeheerders en andere marktpartijen.
- **Vervoernetgebruiker of bevrachter:** partij die een vervoerovereenkomst sluit.
- **VIBOSO:** het ondersteuningsinstituut voor de samenlevingsopbouw in Vlaanderen en Brussel.
- **Warmtekrachtkoppeling:** een milieuvriendelijke manier om energie op te wekken. Een warmtekrachtinstallatie wekt tegelijkertijd elektriciteit en warmte op. Zowel de elektriciteit als de warmte worden dan op een nuttige manier aangewend. Hierdoor gaat minder energie verloren dan wanneer warmte en elektriciteit apart worden opgewekt. Daarom is een WKK-installatie veel milieuvriendelijker (want zuiniger) dan de klassieke productie-installaties.
- **Zuivere netbeheerders:** intercommunales die geen privé-partner hebben, maar enkel bestaan uit een samenwerking van gemeenten en steden, met name PBE, WVEM, IVEG, INTERELECTRA/PLIGAS, AGEM.

Vlaamse Reguleringsinstantie
voor de Elektriciteits- en Gasmarkt

North Plaza B • Koning Albert II-laan 7 • 1210 Brussel • Tel.: 02 553 13 53 • Fax: 02 553 13 50